

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2021

04 - 10 Ocak Günleri

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı**

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
04 – 10 OCAK 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	2
CHP GENEL BAŞKANI KEMAL KILIÇDAROĞLU'NUN YENİ YIL MESAJI	3
YÖNETİLEMEYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	3
ESNAFA DEĞİL SERVET VE SICAK PARA SAHİPLERİNE DESTEK	12
UCUBE SARAY REJİMİ SEBEP, YAŞADIĞIMIZ BUHRAN SONUÇTUR	13
BU ASGARİ ÜCRET ZULÜMDÜR	17
2020, TÜRKİYE'NİN HER ALANDA GERİLEDİĞİ BİR FETRET VE BUHRAN YILI OLDU	21
AÇLIĞIN YILI: 2020	24
TAKİBE DÜŞEN KREDİ 5 YILDA 2 KATINA ÇIKTI	25
EĞİTİMCİLERİN HAKLARI GİDEREK ERİYOR	26
2020 YILI EĞİTİM KARNESİ	27
İKTİDAR PAZARLIKLA KIYAK USULÜNÜ ÇOK SEVDİ	29
YENİ YILI ELEKTRİK ÇARPTI	30
VATANDAŞ 100 LİRALIK ELEKTRİĞE 91 LİRA MASRAF ÖDÜYOR	31
7,5 MİLYON AVROLUK ARAÇLAR ÇÖP OLDU	31
15 MİLYON ÇÖPE GİTTİ	32
DEVLETİ CENGİZ VE LİMAK AYDINLATACAK!	32
LİMAK'A ÇED'E GEREK YOK	33
BİR KERE DE ŞAŞIRTIN	33
ESKİ AKP'Lİ VEKİLİN DAMADINA 4 MİLYONLUK İHALE	34
'GARANTİ' TUTMADI	35
HALKIN 70 MİLYON LİRASI BU YOLLA YOK EDİLMİŞ	35
KOLTUKLAR ÇİFTER ÇİFTER DOLU	36
YABANCI YATIRIMCIYA ÇAĞRI; BİZDE İŞÇİ BEDAVA	37
HALKI YİNE GÖRMEDİLER	38
DEVLETİ ESİR ALAN SİYASET!	39
BAKAN'IN OTEL ISRARI SON BULMUYOR	39
ATATÜRK DÜŞMANLARINA GÖKÇEK KIYAĞI	40
GÖZ GÖRE GÖRE ÖLDÜK	41
SU SERMAYEYE TAŞINMIŞ	42
ÖNCE TAHRİBAT SONRA KARAR	42
TÜRKİYE ÇEVRE AJANSI KURULDU	43
ÇED BAŞVURUSU YAPMAYANLARIN CEZAI YÜKÜMLÜLÜKLERİ KALDIRILDI MI?	44
CUMHURBAŞKANI AYRI DÜŞÜNEN HERKESE VANDAL DİYOR	44
AKP SİYANÜR SEVER BİR İKTİDARDIR	45
AKP YEŞİL DÜZENİ, DOLARIN, EURO'NUN DÜZENİ OLARAK GÖRÜYOR	45
'SU ZENGİNİYİZ' SÖYLEMİ BİR HAYAL, ACİLEN HAREKETE GEÇMELİYİZ	45
MARAŞ ZEHİR SOLUYOR!	47
AKP BİLDİĞİNİ OKUYOR	48
TÜRKİYE, AİHM KARARLARINI EN ÇOK YERİNE GETİRMEYEN İKİNCİ ÜLKE	48
İKTİDAR KENDİSİNİ TEKZİP EDİYOR!	48
TÜRKİYE'YE KRİTİK UYARI	49
AİHM KARARLARINI UYGULAMAMANIN ÜLKEMİZ AÇISINDAN ÇOK CİDDİ SONUÇLARI OLABİLİR!	50
TÜRKİYE LİBYA SÜRECİNDE KRİTİK KONUMDA	51
LAİK CUMHURİYET Mİ, ÜMMETÇİ MONOKRASİ Mİ?	51
MEB, 'MIŞ' GİBİ YAPTI	52
ADALETSİZLİK PANDEMİSİ YAŞIYORUZ	53
İKTİDARIN "HAK" ANLAYIŞI: "HASTALAR OLMASA SAĞLIK SİSTEMİMİZ ÇOK İYİ!"	56
PANDEMİ YOĞUN BAKIM SÜRECİ İLE İLGİLİ SIKINTILARI ORTAYA ÇIKARDI	57
AŞILAMADA BİRÇOK ÜLKENİN GERİSİNDE KALDIK	62

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

COVID SONRASI DÖNEMDE DAHA EŞİT TOPLUMLAR MÜMKÜN MÜ?	63
BM TÜRKİYE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI	64
PANDEMİ, DAYANIŞMA VE TOPLUMSAL CİNSİYET	64
HÜKÜMETİN "2020 CİNSİYET EŞİTLİĞİ" KARNESİ	66
ÇİFTÇİLERE NEFES ALDIRACAK TEKLİF	69
RTÜK, 2020'DE ON BİNLERCE ŞİKÂYETİ GÖRMEZDEN GELDİ; BİR YILDA BİR CEZA!	70

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu doğrudan olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti için sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkelerini kapsar olmasıdır. Söylemlerinizi tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiği son derece önemlidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemini unutmamalıyız.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşıdakinin duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşıdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlış gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

04 – 10 OCAK 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

***7-14 Ocak Beyaz Baston Görme Engelliler Haftası** Engellilerin hayatın içerisinde daha etkin yer alabilmeleri, üretmek yaşama tutunmaları için gerekli tüm çalışmaları yapmak yerel ve merkezi yönetimlerin başlıca görevleri arasındadır. Millet ittifakı iktidarında engelliler sadaka kültürü ile değil aktif yaşam destekleri ile üretecek ve yaşama tutunacaklardır.

***08-09 Ocak 1996** – 09 Ocak günü Evrensel Gazetesi muhabiri Metin Göktepe'nin cesedi Eyüp Spor Salonu'nun yakınındaki arsada bulundu. Gazeteci Metin Göktepe bir gün önce görevini yaparken polisçe engellenmiş ve gözaltına alınmıştı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

***10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü** Gazetecilerin işverenleriyle ilişkileri; 13 Haziran 1952 tarih ve 5953 sayılı: "Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunla (kısaca Basın İş Kanunu) düzenlendi. Bu Kanun 1954 yılında 6253 ile 04 Ocak 1961 tarihli 212 sayılı Kanunlarla önemli değişikliklere uğradı. Belirlenen 10 Ocak 1961'de ise 212 sayılı Kanun yürürlüğe girdi.

Doğru söyleyenin 9 köyden kovulduğu, halkın haber alma, gazetecinin haber yapma hürriyetinin sınırlandırıldığı, yandaş kalem ve yandaş gazeteci alanının beslendiği günler Millet İttifakı ile son bulacak, gazetecilik ülkemizde evrensel standartlarda ve güvence ile yapılacaktır. Gazetecilik değil, yandaşlık suç olacaktır.

***10 Ocak İdareciler Günü** Yönetmek hizmet etmektir. Yönetmek alınan eğitim ve tecrübe neticesinde oluşan bir kabiliyet gerektirmektedir. Yönetmek, liyakatle olur. Bugün yaşadığımız birçok sorunun arkasında ülkemizde liyakatin kalmaması, yandaşlık ve torpilin esas alınması yatmaktadır. Millet İktidarında liyakat esas olacak, yandaşlık son bulacaktır.

CHP GENEL BAŞKANI KEMAL KILIÇDAROĞLU'NUN YENİ YIL MESAJI

Sevgili Yurttaşlarım,

Büyük insanlık ailesi, zor bir yılı geride bırakıyor. 2020 yılının ilk günlerinden itibaren hayatımıza giren, dünya üzerinde yaklaşık 2 milyon kişinin yaşamına mal olan Kovid-19 Pandemisi, umuyor ve diliyorum ki, 2021 yılında son bulacak. Öncelikle, başta sağlık emekçilerimiz olmak üzere, bu süreçte canla, başla çalışan herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

Sevgili Yurttaşlarım,

İnanıyorum ki 2021 yılı, umutlarımızın yeniden yeşereceği, alçak gönüllülüğün, hoşgörünün, birlikteliğin yılı olacaktır. Sadece kendisi için değil, herkes için adalet isteyenlerin, zulme karşı direnenlerin, demokrasiyi savunanların, işçilerin, ev kadınlarının, apartman görevlilerinin, esnafın, üreticinin yılı olacaktır. Dileğim, 2021 yılında, fikri, irfanı, vicdanı hür gençlerimizin geleceğe umutla bakabilmesini sağlamaktır.

O umudu yeşertecek olan yine bizler olacağız. 2021'de, bu millete verdiğimiz söze bir adım daha yaklaşacak, Cumhuriyetimizi demokrasiyle taçlandıracağımız güne doğru, bir adım daha atmış olacağız.

Bu nedenle bize, demokrasiyi savunanlara umutsuzluk yakışmaz.

2021 yılı mesajımı, Metin Demirtaş'a ait şiiirle noktalamak istiyorum:

"Çünkü umutsuzluk yasak!

Yılgın türküler söylemek de.

Çünkü yürüyor umudun ordusu

Umutsuzluğu umutla yenerek."

Milletimize söz veriyorum, 2021 yılında umutsuzluğu da yeneceğiz!

Bu duygu ve düşüncelerle, Kovid-19 salgın hastalığı nedeniyle yaşamını kaybedenlere Allah'tan rahmet, sevenlerine başsağlığı, tedavi görenlere de acil şifalar diliyorum. 2021 yılının, başta ülkemiz olmak üzere, tüm dünyaya sağlık ve huzur getirmesini diliyorum. Tüm milletimizin yeni yılını, içtenlikle kutluyorum!

Kemal Kılıçdaroğlu

CHP Genel Başkanı

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

İmalat Sanayii Kapasite Kullanımı Son 10 Yılın En Düşüğü

• İmalat sanayi sektörü son günlerine girdiğimiz aralık ayında ortalama yüzde 75,4 kapasite kullanım oranıyla üretim yaptı. Kapasite kullanım oranı bir önceki aya göre sadece 0,1 puan artarken, geçen yıl aralık ayına göre de 1,5 puan geriledi.

• 2020 yılının tümündeki ortalama kapasite kullanım oranı ise 2019 yılına göre 3,8 puan azalarak yüzde 71,9 olarak gerçekleşti. Bu oran son 10 yılın en düşük imalat sanayi kapasite kullanımınının 2020'de yaşandığına işaret ediyor. Bundan önceki en düşük kapasite kullanımı yüzde 66,9'la 2009 yılında yaşanmıştı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Kapasite kullanım oranı dayanıklı tüketim malları üretiminde yüzde 67,9'da dayanıksız tüketim malları üretiminde de yüzde 68,9'da kalırken, ara malları üretimi yapan işyerleri kapasitelerinin yüzde 73,4'ünü, yatırım malları üretimi yapan işyerleri ise yüzde 70,5'ini kullandılar.

Merkez Bankası Rezervi Arttı

- Merkez Bankasının, **brüt rezervi** (altın + döviz); 11 -18 Aralık haftasında 3 milyar 630 milyon dolar artarak 91 milyar 806 milyon dolara yükseldi.
- Merkez Bankasının brüt rezervinde yıl başından bu yana ise toplam 13,9 milyar dolarlık azalma yaşandı.
- Brüt rezerv içerisindeki döviz rezervi **geçen hafta 2 milyar 388 milyon dolar artarak 49 milyar 799 milyon** dolara çıkarken, **altın varlıkları ise 1 milyar 242 milyon dolar artarak 42 milyar 7 milyon** dolara yükseldi. Yıl başından bu yana döviz rezervinde 28,8 milyar dolarlık azalma, altın varlıklarında ise 14,9 milyar dolarlık artış yaşandı.

Net Rezerv

- Merkez Bankası'nın swap borçları hariç **normal analitik bilançodan** hesaplanan net rezervi ise 1 milyar 308 milyon dolar artarak 6 milyar 607 milyon dolara yükseldi. Ekim 2020 sonundaki düzeyini bildiğimiz swap (66,8 milyar dolar) borçlarını yükümlülüklerle dahil ettiğimizde ise net rezervin eksi -60,2 milyar dolara kadar düştüğü tahmin ediliyor.
- **Merkez Bankasının yine swap borçları hariç ancak IMF ile 2002 yılında imzalanan Niyet Mektubu ile Belirlenmiş bilançodan hesaplanan net rezerv ise geçen hafta 1 milyar 503 milyon dolar artarak 17 milyar 105 milyon dolar oldu.** (Bu hesaplamada Hazinesin Merkez Bankasındaki döviz mevduatı Merkez Bankasının borcu olarak kabul edilmediği için döviz varlıklarından döviz borçlarının düşülmesiyle hesaplanan net rezerv, diğer analitik bilançoya göre daha yüksek gözüküyor) **Bu hesaplama swap borçları dahil edilerek yapılan hesaplamada ise Merkez Bankasının net rezervi (eksi) -49,7 milyar dolara düşüyor.**
- Merkez Bankası, Katar ve Çin gibi ülkeler ile bankalarla yaptığı swap anlaşmalarından sağladığı mevduatı, aktif kısmında döviz varlığı olarak gösterdiği bilançosunun pasifinde ise TL mevduat yükümlülüğü olarak kaydediyor. Yurt içi bankalarla yaptığı döviz ve altın swap anlaşmalarından kaynaklanan yükümlülüğünü de bilanço yerine nazım hesaplarında izlediği için, swapla sağladığı döviz ve altın, döviz (dış) yükümlülüğü olarak kaydedilmiyor. Dolayısıyla da ("*dış varlıklar- dış yükümlülükler =Net rezerv*" olarak hesaplanan) net döviz rezervi swap anlaşmaları kadar, olduğundan yüksek gözüküyor.

Rezervin Dış Borcu Karşılama Oranı Azalıyor

- Merkez Bankasının brüt rezervinin (döviz + altın) kısa vadeli dış borçları ve gelecek 12 ayda vadesi dolacak dış borcu karşılama oranı ise küçülmeye devam ediyor.
- Geçen yılın sonunda yüzde 85,8 olan brüt rezervin kısa vadeli dış borçları karşılama oranı geçen hafta yüzde 69,1 oldu. Brüt rezervin vadesine bir yıldan daha az kalmış dış borç miktarını karşılama oranı da yüzde 62,8'den yüzde 50,7'ye indi.

Sıcak Para Yeniden Büyüyor

- **Yabancı yatırımcıların Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senetlerinde, Devlet ve özel sektör iç borçlanma kağıtlarında ve bankalarda TL ve döviz mevduatı olarak tuttıkları portföyleri (sıcak para) 18 Aralık itibariyle 64,9 milyar dolar oldu.**
- Yabancı yatırımcılar 11 – 18 Aralık haftasında Borsa İstanbul'daki hisse senetlerini net olarak 244 milyon dolar, Devlet iç borçlanma kağıtları portföylerini net 1 milyar 733 milyon dolar artırdılar. Özel şirketlerin borçlanma senetlerine yaptıkları yatırımları da 4,6 milyon dolar küçülttüler.
- Türkiye'deki hisse senedi ve iç borçlanma kağıtları portföylerini geçen hafta net olarak 1 milyar 901 milyon dolar artıran yabancı yatırımcılar, ekonomi yönetiminin değiştiği 6 Kasım'dan bu yana Türkiye'den net 3,9 milyar dolarlık menkul kıymet satın aldılar.
- Türkiye'deki portföy yatırımlarını 2018 yılında net 2,2 milyar dolar, 2019 yılında net 3,3 milyar dolar azaltan yabancı yatırımcılar, son bir aydaki girişlere rağmen hisse senedi ve iç borçlanma kağıtları portföylerini yıl başından 18 Aralık'a kadar olan sürede net 9,6 milyar dolar azalttılar.
- Yabancı yatırımcıların Türkiye'de 18 Aralık itibariyle 26,4 milyar dolarlık hisse senedi, 8,2 milyar dolarlık iç borçlanma kâğıdı ve 30,3 milyar dolarlık da döviz ve TL mevduatı bulunuyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Net 1,9 milyar dolarlık menkul kıymet aldıkları geçen hafta yabancıların toplam portföyünde 3,2 milyar dolarlık büyüme yaşandı. Büyümenin 1,3 milyar dolarlık kısmı hisse senedi fiyatlarındaki artış ve TL'nin önceki haftaya göre değer kaybetmesinden kaynaklandı.

Hazinenin İç ve Dış Borcu 1,9 Trilyon Lira

- Hazine'nin iç ve dış borçları 2020 yılının ilk 11 aylık döneminde hem yeni borçlanmalar hem de kur artışı yüzünden 543 milyar lira artarak 1 trilyon 872 milyar liraya yükseldi. Borç stoku geçen yılın sonuna göre yüzde 40,9 oranında büyüme kaydetti.
- Milli gelire oranı yüzde 40'a yükselen Hazine'nin borçlarının 1 trilyon 75 milyar liralık kısmını iç borçlar, 797 milyar liralık kısmını ise dış borçlar (102 milyar dolar) oluşturuyor.
- Bu yıl iç borçlarda 320 milyar liralık, dış borçta ise 223 milyar liralık artış yaşandı. Dış borçlarda dolar cinsinden yaşanan artış ise 5 milyar 631 milyon dolar oldu. Buna göre dış borçlarda TL cinsinden yaşanan 223 milyar liralık artışın yaklaşık 180 milyar liralık kısmı tek başına kur artışından kaynaklandı.
- İç borç stokunun da yüzde 26 gibi oldukça önemli bir kısmını yurt içinden döviz ve altın cinsinden alınmış borçlar oluşturduğu için kur artışı iç borç stokunda da önemli bir artışa yol açtı.
- 2020 yılında iç borçlanmada yaşanan en dikkat çeken gelişme döviz cinsinden borçların payının son yılların en yüksek noktasına çıkarılması oldu. Döviz cinsinden alınmış iç borçların 2017 yılı sonunda sıfır olan iç borç stoku içerisindeki payı 2019 yılında yüzde 11,5'e kadar çıkmıştı. Bu oran bu yıl Kasım ayı sonunda ise yüzde 26,7'ye çıktı.
- Ocak-Kasım 2020 döneminde Türk lirası cinsinden borçlar 124 milyar lira artarak 793 milyar liraya, içerden ve dışardan döviz cinsinden alınmış borçlar ise 418,9 milyar lira artarak 1 trilyon 79 milyar liraya çıktı. 2017 yılında yüzde 39, 2018 yılında yüzde 45,6, 2019 yılı sonunda da yüzde 49 olan yabancı para cinsinden borçların toplam borç stoku içerisindeki payı bu yıl yüzde 57,7'ye kadar tırmandı.
- **Türkiye'de kamu borcunun milli gelire oranının özellikle bir çok AB ülkesine göre düşük olmasına rağmen borçların ekonomi için büyük bir kırılganlık yaratması, borç stokunun yarısından çok fazlasının başka ülkelerin parasıyla alınmış olmasından kaynaklanıyor. Çünkü geçen yıl Türkiye iç ve dış borçlar için ödediği faizden daha yüksek bir kur farkı maliyetiyle karşı karşıya kaldı.**

Açık 131 Milyar Borçlanma 233 Milyar

- Merkezi yönetim bütçesinin 131,2 milyar lira nakit açığı verdiği Ocak-Kasım 2020 döneminde, Hazine'nin bu açığın finansmanı için yaptığı net borçlanma ise 233,2 milyar lira oldu.
- Hazine, ocak-kasım döneminde 243,3 milyar liralık iç ve dış borç ödemesi (faiz hariç) yaparken yeni iç ve dış borçlanması ise 476,5 milyar lira olarak gerçekleşti.

Kredi ve Mevduat Gelişmeleri: Yüksek Faize Rağmen Vatandaş Türk Lirasına Dönmüyor

Mevduat

- Bankalardaki (bankalararası mevduat hariç) toplam mevduat, 33,3 milyar lira azalarak 3 trilyon 514 milyar liraya geriledi. Bu azalmanın önemli bir kısmı, söz konusu haftada döviz kurunda kaydedilen düşüştan kaynaklandı. Bankalar ve katılım bankalarındaki mevduatlar yılbaşından bu yana ise 974 milyar lira (yüzde 36,9 oranında) arttı. Bu artışın da önemli bir kısmı (reel anlamda tasarruf artışından değil) döviz kurunda yaşanan artıştan kaynaklandı.

Dolarizasyon

- 15 -22 Aralık günleri arasında TL cinsinden mevduatlar 6,4 milyar lira azalarak 1 trilyon 546 milyar liraya gerilerken, döviz cinsinden mevduatlar, dolar cinsinden bakıldığında 3,1 milyar dolar artarak **258,3 milyar dolarla yeni rekor bir seviyeye çıktı. Döviz mevduatları yıl başından bu yana ise 37,4 milyar dolar arttı.**
- Toplam mevduattaki dolarizasyon oranı ise yüzde 56'ya yükseldi. **Bankalardaki yurt içi ve yurt dışı kaynaklı (bankalararası mevduat hariç) toplam mevduatın yarısından çoğunu yabancı para cinsinden açılmış mevduatlar oluşturmaya devam etti.**
- **GERÇEK KİŞİLERİN TASARRUF MEVDUATI:** Gerçek kişilerin, diğer bir ifadeyle **vatandaşların mevduatı** söz konusu günler arasında 28,1 milyar lira azalarak 2 trilyon 107 milyar liraya indi. 15 -22 Aralık arasında vatandaşların TL mevduatları 6,3 milyar lira azalıp 835,2 milyar liraya indi, döviz mevduatları ise 1,5 milyar dolar daha artarak **167 milyar dolara yükseldi.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- **Dolarizasyon**; diğer bir deyimle döviz cinsinden tutulan mevduatların toplam mevduat içindeki payı, **gerçek kişilere ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 60,4 oldu.**
- **TL'ye güvenmeyen** vatandaşlar Merkez Bankasının **faiz artırımlarına rağmen** ağırlıklı olarak döviz ve altın mevduatını tercih etmeye devam ediyor. Vatandaşlar ekonomi politikalarına ve iktidara güvenmediği için faiz artırımıyla döviz kurunda yaşanan düşüşü döviz alım fırsatı olarak değerlendiriyor.

Krediler

- Bankaların verdiği krediler (*bankaların bankalara verdiği krediler hariç*) 15 -22 Aralık günleri arasında tümü de kurda yaşanan düşüşten kaynaklanan 27,9 milyar liralık azalmayla 3 trilyon 600 milyar liraya indi.
- Bu dönemde TL kredilerde 3,5 milyar liralık, döviz kredilerinde 160 milyon dolarlık artış oldu. TL cinsinden krediler 2 trilyon 335 milyar liraya çıktı. Bankaların kullandığı döviz cinsinden krediler 166 milyar dolara (1 trilyon 265 milyar lira) çıktı.
- Banka kredilerinde **yıl başından bu yana** ise 948 milyar liralık artış oldu. Bu artışın 697 milyar liralık kısmı TL kredilerinden, 250 milyar liralık kısmı ise döviz kredilerinden (kur artışından) kaynaklandı. Döviz kredileri dolar cinsinden ise geçen yılın sonuna göre 5,3 milyar dolar azaldı.
- 2019 yılı sonunda yüzde 103,3 olan mevduatın krediye dönüşüm oranı ise yüzde 102,5'e geriledi.
- **Uluslararası derecelendirme kuruluşları ve ekonomistler iktidarın bankaları aktif rasyosu ve benzeri yöntemlerle kredi vermeye zorlayarak yarattığı kredi genişlemesinin Türkiye'nin cari işlemler açığını artırarak dış finansman sorununu büyüttüğünü, TL'nin değer kaybını hızlandırdığını ve enflasyonu körüklediğini ileri sürüyorlar. BDDK'nın bankaları kredi vermeye zorlamak için uyguladığı aktif rasyosunu yıl başından itibaren kaldıracak olması ve Merkez Bankasının da zorunlu karşılıkları kredi artışına bağlı olmaktan çıkarması nedeniyle önümüzdeki dönemde kredilerinin hem daha pahalı hale gelmesi hem de artış hızının azalması bekleniyor.**

Batık Krediler

- Zamanında ödenmediği için takibe alınan krediler 15 - 22 Aralık arasında 1,3 milyar lira azalarak 149,6 milyar liraya indi. (*Not: Bu tutara söz konusu krediler için işletilmiş olan faizler dahil bulunmuyor*) Tahsili gecikmiş alacaklarda yıl başından bu yana ise 2,6 milyar liralık azalış yaşandı. 2019 yılı sonunda yüzde 5,7'ye kadar yükselen tahsili gecikmiş alacakların toplam kredilere oranı yüzde 4,2'ye geriledi.
- Ancak batık kredi oranındaki gerilemenin altında *bankaların donuk alacaklarına ilişkin 90 gün olan asgari gecikme süresinin, salgına karşı alınan önlemler kapsamında 31 Aralık 2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere 180 güne çıkarılmış olması, taksit öteleme ve yeniden yapılandırma uygulamaları yatıyor.*

Bankaların Döviz Pozisyonu

- Bankacılık sektörünün 11 Aralık'ta 3,2 milyar dolar olan döviz pozisyonundaki fazla ise 18 Aralık itibarıyla 4,2 milyar dolar düzeyinde seyretti.
- Sektörün döviz pozisyonunun toplamda döviz fazlası vermesine rağmen kamu bankalarının döviz açığı ise sürüyor. İktidarın döviz satarak kurları ve faiz oranlarını kontrol etmeye çalışma politikasından vaz geçip faiz artırmaya başlamasıyla döviz pozisyonları düzelmeye başlayan kamu bankalarının **döviz pozisyonlarındaki açık** geçen hafta 690 milyon dolar daha azalarak 18 Aralık itibarıyla 1 milyar 952 milyon dolar oldu.
- Özel ve yabancı bankaların döviz pozisyonlarındaki fazla ise 6 milyar 854 milyon dolar oldu.
- Kamu bankalarının döviz açığının büyük bir kısmı geçtiğimiz aylarda, döviz cinsinden tahvil ihraç ederek iç borçlanmaya giden Hazine tarafından dolaylı olarak üstlenilmişti. Ayrıca Türkiye Varlık Fonu aracılığıyla da Hazine Kamu Bankalarına döviz cinsinden iç borçlanma kağıtları vererek sermayelerini güçlendirmeye çalışmıştı.

KOBİ'lerin Banka Borcu 859 Milyar Lira

- Yaşanan salgın sürecinden en fazla etkilenen küçük ve orta boy işletmelerin bankalara olan kredi borçları ise 18 Aralık itibarıyla 859 milyar lira olarak gerçekleşti.
- BDDK'nın verilerine göre KOBİ'lerin bankalara olan kredi borçları 11 -18 Aralık haftasında 1 milyar lira azalarak 860 milyar liradan 859 milyar liraya geriledi.
- KOBİ kredilerinin 17,3 milyar dolarlık (132,8 milyar liralık) kısmı döviz kredilerinden oluşuyor.
- KOBİ kredilerinde yıl başından bu yana ise 243 milyar liralık (yüzde 40 oranında) büyüme yaşandı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- KOBİ'lerin zamanında ödeyemediği kredi borçları 57,3 milyar lira oldu.

Vatandaşın Bankalara Borcu 826 Milyar

- **Vatandaşın bankalara ve finansman şirketlerine olan borcu** 11 - 18 Aralık haftasında 4,7 milyar lira azalarak 826 milyar liraya geriledi. Bu borcun 686,4 milyar lirası tüketici kredilerinden, 139,4 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Söz konusu hafta içerisinde tüketici kredileri 1,9 milyar lira kredi kartı borçları ise 2,8 milyar lira azaldı. Tüketici kredisi faiz oranlarında yaşanan yükseliş, yeni kredi kullanımını azaltıyor.
- Tüketici kredisi ve kredi kartı borçları **yıl başından bu yana** ise 235 milyar lira arttı. Bu dönemde tüketici kredileri 212 milyar lira artarken, kredi kartı borçlarındaki artış ise 23,5 milyar lira oldu.
- **İktidarın, salgına karşı alınan önlemler nedeniyle işini kaybeden, işini kaybetmediği halde geliri azalan, zorunlu izne çıkarılan vatandaşlara temel ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için bankalardan borçlanmayı adres göstermesi vatandaşların bankalara olan borcunu bu yıl yüzde 40 oranında büyümesine yol açtı.**
- **Ancak son aylarda yaşanan faiz artışları vatandaşların kredi kullanımını sınırlamış gözüküyor.**

Faiz Oranları

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- 18 Aralık itibariyle bankaların bir yıl vadeli TL cinsinden mevduata uyguladığı yıllık faiz oranı bir önceki haftaya göre 0,43 puan azalarak yüzde 15,59'a inerken, bir yıl vadeli ticari kredinin yıllık basit faizi ise 1,06 puan artarak yüzde 18,96 oldu

Merkez Bankası Fonlama Faizi

- Merkez Bankası Para Politikası Kurulu, enflasyonun hızla yükselmesini ve Türk lirasının aşırı değer kaybını önleyebilmek için politika faizini (bir hafta vadeli borç verme faizi) geçen hafta 2 puan daha artırarak yüzde 15'den yüzde 17'ye çıkardı. Böylece Merkez Bankasının diğer faiz oranları da 2 puan arttı. Merkez Bankasının gecelik borç alma faizi yüzde 15'e, gecelik borç verme faizi yüzde 18,50'ye, geç likidite penceresi (GLP) borç verme faizi ise yüzde 21,5'e çıktı.
- Merkez Bankası şimdi yüzde 17'ye çıkardığı politika faizini, enflasyonun yükselme ve TL'nin değer kaybetme sürecinde olmasını umsamadan 22 Nisan 2020'de yüzde 8,25'e kadar düşürmüştü. **Recep Tayyip Erdoğan 11 Ağustos 2020 tarihinde kabine toplantısından sonra yaptığı konuşmada, Merkez Bankasının politika faizini yüzde 8,25'e kadar düşürdüğüne dikkat çekerek "Hamdolsun daha da inşallah düşecek" demişti.**
- **Tayyip Erdoğan'ın bu açıklamayı yaptığı tarihten bu yana faiz oranları bir kattan fazla (8,75 puan) yükseldi.**
- Merkez Bankasının bankalara çeşitli yollardan verdiği paranın ortalama faizi de **25 Aralık itibariyle** yüzde 15,48 oldu.
- Merkez Bankasının bankaları fonlama maliyeti 16 Temmuz'dan bu yana 8,14 puan arttı. *(TCMB ortalama fonlama faizi 16 Temmuz yüzde 7,34 olmuştur.)*

İç Borçlanma Kağıtlarının Faizi

- İki yıl vadeli devlet tahvili 25 Aralık günü yüzde 14,77 faiz oranıyla **(gösterge faiz)** işlem gördü. Beş yıl vadelinin faizi yüzde 13,10'a, 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise yüzde 12,75'e indi.
- Devlet tahvili faizleri, geçen hafta sonuna göre, iki yıl vadelide (gösterge faiz) 0,08 puan arttı, beş yıl vadelide 0,04 puan, on yıl vadelide ise 0,14 puan azaldı.

Risk Primi (CDS)

- Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası*) ise geçen hafta yüzde 5,6 oranında azalarak 25 Aralık itibariyle 331,04 olarak gerçekleşti. Bu düşüslere rağmen Türkiye bu oranla en yüksek riske sahip ülke konumunu sürdürüyor. **Türkiye'ye en yakın ülke olan Endonezya'nın risk primi 171,8'de bulunuyor. Risk primi en düşük ülke ise 10,3'le Hollanda.**
- Türkiye'nin risk primi son bir ayda yüzde 13,18 son altı ayda yüzde 30,7 oranında azaldı. Bu azalışlara rağmen risk primi hala bir yıl öncesinin yüzde 18,5 oranında üzerinde bulunuyor. Risk primi yükseldikçe Türkiye'nin dış borçlanma maliyetleri artıyor.
- Risk primi son 5 yılda en düşük noktaya 152,28'le 5 Ocak 2018 tarihinde inmiş, en yüksek noktaya da 643,15 değerine 10 Mayıs 2020 tarihinde çıkmıştı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Türk Lirasında İstikrar Yok

- Ağustostan bu yana TL faizlerinin bir kattan fazla artırılmasına rağmen, dolar kuru (*Merkez Bankasının 25 Aralık 2020 günü açıkladığı kurlar üzerinden*) yıl başından bu yana yüzde 27,1, Euro kuru ise yüzde 38,4 oranında arttı. Diğer bir ifadeyle Türk lirası yıl başından bu yana dolara karşı yüzde 21,3, Euro'ya karşı ise yüzde 27,7 oranında değer kaybetti.
- AKP'nin iktidara geldiği, tek adam rejimiyle ilgili Anayasa değişikliğinin kabul edildiği tarihler ve bunları izleyen bazı gelişmelerden sonra TL'nin değerinde yaşanan değişimler şöyle:

TL'NİN DEĞERİ (Merkez Bankası Döviz Alış Kurları)		
Tarih	1 Dolar/TL	1 Euro/TL
3 Kasım 2002 AKP'yi iktidara getiren seçim günü	1,6700	1,6612
15 Mart 2003 Tayyip Erdoğan'ın Başbakan olduğu gün	1,6391	1,7670
10 Ağustos 2014 Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanı seçilmesi	2,1489	2,8779
16 Nisan 2017 Anayasa Referandumu	3,6801	3,9083
17 Nisan 2018 Devlet Bahçeli'nin Erken Seçim Çağrısı Yapması	4,0980	5,0747
19 Haziran 2018 Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yetkiyi verin faizle şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" dediği gün.	4,7545	5,4969
31 Aralık 2019 (Bu yıl başından bu yana)	5,9402	6,6502
Damat Albayrak'ın görevdeki son günü	8,4613	10,0279
25 Aralık 2020	7,6517	9,2937

(Not: Merkez Bankası döviz alış kurları esas alındı)

0 GÜNDEN BUGÜNE KURDA YAŞANAN DEĞİŞİM (%)		
Tarih	Dolar	Euro
3 Kasım 2002 AKP'yi iktidara getiren seçim gününden bu yana	352,2	454,0
15 Mart 2003 Tayyip Erdoğan'ın Başbakan olduğu günden bu yana	360,7	420,9
10 Ağustos 2014 Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanı seçilmesinden bu yana	251,4	219,8
16 Nisan 2017 Anayasa Referandumundan bu yana	105,2	135,5
17 Nisan 2018 Devlet Bahçeli'nin Erken Seçim Çağrısı Yapmasından bu yana	84,3	81,4
19 Haziran 2018 Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yetkiyi verin faizle şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" dediği günden bu yana	58,8	67,4
8 Kasım 2020 Albayrak'ın istifasından bu yana	-10,8	-8,2
31 Aralık 2019 (bu yıl başından bu yana)	27,1	38,4

0 GÜNDEN BUGÜNE TL'NİN DEĞERİNDEKİ DEĞİŞİM (%)		
Tarih	Dolar	Euro
3 Kasım 2002 AKP'yi iktidara getiren seçim gününden bu yana	-77,9	-82,0
15 Mart 2003 Tayyip Erdoğan'ın Başbakan olduğu günden bu yana	-78,3	-80,8
10 Ağustos 2014 Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanı seçilmesinden bu yana	-71,5	-68,7
16 Nisan 2017 Anayasa Referandumundan bu yana	-51,3	-57,5
17 Nisan 2018 Devlet Bahçeli'nin Erken Seçim Çağrısı Yapmasından bu yana	-45,7	-44,9
19 Haziran 2018 Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yetkiyi verin faizle şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" dediği günden bu yana	-37,0	-40,3
8 Kasım 2020 Albayrak'ın istifasından bu yana	12,0	9,0
31 Aralık 2019 (Bu yıl başından bu yana)	-21,3	-27,7

Karşılıksız Çek ve Protesto Edilen Senet Sayıları

- Bu yıl Ocak-Kasım döneminde toplam parasal tutarı 12,1 milyar lira olan 182 bin 635 çek bankalara ibraz edildiğinde karşılıksız çıktı. Karşılıksız çıkan çeklerin sayısı 2019 yılına göre yüzde 63,9, söz konusu senetlerin parasal tutarı da yüzde 52,5 oranında azaldı. Aynı dönemde bir ya da birden fazla çeki karşılıksız çıkan çek müşterisi sayısı ise 25 bin kişi oldu. 34 bin 455 kişiye de çek kesme yasağı getirildi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

• Ocak-kasım döneminde vadesinde ödenmediği için protesto edilen senet sayısı ise bir önceki yıla göre yüzde 38 azalarak 530 bin 457'ye geriledi. Protesto edilen senetlerin parasal tutarı ise 10,3 milyar lira oldu. Parasal tutar geçen yıla göre yüzde 47 azaldı.

İcra Dairelerindeki Dosya Sayısı 22,4 Milyona Çıktı

- İcra takiplerinin Covid 19 salgını nedeniyle üç aya yakın bir süre durdurulmuş olmasına rağmen, icra dairelerinde bekleyen (UYAP üzerinden açılan dosyalar) dosya sayısı son bir yılda 1 milyon 874 bin adet daha artarak 25 Aralık itibarıyla 22 milyon 415 bin adet oldu.
- Bu yıl 6 milyon 201 bin yeni icra dosyası gelirken, 5 milyon 895 bin dosya ise sonuçlandırıldı. Geçen yıldan devredenlerle birlikte halen derdest olan dosya sayısı 1 milyon 874 bin adet artarak 22 milyon 415 bine yükseldi. Geçen yıl 25 Aralık itibarıyla 20 milyon 541 bin dosya derdest bulunuyordu.
- İcra takipleri 21 Mart-21 Haziran 2020 tarihleri arasında durdurulduğu için icra dairelerine gelen dosya sayısında geçen yıla göre yüzde 32,2 oranında azalma yaşandı. Bu azalmaya rağmen derdest dosya sayısında geçen yıla göre artış sürüyor.

Birleşik -Kamu İş: "Açlık Sınırı 3 Bin 146 Lira"

- Birleşik Kamu-İş Sendikasının dört kişilik bir ailenin dengeli ve sağlıklı beslenebilmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarını esas alarak yaptığı hesaplama göre açlık sınırı bu yıl aralık ayında 3 bin 246 liraya yükseldi. Açlık sınırında geçen yılın aynı ayına göre 438 liralık (yüzde 16,2) oranında artış yaşandı.

Politika faizi yüzde 15'ten yüzde 17'ye yükseldi!

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu 2020 yılının son toplantısında politika faizini yüzde 15'ten yüzde 17'ye yükseltti. Öngörülerimizi teyit eden bu karar, iktidarın para ve kur politikalarında köşeye sıkıştığının en somut tablosudur. Geline aşamada, bırakınız tek haneyi, çift haneli faiz ve enflasyonda yukarı doğru tırmanış devam ediyor. İktidarın ülkeyi hayali bir şekilde yönettiği, ülke ekonomisinin uçurumun kenarına getirildiği gözleniyor!

Bu artışla iki ayda MB politika faizi 6,75 puan yükseldi. MB'nin bankaları ve piyasaları fonladığı haftalık repo ihalelerinde uygulayacağı faizin yüzde 17'ye yükseltilmesi, mevduat ve kredi faizlerinde de artış anlamına geliyor.

Faiz artışları nedeniyle son iki ayda kredi talebi hemen hemen sıfırlanmış durumda. Buna karşılık mevduatta artış gözlenmiyor. Aksine yine dövize ilgi artan şekilde devam ediyor. MB Başkanı Naci Ağbal 2021 Para ve Kur Politikasını açıklarken, parasal sıkılaştırmaya devam edeceklerini ve ters dolarizasyon beklentisinde olduklarını ifade ederek, faiz artışını sürdüreceklerinin sinyalini vermişti.

- Bu faiz artışıyla da MB'nin ve iktidarın beklentisi döviz mevduatlarının çözülmesi, gerek bankadaki gerekse yastık altındaki dövizlerin TL'ye dönüşmesi. Ancak bu beklentinin bir süre daha gerçekleşmesinin çok zor olduğunu bugünden öngörmekteyim.

- Hatta faiz artışı sonrasında döviz kurlarında yaşanan gevşeme ve düşüşler sonrasında tam tersine 'düşük kurdan daha çok döviz alma' eğilimi hızlanabilir, dövize talep artabilir.

Merkez Bankası-PPK'nın 2 puan faiz artışını birden yapması, 3 Ocak'ta açıklanacak 2020 enflasyonunu gözeterek pozitif faiz algısını sürdürme amacına dönük şekilde değerlendirilebilir. Aralık ayında aylık enflasyonun yüzde 2 düzeyinde gerçekleşmesi durumunda, yıllık enflasyonun yüzde 16'ya yükselmesi söz konusu olacaktır. Buna karşılık MB'nin yüzde 17'ye yükselttiği politika faizi böyle bir durumda dahi enflasyonun 1 puan üzerinde ve pozitif olacaktır. Anlaşılan MB-PPK bu hesabı yaparak politika faizini yüzde 17'ye çıkartma yoluna gitti!

Dolayısıyla kurları düşürmeden enflasyonu düşüremeyeceğini gören, ancak buna rağmen yanıltıcı ısrar ederek aylardır faiz artırmak yerine 130 milyar dolarlık Merkez Bankası rezervini tüketerek döviz kurlarını aşağı çekmeye çalışan İKTİDAR, şimdi peş peşe faiz artışlarına, TL'yi güçlendirerek dövize talebi kırma yaklaşımına mecbur kaldı!

Yüzde 17'lik politika faizi yabancı yatırımcılar açısından çok yüksek bir getiridir!

Yüzde 17'lik politika faizi yabancı yatırımcılar açısından çok yüksek bir getiridir. Nitekim ekonomi ve MB yönetimindeki Kasım ayında gerçekleşen değişim sonrası, yabancı yatırımcıların TL varlıklara ilgisinde artış gözlemlendi. En yüksek faizi veren ülkeler arasında öne çıkan Türkiye'ye yabancı portföy yatırımcılarının ilgisi artarken Türk vatandaşları yine döviz tercih etti. Döviz mevduatları 2,5 milyar dolar daha arttı!

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

19 Kasım'daki PPK Toplantısı'nda faizin 4,75 puan birden artırılarak yüzde 15'e çıkarılmasıyla TL yatırım araçlarına artmaya başlayan yabancı ilgisi, 18 Aralık haftasında oldukça yüksek bir tutara ulaştı.

- 24 Aralık'taki ikinci faiz artışından sonra yabancı ilgisinin daha da artması beklenmelidir!

MB'nin haftalık menkul kıymet istatistiklerine göre yabancı yatırımcılar 18 Aralık haftasında devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) 1 milyar 662 milyon dolarlık net alım yaptı. Yabancıların 18 Aralık haftasında hisse senetlerindeki net alımı ise 244 milyon dolar oldu.

- Dolayısıyla 18 Aralık haftasında yabancı yatırımcıların DİBS, hisse senedi ve tahvil alımlarıyla TL araçlarına yaptıkları toplam yatırım tutarı 1,9 milyar dolar oldu.

Yabancılar TL yatırım araçlarına yönelirken, yurtiçi yerleşik Türk vatandaşları ise tam tersine artan faize rağmen döviz almaya devam etti.

- 18 Aralık haftasında bankalarda yurtiçi yerleşiklere ait döviz hesaplarındaki mevduat tutarı bir haftada 2,5 milyar dolar daha arttı.

- Mevduat bankaları ile katılım bankalarındaki toplam döviz mevduatı ise 261 milyar dolara çıktı.

Merkez Bankası, faiz artışlarıyla döviz kurlarında yaşanabilecek gerilemeler sonrası, düşük kurdan yeniden döviz alım ihalelerini başlatarak rezerv temin etme yoluna yönelebilir!

ÖNCELİKLİ VE ESAS OLAN, iktidarın ekonomik ve siyasi söylemlerinde güven verici ve şeffaf olması, demokratikleşme, yargı bağımsızlığı vb. alanlarda kalıcı, inandırıcı, somut adımlar atması. Bu yapılmadığı takdirde, artırılan faizlerle Türkiye'den yurt dışına kâr ve sermaye transferinin hızlanması, kısa süreli kur düşüşü ve döviz girişi artışı gibi arızı gelişmeler kalıcı olmayacağı gibi **yeniden ve daha ağır sonuçlarla karşı karşıya kalınması** göz ardı edilmemesi gereken bir ihtimaldir!

Aralık ayı Tüketici Güven Endeksi 80,1 puan düzeyinde gerçekleşti!

TÜGE Aralık'ta Kasım ayı ile aynı düzeyini muhafaza etti. Buna karşılık alt endekslerdeki gelişmeler dikkat çekici. Hanelerin maddi durum beklentisi alt endeksi umutsuzluk göstergesine dönüşmüş görünüyor. Gelecek 12 aya ilişkin beklentilerde olumlu yönde bir değişim söz konusu değil. Endeks hesaplama yöntemi değiştirilmesine karşın ortaya çıkan bu tablo eski hesaplama yöntemine göre durumun daha da vahim olduğunun işareti!

Tüketici Güven Endeksi (TÜGE), aralıkta aylık bazda kasım ayına göre bir değişim göstermedi ve yine 80,1 puan düzeyinde gerçekleşti. Değiştirilen hesaplama yöntemine karşılık 2019 yılını 80,7 puanla kapatan TÜGE'nin gerçekte eski hesap yöntemiyle çok daha kötü olduğunu söyleyebiliriz. Buna karşılık ağır salgın koşullarında yılı 80,1 puanla kapatan TÜGE, geçen yıla kıyasla küçük bir kayıpla yılı tamamladı.

TÜGE'nin alt endekslerine baktığımızda hanenin maddi durumu endeksinin 66,1 olduğunu görüyoruz. Hanenin maddi durumu endeksi Kasım ayında 66,6 iken, Aralık ayında yüzde 0,7 oranında azalarak 66,1 oldu.

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi ise Aralık ayında 78,9 oldu. Kasım ayında 79 puan olan bu alt endekste de aralık ayında, önceki aya göre yüzde 0,2 düşüş söz konusu.

TÜGE alt endekslerinden genel ekonomik durum beklentisinin Aralık ayında 82,9 puan olduğu açıklandı. Kasım ayında genel ekonomik durum beklentisi endeksi 78,7 idi. Dolayısıyla aralık ayında bu alt endekste yüzde 5,2 oranında artış gerçekleştiği görülüyor.

Hesaplama yöntemi değişikliğiyle TÜGE alt endekslerine ilave edilen dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi endeksi de aralık ayında 92,6 oldu. Bu endekste de kasım ayındaki 96,2'lik puana göre aralık ayında yüzde 3,8 oranında azalma söz konusu. Daha önce TÜGE'de yer alan işsizlik beklentisi endeksi hesaplama yöntemi değişikliğiyle birlikte çıkartılmıştı ve artık hesaplanmıyor.

Ancak genel olarak baktığımızda kasım ayına göre aralık ayındaki TÜGE genel endeksi aynı düzeyini korusa da dört alt endeksin üçünde düşüş yaşanmış. Bu gelecek 12 aya ilişkin umutsuzluğun belirgin bir işareti. Bunun yanında sürekli vurguladığım gibi TÜGE'de 100-200 arası puanlar iyimserlikteki yükselişi, 100'ün altındaki puanlar ise gelecek 12 aya yönelik karamsarlığı, umutsuzluğu, beklentilerdeki kötüleşmeyi ifade ediyor.

Aralık ayında TÜGE 82,1 puan olarak gerçekleşmiş olsa da 100'ün altındaki bu puan genel tablonun kötümserliğini anlatıyor. Bunun yanı sıra hanenin mevcut maddi durumu ile geleceğe dönük maddi durum beklentilerini yansıtan iki alt endeks hanelerin, yani ailelerin maddi durumlarının geçmişe göre de kötüleştiğini, gelir kaybının ağırlaştığını ortaya koyuyor. Hesap yöntemi değiştirilmeden önce de ağırlıkla 60'lı puanlarda gezinen hanenin mevcut maddi durumu ve geleceğe dönük maddi durum beklentisi endeks puanları TÜGE'nin

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

yayınlanmaya başladığı 2012 yılından bu yana hiçbir dönemde umut ve iyimserlik göstergesi olan 100 puanın üzerine çıkmadı. Sürekli gerileyen bu iki alt endeks yeni hesaplama yöntemiyle de yine 60-70 puan arasında. Yeni yöntemle TÜGE ortalaması yükseldiği halde bu iki alt endekste somut bir iyileşme görülmemesi hanelerin mevcut koşullarda çok zor durumda olduğunu geleceğe dönük olarak durumlarında bir düzelme beklemediklerini sergiliyor.

Gelir dağılımının bozulduğunu gösteren veriler daha belirgin hale gelirken ülke gelirinin ve varlıklarının çok az sayıda insana aktarılması ve küçük bir grubun elinde toplanması süreci hızlanarak devam ediyor. **Öyle ki TÜİK, ister hesaplama yöntemini değiştirsin ister rakamları makyajlasın, bu gerçeğin üzerini örtemiyor!**

Aralık ayı Sektörel Güven Endeksleri, gelecek aylara dönük beklentilerde karamsarlığın derinleştiğini sergiliyor!

Aralık ayı Sektörel Güven Endeksleri, hemen tüm sektörlerde ağır bir kriz beklentisi ve endişenin hâkim olduğunu, gelecek aylara dönük beklentilerde karamsarlığın derinleştiğini sergiliyor. Sektörel güven endeksi aralık ayında bir önceki aya göre; hizmet sektöründe yüzde 9,2, perakende ticaret sektöründe yüzde 7,8 ve inşaat sektöründe yüzde 7,2 azaldı!

TÜİK'in Aralık ayı sektörel güven endeksi verileri hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerinde sert güven düşüşleri yaşandığını, ekonominin omurgasını oluşturan inşaat başta olmak üzere hemen tüm sektörlerde iktidarın söylemlerinin aksine önümüzdeki döneme yönelik kaygıların arttığını gösterdi.

Sektörel güven endeksi Aralık ayında bir önceki aya göre; hizmet sektöründe yüzde 9,2, perakende ticaret sektöründe yüzde 7,8 ve inşaat sektöründe yüzde 7,2 azaldı. Başta otel, konaklama tesisleri, vb. işletmeleri kapsayan hizmet sektörü güven endeksi yüzde 9,2 oranında azalarak 70,4'e geriledi. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre, son üç aylık dönemde iş durumu alt endeksi yüzde 11,2 azalarak 66,4 oldu. Son üç aylık dönemde hizmetlere olan talep alt endeksi de yüzde 9,8 azalarak 64,9' indi. Gelecek üç aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi alt endeksi ise yüzde 7,1 azalarak 79,8 oldu.

Ekonomide talep ve harcamaların azalması perakende sektörünü olumsuz etkiliyor. Düşük faizli kredi kampanyalarıyla desteklenen inşaat sektörü güven endeksi Aralık ayında yüzde 7,2 oranında azalarak 73,3'e indi. Ekonominin çok geniş bir üretim-imalat-istihdam kesimini ayakta tutan inşaat sektörü güven endeksi ve alt endekslerdeki bu tablo, ağır bir çöküşüm yaşandığını gösteriyor.

MB'nin yeni faiz artışı kararıyla finansman sorunlarının daha da ağırlaşması, konut kredisi faizlerindeki olağanüstü yükselişle de talep düşüşünün hızlanması inşaat sektörünü daha ağır bir krize sürükleyecek, şirket iflaslarını artıracaktır. İktidarın açıkladığı **önlem ve destek paketleri de yaşanan ağır hasarı telafi etmekten çok uzak görüldüğü için** bu endişeler güven endekslerinin tümüne negatif olarak yansıyor!

Uluslararası Enerji Ajansı (UAE), iklim krizi ve etkilerine karşı fosil yakıtlar başta olmak üzere karbon salınımını azaltacak kararlar aldı!

Uluslararası Enerji Ajansı (UEA) iklim değişikliklerinin yarattığı tehdit sonrası, küresel ticaret için yeni kriterler belirlenmesi ve ihrac ürünlerine 'karbon sınır vergisi' uygulanması hazırlıklarında son aşamaya geldiğini duyurdu. Böyle bir uygulamaya geçilmesi, Türkiye'nin ihracatını olumsuz etkileyecek çok önemli bir ekonomik tehdittir. Üretim, sanayi ve enerji politikalarıyla ilgili düzenlemeler acilen hayata geçirilmelidir!

AB Zirvesi'nde Türkiye ile ilgili yaptırım kararına odaklanılması nedeniyle sonuç bildirisinde yer alan kritik kararların gözden kaçtığını daha önce de dile getirdim. Bu kararlardan birisi de AB'nin gerek üye ülkelerin üretim ve AB içi ticari dolaşımında gerekse AB dışından ithal edilecek ürünlerde **'karbon nötr'** belgesi aranması zorunluluğu idi. ABD'nin Yeni Başkanı Biden iklim anlaşması ve çevre koruma önlemlerini süratle devreye sokacağını ilan etti. Bunun ötesinde Uluslararası Enerji Ajansı (UAE), iklim krizi ve etkilerine karşı fosil yakıtlar başta olmak üzere karbon salınımını azaltacak, bu konuda ülkelerin taahhütlerini yerine getirmelerini sağlayacak bir dizi yeni kararı hayata geçirme aşamasında olduğunu açıkladı. Yakın dönemde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması, karbon salınımının ağırlıklı şekilde denetimini başlatmayı öngören UAE politikaları, sanayide, tarımda, diğer üretim alanlarında enerji kullanımı ve karbon salınımının denetimiyle en alt düzeye indirilmesine verecek denetim-kontrol-yaptırım sistemlerine işlerlik kazandırılacak. UAE'nin alacağı ilkesel tavsiye kararları doğrultusunda AB ve ABD, 'karbon sınır vergisi' uygulamasına geçecek.

- Yani ihrac ürünlerinde belirlenen karbon sınırı limiti karşılanamıyorsa ya da limitin üzerinde ise o mala ilave karbon sınırı vergisi uygulanmaya başlanacak.

Bunun anlamı gümrük vergilerinin üzerine ilave ihrac vergisi eklenmesi, ihracat gelirlerinin düşmesidir. Ülkemizin ağırlıklı AB ve ABD ile ticari ilişki içinde olduğu, ihracatımızın yüzde 70'e varan bölümünün bu

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

pazarlara yapıldığı göz önünde tutulduğunda, 'karbon nötr belgesi' ve 'karbon sınır vergisi' dış ticarete ağır darbe indirecektir. Yenilenebilir enerji teknolojilerinin üretimde kullanıma girmesi, temiz enerji teknolojisinin geliştirilerek sanayide, tarımda, gıda endüstrisinde kullanılması madencilik alanında ise temiz enerji ve enerji teknolojilerinin ana hammadde olarak görülen lityum, kobalt vb. minerallerin üretimine yoğunlaşılması kaçınılmazdır.

Sorun böylesine acil ve hayati iken, geçtiğimiz hafta TBMM'den geçirilen **Çevre Ajansı Yasası**, iktidarın doğa katliamını, çevre kirliliğini, atık toplama, depolama ve imhasını bir rant alanına dönüştürerek yeni kazanç kapıları açmaya çalıştığını göstermektedir. **Bu arada Türkiye**, başta Avrupa ülkelerinin çöpleri olmak üzere **atık ve çöp ithalatında dünyada ilk sırada yer almaya devam ediyor!**

ESNAFA DEĞİL SERVET VE SICAK PARA SAHİPLERİNE DESTEK

Yüksek tutarlı faizi gelirlerinde verginin sıfırlanması, ESNAFA değil servet ve sıcak para sahiplerine destektir!

Sinemaların kapalı olduğu bir dönemde yerli-yabancı film gösterimlerinden alınan EĞLENCE VERGİSİ'ni sıfırlama kararının anlamı nedir? Esnafın vergisi dururken, hem faiz artırıp hem de hazine bonusu, tahvil, hisse senedinden elde edilen yüksek tutarlı faizi gelirlerinde verginin sıfırlanması, esnafa değil yabancı-yerli servet ve sıcak para sahiplerine destektir!

İki hafta önce açıklanan esnafa dönük 5 milyar TL tutarındaki destek paketi 14 Aralık'tan geçerli olmak üzere yürürlüğe girdi. Mevcut salgın ve ekonomik kriz ortamında fazla bir anlam ifade etmeyen bu desteklerin en geniş şekilde esnaf odalarına kayıtlı tüm esnaf kesimi için uygulamaya konulması gereklidir. İktidar sırf 'esnafa bir şey yaptık' diyebilmek için kamuoyunda algı yaratma çabasındadır. Bu yıl sadece faiz ödemelerine 137 milyar ayıran, 2021 bütçesinde faize 50 milyar TL daha ilave ederek faiz ödemelerinin tutarını 179,5 milyar düzeyine çıkartan iktidar, milyonlarca esnafa ise faize ayrılan paranın neredeyse 40'ta birini layık görüyor. Daha da önemlisi destek paketiyle birlikte yayınlanan bazı vergi indirimleri, KDV, Gelir Vergisi, Stopaj sıfırlama içerikli kararlar ise esnafa değil yerli-yabancı servet sahiplerine destek niteliğindedir. Faiz gelirlerinde verginin sıfırlanması, Korona aşısı ithalatçılarına kazanç kapısı aralamanın ötesinde bu kararlar esnafla, toplumla, yaşanan sorunların ciddiyetiyle alay etmektir. 22 ve 23 Aralık'ta kira ve hibe desteğiyle birlikte art arda yayınlanan Cumhurbaşkanı Kararlarıyla;

- Hazine bonusu, hisse senedi, banka tahvili, kira sertifikası (sukuk) vb. menkul kıymetleri halen ellerinde bulunduran ya da 31 Mart 2021 tarihine kadar bu menkul kıymetleri satın alarak yatırım yapanların elde ettikleri ya da edecekleri **gelirlerin vergisi sıfırlandı**. Bir yandan faizleri artıran, yüksek faizin cazibesıyla yurt dışından sıcak parayı ülkeye çekmeyi amaçlayan iktidar, diğer yandan yüksek faiz getirisi için menkul kıymet alıp satan yabancı ve yerli servet sahiplerinin faizden elde edecekleri gelirden vergi almayacağını ilan etti. Kira desteğine muhtaç esnafın milyarlarca lirayı ya da dövizli hazine bonosuna, tahvile, hisse senedine, katılım bankalarının ihraç ettiği kira sertifikasına yatıracak hali, takati mi var? Bunun esnafa destekle ne alakası var? Bu karar, hazinenin tamtakır olduğunu gösteriyor. Hem faiz yükseltip hem de bu faizlerden elde edilecek gelirlerin vergisi sıfırlanarak borçlanma kâğıtlarının vergisiz kazanç vaadiyle kapış kapış satın alınması amaçlanıyor. **Buna karşılık ASGARİ ÜCRETTEN GELİR VERGİSİ ALINMAMASI çağrılarına ise kulak tıkıyorlar!**

- Sinemaların, eğlence yerlerinin kapalı olduğu şu dönemde sinema salonlarında yerli ve yabancı film gösterimlerinde biletlerden alınan EĞLENCE VERGİSİ 31 Mayıs 2021'e kadar sıfırlandı. Bu karar, akşamları 21.00'dan sonra sokağa çıkmanın yasak, sinemaların, eğlence yerlerinin kapalı olduğu bir dönemde toplumsal, esnafla alay etmektir.

- Kooperatif, vakıf, derneklere ait gayrimenkullerin yabancı devletlere, yabancı kamu kuruluşlarına ve uluslararası kuruluşlara kiralanması durumunda, 1 Ocak 2021'den itibaren kira üzerinden ödenecek stopaj oranı Mayıs sonuna kadar yüzde 20'den 10'a indirildi. Şimdi esnafın yabancılara kiraya verebileceği taşınmazı mı var? Bu düzenleme hangi dernek, vakıf ya da kooperatifler için yapıldı? Belli ki bir nokta atış söz konusu. Bunun neresi esnafa destek? Kaldı ki kira üzerinden alınan stopaj tamamıyla anlamsız bir yük ve tümünden kaldırılması gerekir.

- COVID19 aşısının KDV'si yüzde 1 olarak belirlendi. Yani aşığı devlet ya da Sağlık Bakanlığı ithal edip, ücretsiz olarak halkı aşılamak yerine, bu KDV düzenlemesiyle bazı özel firmalara ithal ettirileceği ve piyasada satılacağı ya da devletin ithal izni verdiği bu şirketlere para ödeyip aşığı satın alarak halkı aşılayacağı anlaşılıyor!

İKTİDAR, 'Esnafa Destek Paketi' ambalajında ilan edilen bu vergi indirimleri ve düzenlemelerinin esnafa katkısının ne olacağı sorusunun yanıtını vermek zorundadır! Aylık 500-750 TL kira yardımının bile pek çok esnaftan esirgenmesi, **sadece basit usulde vergi ödeyenleri kapsamaması**, iktidarın; vatandaşın, esnafın, küçük işyerlerinin, işini kaybedenlerin feryatlarına, ne kadar duyarsız ve ilgisiz olduğunu açık biçimde gösteriyor!

UCUBE SARAY REJİMİ SEBEP, YAŞADIĞIMIZ BUHRAN SONUÇTUR

Ülkemiz, 2,5 yıldır dünyada tek bir örneği olmayan, “Ucube saray rejimi” tarafından yönetiliyor. Bu 2,5 yılda şunu açıkça gördük; bu ucube rejim, küçük bir saray sosyetesini dışında, hiç kimseye hayır getirmiyor. Yaşadığımız haksızlıklardan, hukuksuzluklardan, milletin yağmalanan kaynaklarından, kokusu arşa çıkan yolsuzluklardan, devlette yok olan liyakatten, yapılan ikiye bölme politikalarından, aldatılmışlıktan, terk edilmişliklerden, yaşadığımız krizlerden ve içine girdiğimiz buhrandan, bu ucube rejimin ne olduğunu hepimiz gördük artık biliyoruz ne olduğunu.

Ucube saray rejimi,

“Harun olacağız” diyenlerin, yetimin hakkıyla, “Karun’a dönüştükleri” düzenin adı. Ucube saray rejimi; “Mücahit olacağız” diye yola çıkanların, iktidar imkânlarıyla, “Müteahhit olduğu” düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi;

Milletimizi askıda ekmeğe mahkûm eden, vatandaşlarımız yiyecek kuru ekme bulamazken, Saray ve ufak ortağının sekiz ayrı uçakla, Kıbrıs’a pikniğe gittiği düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi;

On binlerce mekân ve iş yeri kapalıyken, müzisyenlerimiz “açım” diyerek canına kıyarken, kahraman sağlık çalışanlarımız, ailelerinden uzak, uykusuz kumanya peşinde koşarken, Saray sosyetesine çalgılı, şarkılı, türkülü kuş sütü eksik sofraları kurdurabilen düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi,

Milletimizin çift diplomalı evlatları tek bir iş bile bulamazken, sahte diplomalı saray beslemelerinin, dört ayrı yerden maaş aldıkları düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi,

Beş yandaşa, milletin geçmediği yol, tünel, köprü, uçmadığı hava alanı için avroyla, dolarla milyarları öderken, bunların milyarlarca liralık vergi borcunu silen, milyonlarca emekçimizi, günde 39 liraya talim ettiren düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi;

156 ülkeye, 9 uluslararası kuruluşa milyonlarca dolarlık yardım yapmakla övünürken, kendi milletine beş maskeyi bedava dağıtamayan düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi;

“Evimize ekmeğe götürmüyoruz” diyen vatandaşın kafasına, “Al keyif çayı iç” diyerek çay paketleri atan düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi;

Yurttaşlarımız ellerine iş, aş yazarak yaşamına son verirken, Sarayın vekillerinin; “Türkiye’de işsizlik yok. İş beğenmeyen var” diyebildiği bir düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi;

Yüzbinlerce yurttaşımız çöp konteynerlerinden, pazar döküntülerinden beslenirken, atama bakanların; “Türkiye’de yoksulluk kalmadı” diyebildiği düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi;

Milletin dirisini, kış gününde; soğan, patates; salgında; hastane önlerinde test, ölüsünü ise, gasilhane kuyruğuna sokan düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi;

Devletine 40 yıl vergi veren esnaflarımıza, 40 gün bakamayan, sonra da bizim zorlamamızla, vere vere üç ay için, günde 33 lira verebilen düzenin adıdır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ucube saray rejimi;

Kendi çiftçisini, kendi Kredi Kooperatifi eliyle faize ezdiren, traktörünü, ineğini, tarlasını haczeden, “Yüksek maliyetlerle, düşük destek ve düşük fiyatlar arasında sıkıştırıp perişan eden ama elin çiftçisini, sıfır gümrüklü ithalatla abat eden düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi;

Damadı Bakan yapan, ona milletin Hazinesini emanet eden, sonrada kasadan milletin 128 milyar dolarının sorgusuz sualsiz peşkeş çekilmesine göz yuman, bunun da hesabını sormayan düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi;

Borç alanın emir aldığı, “Bu can bu tende olduğu müddetçe papazı vermem” dedikten sonra, bir telefonla, papazı iadeli taahhütlü Washington’daki Beyaz Saray’a bir gecede gönderen düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi;

Rus uçakları 36 askerimizi şehit etmişken, Moskova’ya koşa koşa giden, Kremlin Saray’ının kapısında dakikalarca ayakta bekletildikten sonra, buna bir çift laf edemeden dönenlerin düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi

Üç beş oy için; İmralı’daki terörist başından mektup dilenen, kırmızı bültenle aranan teröristleri devlet televizyonuna çıkararak, Cumhurbaşkanı danışmanlarını, teröristlerin ayağına gönderen düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi;

Askerlerimizin başına çuval geçirildiğinde tek bir nota veremeyen, ama bakanlara rüşvet dağıtan bir devşirme için iki ayrı nota birden verebilen düzenin adıdır.

Ucube saray rejimi;

Hukuk ve Anayasa tanımazlığın zirve yaptığı, Devletin adalet direğinin çöktüğü, Kadıların satın alındığı vesayet düzeninin adıdır.

Ucube Rejim Sebep, Buhran Netice

Yaptığı her hatanın üstünü “Dış mihraklar, döviz kurşunu” laflarıyla örtmeye çalışan ucube saray rejimi sebep; yoksulluk neticedir.

Ucube saray rejimi sebep, hayat pahalılığı neticedir.

Bugün marketlerde fiyat etiketleri: Bir kilogram dana etinde 77 liraya, bir kilogram beyaz peynirde 50 liraya, 30’lu yumurta kartonunda 37 liraya, 5 litre teneke ayçiçek yağında 80 liraya kadar çıktı. Hal böyleyken Sarayın beslemelerine, dört, beş yerden alınan ballı maaşlar yetmezken, maden ocaklarında, inşaatlarda, tersanelerde alın teri döken işçilerimize, ayda 2 bin 792 lirayı yeterli gören düzenin adı ucube Saray rejimidir. Asgari ücretin ortalama ücret olduğu bir ülkede, TÜİK’in hesaplayıp ortaya çıkardığı bu rakam zulümdür. Bu zulmün arkasında ise ucube Saray rejimi vardır. Asgari ücret en az 3 bin 100 TL olmalıdır. Bir daha tekrarlıyorum, asgari ücret en az 3 bin 100 TL olmalıdır. Marketlerde, bebek mamalarına, tıraş bıçaklarına, 5 litre ayçiçek yağına bile alarm takılır hale gelmiştir. Aslında takılan bu alarmlar, yaşanan derin ekonomik krizin alarmlarıdır.

Ucube saray rejimi sebep, milleti çaresizliğe düşüren ekonomik kriz sonuçtur.

Ucube saray rejimi sebep, işsizlik neticedir. Bu ucube rejimle, ülkemizdeki toplam işsiz sayısı 12 milyonu aşmıştır. İşsizlerimizin sayısı, 118 ülkenin nüfusunu geçti. Biraktık işsizler ordusunu, işsizler ülkesi olduk.

Ucube saray rejimi sebep, yandaş kayırma neticedir.

Bugün tüm dünyanın en büyük 10 şirketi içinde Türk şirketleri var mı? Yok! Dünyada en çok teknoloji üreten 10 şirket arasında bir tane Türk şirketi var mı? Yok! Dünyada en hızlı büyüyen 10 şirket arasında tek bir Türk şirketi var mı? Yok! Ama dünyada devletten en çok ihale alan 10 şirket arasında, Türkiye’den beş müteahhit birden var. Bu müteahhitlerin hangileri olduğu ise hepimizin malumu... Yine bunların yaptığı, ama milletin geçmediği köprüler, yollar için milletin cebinden, önümüzdeki üç yılda 109 milyar lira ödenecekken bu ucube rejimde prensip bellidir. Yandaşlara ballı börek vardır, millete ise kuru ekmek.

Bugün, gençlerimizin yüzde 64’ü “Karın tokluğuna, yol parasına” çalışmaya razıdır. Ülkemizin umudu gençlerimiz için maalesef ülkemiz umut olmaktan çıkmıştır bu beceriksiz yönetim altında. İşte bu nedenle; ucube saray rejimi sebep, ümidini kaybetmiş gençlerimiz sonuçtur.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ucube Rejim Sebep, Faiz Sonuçtur

Saray'ın kibirlisi; "Faiz sebep, enflasyon sonuçtur" diye, damadıyla beraber, milletin 128 milyar dolar döviz rezervini har vurup harman savurdu. Elde, avuçta döviz kalmayınca da, sıcak paracılara teslim bayrağını çektiler. Demediklerini bırakmadıkları faiz lobilerine "Aman biz ettik, sen etme" demeye başladılar. Önce Damadın kellesini verdi. Sonra TCMB faizini 475 baz puan birden artırdı. Yetmedi, pandemi nedeniyle artırılan kredili alışveriş taksit sayıları azaltıldı, krediler daraltıldı. Yine kesmedi, dün de TCMB faizleri tekrar bir 200 puan daha artırdı. Anlaşıldı ki, ucube Saray rejimi sebep, yüksek faiz sonuçtur.

Türkiye Yüksek Faizin Şampiyonlar Liginde

Son 3 ayda, faiz artışında dünya rekoru kırdık. Hem de ne zaman? Pandemi nedeniyle ekonomimiz ikinci defa kapanırken. Önceki kapanmada esnafımız, KOBİ'lerimiz borca batırılmışken. Bankalardaki sorunlu varlıklar çığ gibi büyürken, dünyada en yüksek faiz uygulayan 10. Ekonomi olduk. Aynı ligde olduğumuz ekonomiler: Venezüella, Arjantin, Zimbabve, Yemen, Surinam, Kongo, İran ve Haiti... Türkiye yüksek faizcilerin şampiyonlar liginde... Ama Dünyada faizler dipte. İngiltere'de, Almanya'da, Japonya'da iki yıllık devlet tahvilinin faizi negatif yani eksi... Bizdeki bu faiz artışları, işte bu ülkelerdeki faiz baronlarını abat ediyor. Kendi ülkelerinden faizsiz borcu alıyorlar, hatta negatif faizle borcu alıyorlar bu parayı olağanüstü faizle bize borç veriyorlar. Sonuç; milletimizin sırtından korkunç bir vurgun vuruluyor.

Böyle Vurgun Başka Ülkede Yapılmaz

9 Kasım 2020 tarihinde, yani, Yeni Merkez Bankası Başkanı'nın koltuğuna oturduğu gün, Londra'daki bir faiz baronu, bir sıcak paracı, Türkiye'ye 1 milyon dolar getirip parasını devlet tahviline yatırırsa, bu para bugün 1 milyon 119 bin dolara çıktı. Aynı parayı borsaya yatırırsa, bu para bugün 1 milyon 300 bin dolar oldu. 46 günde dolar cinsinden; tahvilden elde edilen kazanç yüzde 12. Borsadan elde ettiği kazanç yüzde 30. Uluslararası tefeciler, sıcak paracılar, böyle bir vurgunu başka hiçbir ülkede yapamazlar. Bu mudur yerlilik? Bu mudur millilik?

Saray, "Yüksek Faizci Neo-Liberalilerin" Safına Katıldı

Bugün, yine konuşurken "Benim alanım ekonomi" diyen Saray'ın kibirlisi bu konuda dilini yutmuş vaziyette. Faizle ilgili ağzından tek söz çıkmaz oldu. Sayın Erdoğan, siz ne zaman, "Yüksek faizci neo-liberalilerin" safına katıldınız? "Faiz kudurunca dükkânı yer" derler... Sıcak paracılara bol bol verilen bu faizlerin, bu kazançların faturası, dönecek dolaşacak, millete çıkacaktır. İngiliz'in faiz baronu malı götürürken, olan benim işçim Ali'nin, benim çiftçim Veli'nin ekmeğine olacaktır.

Faizcilere Ödenen Para, Milletin Rızkı

Bunu nerden mi biliyoruz? 18 yıllık AK Parti iktidarlarının uygulamalarından. Milletin cebinden, faiz lobilerinin kasalarına hortum döşediler. Ufak ortağının bir zamanlar söylediği gibi, "Ne hortumu... Kanalizasyon borusu döşediler!" Türkiye'nin son 18 yılda; sadece dış borçlar için ödediği faiz 181 milyar dolar. Aynı dönemde, Devletin, hem içeriye hem dışarıya yaptığı, faiz ödemeleri ise 493,2 milyar dolar. Eloğluna ödenen bu paralar, milletin ekmeği, rızkı, alın teri. O nedenle az alıyor.

Ucube saray rejimi sebep, adaletin çökmesi sonuçtur.

Ucube saray rejiminin düğmesine basıldığı 2014'ten bu yana, Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 48 sıra geriledik. 128 ülke içinde 107. sıraya düştük. Burada aynı ligde olduğumuz ülkeler, Mali, Nijerya, İran, Angola, Gine... Artık ortada bir Anayasada kalmadı. Türkiye Anayasal bir devlet olmaktan, Görünürde "Anayasalı bir devlete" dönüştürüldü. Daha önce üç defa ayrı ayrı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuran Saray'ın kibirlisi, bugün AİHM kararını tanımadığını söyleyebiliyor. Bu, Anayasa'yı rafa kaldırmaktır. Anayasayı tağyir, tebdil ve ilga etmektir.

Hukukun Askıda Olduğu Ülkede, Ekmek De Askıda Olur

1954'den bu yana akıp, giden bir ırmağın yönünü değiştirmektir. Türkiye, 1954'de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzaladı, taraf oldu. 1987'de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel başvuruyu kabul etti. Bununla da yetinmedi 2004 yılında, "Usulüne uygun uygulamaya konan, temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası antlaşmalar iç hukuktan üstündür" hükmünü Anayasa'nın 90. maddesine aslında hep beraber ekledik. Artık bir karar verin Sayın Erdoğan... Bir taraftan "hukuk reformu" diyeceksiniz, diğer taraftan "Avrupa'ya yüzünü dönmekten" bahsedeceksiniz, öbür taraftan da AİHM kararlarını tanımadığınızı söyleyeceksiniz. Bu durumda size kargalar bile gülmez, durum vahim. Hukukun ve Anayasa'nın askıda olduğu ülkede, güven olmaz, yatırım olmaz, iş olmaz. Hukukun askıda olduğu ülkede, ekmek de askıda olur.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ve elbette, ucube saray rejimi sebep, temel hak ve hürriyetlerin tehdit altında olması sonuçtur.

Şu anda Meclis'te görüşülen, "Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesi" adlı bir yasa teklifi var. Bu teklif, derneklerimizi ve sivil toplum örgütlerini, hizaya getirmeyi amaçlayan hükümler içeriyor. Çok açık söylüyorum. Bu teklifin bazı maddeleri, demokrasimize yöneltilmiş "kitle imha silahıdır". İçişleri Bakanı'nın bir kararıyla, beğenilmeyen, makbul görülmemiş derneklerin, mal varlıklarına kayyum atanmasının yolu açılmaktadır. Avukat-müvekkil ilişkilerinin gizliliği ihlal edilmekte, avukatlar muhbirliğe zorlanmaktadır. Tekrar ediyorum. Bu düzenleme, demokrasimize karşı bir "kitle imha silahıdır". Örgütlenme hürriyetlerinin içine sokulan, bir Truva atıdır.

Hukuk Deyip Hukuku Yok Ettiler

Bu ucube rejim, demokrasi diyerek demokrasiyi, hukuk diyerek hukuku katletmektedir. Madem amaç, OECD bünyesindeki Mali Eylem Görev Gücü'nün tavsiyelerini yerine getirmektir. Bu görev gücünün, "Politik nüfuz sahibi kişilerin listesinin" hazırlanmasını isteyen tavsiyesini yerine getirseniz ya... Neden çekiniyorsunuz? Neden korkuyorsunuz? Dünyanın dört bir yanındaki paralar, mal varlıkları, kırmızı bayrak sallamaya başlar diye mi çekiniyorsunuz? Yakın zamanda Varlık Barışı çıkardılar. Uluslararası kurallara göre bu paranın, bankacılık sistemi üzerinden Türkiye'ye gelmesi gerekiyor. Ama bunlar, "Bavulla gelecek paralarında" affedilmesini de kanuna sokuşturdular. Bu kaynağı belirsiz paralar, bankacılık sistemine girmeden geliyorsa, bunlar neyin parası? Kimlerin parası? Rüşvet parası mı? Uyuşturucu kaçakçılarının parası mı? Organ mafyasının parası mı? Bunlara; "Bu paraları Türkiye'ye getir, sorgusuz sualsiz akla, üstüne üstlük tek bir kuruş bile vergi ödemeyeceksin" diyorlar. Ama asgari ücretliye gelince de "vergini öde" diyorlar. Bunların yaşadığı düzenin adı aslında, ucube saray rejimidir.

Ucube saray rejimi sebep, millete verilen sözlerin tutulmaması ise sonuçtur.

Müteahhit neyi taahhüt ettiğini bilir. Bundan 10 yıl önce 2023 hedefleri ilan ettiler. Bu hedefleri çıktılar meydan meydan, toplantı toplantı gezip anlattılar. Yetmedi, devletin resmi dokümanlarına yazdılar. Neyi taahhüt ettiler? Dediler ki, "2023'te bu ülkenin Milli Gelirini 2 trilyon dolara çıkaracağız." Şu son bütçe görüşmelerinde getirdikleri programda 2023'te milli gelir kaç olacak diyorlar? 875 milyar. Taahhüt ettiklerinin yarısından bile az. Güler misin, ağlar mısın? Yine "2023'de kişi başına gelir 25 bin dolar olacak" dediler. Sonra bu sene getirdikleri orta vadeli programda "Kişi başına gelir o da 'inşallah' 10 bin dolar olacak" diyorlar. Millettin cüzdaniyle ilgili ne kadar hedef varsa, yarı yarıya iskonto ettiler. Buna karşın milleti yoksullaştıran bir hedef var ki; onu da ikiye katladılar. "2023'te işsizlik oranı yüzde 5 olacak" diyorlardı. Şimdi ne oluyor getirdikleri Orta Vadeli Program'da; 2023'te işsizlik ine ine ancak yüzde 10'a iniyor, bugünkü yüzde 14'lerden.

Tek Hedef 2023'e Kadar Koltukta Kalmak

Ortada hedef diye bir şey kalmamış. Artık 2023 hedefleri diye bir şey yok. AK Partinin alametifarikası da yok hepsi yalan olmuş... Siyaseten şimdi artık bir tek hedefleri var o da "2023'e kadar koltuklarını koruyabilmek..."

Bu Aşılar Neden Gecikti?

Aslında bu ucube saray rejiminin yalanları o kadar çok ki... Şu salgında millete pek çok yalan söylediler. Gerçek vaka sayılarını sakladılar. Vefat sayılarını sakladılar. Şimdi de aşı meselesinde millete doğruları söylemiyorlar. Şimdi Çin'den aşilar 11 Aralık'ta gelecekti. Bugünlerde de milletimiz aşılanmaya başlanacaktı. Dün anladı ki, aşiların yapılmaya başlanması Ocak ortasını bulacak. Ama İngiltere, ABD, Kanada, Rusya, Suudi Arabistan, Bahreyn, İsrail, Kuveyt, Katar, Sırbistan, İsviçre gibi ülkeler vatandaşlarını çoktan aşılamağa başladılar. Bu aşı neden gecikti? Makul bir açıklama yok. Şimdi Çin aşısının rötarlı geleceği söyleniyor. Diğer taraftan Türk bilim insanları Almanya'da aşiyi buldular. Milletimizin de gururu oldular. Şimdi aynı Türk bilim insanı, "Türkiye için yeterli doz depoladık, görüşmeler halen sürüyor, umarız kısa sürede anlaşma imzalayabiliriz" dedi. Ben soruyorum neden bu sözleşme bir türlü imzalanmıyor? Yani bu çarkların dönmeye başlaması için yağlanmasına mı ihtiyaç var?

Ufak Ortağını Tuluatına Payanda Etti

Vatandaşın canı boğazına gelmişken, memlekette, bunca yokluğa, bunca işsizliğe çözüm bulamayan, millete taahhütlerini yerine getiremeyen sarayın artık Partimize saldırmaktan başka çaresi de kalmadı. Millet derdine deva beklerken liyakat ve beceri malulü Saray hükümeti, on parmağında on kara bize sürmeye kalkıyor. Yanına aldığı ufak ortağını, tuluatına payanda eden Sarayın kibirlisi, son grup toplantısında, yine bir sürü boş lafı cilalayıp parlatıp, millet önüne koydu. Ama bu arada şecaat arz ederken de sirkatin de söylemeyi unutmadı. "Yerli ve milli muhalefet de bizim sayemizde gelecek" dedi. Doğru valla bunda bozuk saat bile günde iki defa doğruyu gösterir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Belki Muhalefet Olursunuz Ama “Yerli Ve Milli” Olamazsınız

Önümüzdeki ilk seçimlerde milletimiz, sizin kibrinizi, beceriksizliğinizi ve milletin sesini duymayan kulaklarınızla birlikte sizleri sandığa gömecek. Pek sanmıyoruz ama muhalefet tarafında bir yerlere tutunmayı belki becerirseniz. O zamanda emin olduğumuz tek bir şey var, siz hiçbir zaman küçülüp ne kadar kalırsanız kalın “Yerli ve milli” olamayacaksınız. Millet olarak bu yönetim yüzünden büyük acıları yaşadık, halen de yaşıyoruz. Ne demiş Sadi Şirazi “Yıkık gönlün âhı, yıkar âlemi...” Ya da Yunus’un dediği gibi; “Sanma ki zalimin ettiği kaddir. Mazlumun ahı indirir şahı. Her şeyin bir vakti vardır.”

Bu millet, kendine bunca cefayı reva görene, bunca canını yakana, sandıkta hak ettiği notu hiç şüphesiz verir. Evlerine tıpsı tıpsı gönderir. Ve bu ucube düzeni yıkar geçer. Biz dostlarımızla birlikte iktidara geleceğiz. Yeni kurallar, yeni kurumlar ve yeni kadrolarla, Türkiye’imiz kendisine giydirilmek istenen bu deli gömleğini yırtıp atacak. Güçlendirilmiş Demokratik Parlamenter Sistem ile yılların kirini, pasını, yıpranmışlığını silecek.

BU ASGARİ ÜCRET ZULÜMDÜR

3 bin 100 TL’lik asgari ücret tekliflerine karşın Hükümet önümüzdeki yıl için asgari ücreti 2 bin 825 lira olarak açıkladı. Bu zulümdür. Ülkenin şartlarına uygun değildir. Açlık sınırının hemen üzerinde, yoksulluk sınırının da dörtte biri kadar bir asgari ücretle, insanlarımız kirasını, faturalarını, eğitim, sağlık, ulaşım masraflarını nasıl ödeyecekler?

2020 Parlak Bir Yıl Olmadı

Maalesef 2020 ülkemiz ve milletimiz için parlak bir yıl olmadı. 2018’de başlayan ekonomik kriz, 2020’de daha da derinleşti, buhrana dönüştü. 2020’de, yaşadığımız devlet krizi daha da derinleşti. Ülkemiz Ucube Saray Rejimiyle yönetilmez hale geldi. 83 milyonluk koskoca bir ülke, bir yaprak gibi oradan oraya savrulmaya başladı.

Gülmeyi Unuttuk

Ünlü Fransız mizah yazarı Moliere, “İnsan gülebildiği kadar insandır” diyor. Maalesef 2020’de hepimiz gülmeyi unuttuk. Büyük acılar sıkıntılar yaşadık. 2020’de yaşadığımız ilk büyük üzüntü, Ocak ayındaki Elazığ Depremi’ydi. 41 vatandaşımızı yitirdik. Şubat’ta Van’daki çığ facialarını yaşadık. İki ayrı çığda 42 vatandaşımızı kaybettik. Şubat sonunda bir başka büyük acıyı Suriye’de yaşadık. Rus uçaklarının hava saldırısında 36 Mehmetçimizi şehit verdik. Bu korkunç acı, kor gibi yüreklerimizi dağlarken Erdoğan, askerlerimizi şehit eden Rusya’nın ayağına koşarak gitti. Yetmedi, Kremlin’in kapısında Sarayın kapısında ayakta dakikalarca bekletildi. Bu ezilmişlik askerlerimize atılan bombalar kadar bizi üzdü. Milli gururumuzu kırdı. Ama bütün bunlar yaşanmamış gibi, bir de yakın zamanda Erdoğan çıktı; “Putin, özü sözü birdir” diyerek ona övgüler düzdü. 2020’de depremler, seller, orman yangınları çok can yaktı. En son Ekim ayında İzmir’deki depremde 117 yurttaşımızı kaybettik.

Salgının Gerçek Boyutu Aylarca Saklandı

Ama kuşkusuz 2020’ye damgasını vuran Korona Virüs Salgını oldu. Salgın, dünyada hayatı alt üst etti. Ülkemizde ilk vaka Mart ayında tespit edildi. O günden bu yana, 19 bin 878 vatandaşımızı kaybettik. Sağlık çalışanlarımız canla, başla çalıştılar. Salgında yine hemşirelerimizi, hekimlerimizi, birçok sağlık çalışanımızı yitirdik. Diğer taraftan Saray salgını hiç iyi yönetemedi. Her alanda yaptığı gibi, salgın istatistiklerini cilalamaya kalktı. Vaka sayılarına bin bir takla attırdı. “Hasta sayısıydı, vaka sayısıydı” diyerek salgının gerçek boyutunu aylarca vatandaşlarımızdan sakladı. İnsanların gerekli önlemleri zamanında alınmasını engelledi. Bu nedenle binlerce canı yitirdik. Biz; “Madem bu ülkede, her şeyin sorumlusu da, yetkilisi de Saray, Sarayın kibirlisi derhal istifa etmelidir” dedik. Ama skandalın Saraydaki sorumlusu oralı dahi olmadı. Saray şimdi aşı konusunda da kötü bir yönetim sergiliyor.

Aşıda Zaman Kaybediyoruz

Aşı gelmeden önce KDV’si geldi. Ancak 11 Aralık’ta gelecek denen aşılara hala ortada yok. Güya dün akşam gelecekti. Şimdi; “Çin gümrüğündeki Korona vakaları var. Birkaç gün daha gecikecek” deniyor. Oysa pek çok ülkede aşılama başladı bile. Aşılama kaybettığımız her dakika ülkemizin zarar hanesine yazıyor.

Saray Ve Bekçisi Bu Konuda Sessiz Kalamaz

Çin deyince... Avrupa basını dünden beri, Türkiye’nin, Çin’le Uygur Türklerinin iadesine dair, bir anlaşma imzaladığı haberleriyle çalkalanıyor. Ama saraydan ve bekçisinden çıt çıkmıyor. 13 Mayıs 2017’de Çin’le suçluların iadesi anlaşması imzalamışlar. Bu anlaşmayı 24 Nisan 2019’da TBMM’ye göndermişler. Meclis Başkanı da hiç beklemeden, 26 Nisan 2019’da anlaşmayı ilgili komisyona sevk etmiş. Şimdi Çin Meclisi anlaşmayı onaylamış. Biz soruyoruz, bu anlaşmayı Genel Kurula getirecek misiniz? Müslüman Uygur Türklerini Çin’e geri

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

gönderecek misiniz? Onlara bu kötülüğü yapacak mısınız? Ne Sarayın ne de Sarayın bekçisinin bu konuda sessiz kalma hakkı yoktur. Milletimize bunu açıklamak zorundadırlar.

Aşıda Torpil Felaket Olur

Gelen aşılardan uygulamasında, şeffaflık ve adalet çok önemli... Dünyada üçüncü faz incelemelerini geçmiş sadece iki aşı var. Astra Zenaca ve Pfizer/BionTech. Ama bu aşılardan her nedense, yeterince tedarik edilmediği anlaşılıyor. Neden aşılarda gerekli çeşitlendirme yapılmadı? Neden üçüncü faz değerlendirmesinden geçmiş aşılardan, yeteri sayıda alınamadı? Saraydan bu sorulara da cevap bekliyoruz. Gelecek aşılardan adaletli bir şekilde, hiçbir kayırma olmadan, en kırılgan gruplardan başlayarak, planlı programlı bir şekilde yapılması gerekiyor. Uyarıyoruz: Aşıda torpil tam bir felaket olur.

En Az Destek, En Fazla Borç Veren Hükümet Bizde

Koronavirüs salgını, elbette öncelikle bir sağlık krizi... Ama ekonomiye de büyük darbeler vuruyor. Bazı iş kollarında faaliyetler, salgını önlemek için tamamen durduruluyor. Ülkeler bu iş kollarında faaliyette bulunanları korumak için salgının ardından bu işletmelerin hızla ayağa kalkabilmelerini sağlamak için vatandaşlarına karşılıksız paralar veriyorlar. Bu durumu İkinci Dünya Savaşı'ndaki durumla karşılaştırıyorlar. İşçinin, esnafın, iş insanının ücret, gelir ve ciro kayıplarını telafi ediyorlar. Bizde ise Saray yönetimi; milletimize bedava beş maske bile dağıtmadı, devletine 40 yıl vergi veren esnaflarımıza, 40 gün bakamadı. Destek yerine İBAN numarası gönderip bağış topladı. Ülkemiz kendi liginde; vatandaşına en az doğrudan nakdi destek, buna karşın en fazla kredi veren ülke oldu. Saray destek vermedi, faiziyle borç verdi. Geri alınacak borç verdi.

Ne Kiraya Ne Faturaya Yeter

Her zaman yaptığı gibi; "Pansumanla, aspirinle bu işi de atlattırız" zannettiler. Biz; "Bu olmaz. Dünyanın yaptığını yapın. Esnafı borca batırmayın, gelir kaybını hibeyle telafi edin" dedik durduk. Ancak salgının ikinci pikinde, sözümüzü dinler gibi yaptılar. Sonunda esnafa 3 ay için vere vere "Günde 33 lira" verebildiler. Bu para bile ortada yok. Olsa zaten ne olacak? Bu parayla kira mı ödeyecekler, fatura mı ödeyecekler, eve ekmek mi götürecekler...

2021'in En Büyük Sorunlarından Biri Borçların Geri Ödenmesi Olacak

Salgının hemen başında açılan kredi musluklarıyla, şimdi herkes çok daha borçlu... Milletlin bankalara borcu: Geçtiğimiz yılsonunda 2,8 trilyon TL idi. Şimdi Ekim ayında bu 3,8 trilyon TL'ye çıktı. Sadece ailelerin kullandığı tüketici kredisi ve kredi kartı borçları, 10 ayda 584 milyar TL'den, 809 milyar TL'ye sıçradı. Vatandaşın, esnafın, çiftçinin, KOBİ'lerin bu borçları nasıl ödeyeceği, 2021'in en büyük sorunlarından biri olacak. Bunu çok tartışacağız.

Bir Umutsuzluk Tsunamisi

Bir ekonominin iyi yönetilip yönetilmediği, çalışmak isteyen vatandaşlarına ne kadar iş yaratabildiğiyle ölçülür. Bu yılın ilk 9 ayında, bırakın yeni iş vermeyi, yeni işler yaratmayı, 905 bin çalışmamız mevcut işini kaybetmiş. En ağır darbeyi de tarım ve hizmetler sektörü yemiş. Son bir yılda gerçek işsiz sayımız, 2 milyon 266 bin kişi artarak Eylül ayında 10 milyon 249 bin kişiye ulaşmış. Bir de bunun yanında, çalışıyor görüldüğü halde iş başında olmayan, 1 milyon 963 bin yurttaşımız var. Topladığımızda 12 milyon 212 bin işsizimiz var. Bu, yeryüzündeki 118 ülkenin nüfusundan daha fazla. Ama TÜİK, "işsizlik azalıyor" diyor. Neden? Çünkü TÜİK iş bulma umidini kesip, iş aramayanı işsizden saymıyor. Bu durumdaki yurttaşlarımızın sayısı bir yılda, iki kattan fazla artarak 1 milyon 400 bine ulaşmış. Böylesine berbat bir rekorla daha önce hiç karşılaşmamıştık. Büyük bir umutsuzluk Tsunamisi, insanlarımızı ezip geçiyor.

Böyle Çürüme Görülmedi

Şanlıurfa'da Harran Üniversitesi, hasta bakıcı ve temizlik görevlisi olarak 81 kişiyi işe alacak, duyuru yapıyor tam 16 bin 848 başvuru geliyor. Ama ülkeyi yönetenlere sorduğunuzda, "Kimse işsiz değil, iş beğenmiyorlar" diyor. Tabi vatandaşın çift diplomalı evlatları işsizken, sahte diplomalı Saray sosyetesine, dört ayrı yerden maaş geliyor nasıl bunun farkında olsunlar ki. Ama bunun daha acısı da var. Üstüne üstlük bu sahte diplomaya, AK Parti Grup başkanvekilleri, Meclis kürsüsünden sahip çıkıyorlar. Cumhuriyet tarihinde, böyle bir çürüme, böyle bir kokuşmuşluk ne görüldü, ne de duyuldu...

Asgari Ücret, Ortalama Ücret Oldu

Sadece işsiz değil, çalışan da yoksulluğun pençesinde... Gencecik bir sağlıkımız, boş cüzdanını kameralara gösteriyor; "Artık o kadar sabırım kalmadı, yokluktan, ekonomik sıkıttan... O kadar umutsuzum, mutsuzum o kadar önümü göremiyorum ki, şimdi evime giderken bir araba çarpsa, gözüm asla arkada kalmaz. Bu hale

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

geldim” diyor. Uzatılan mikrofon karşısında koskoca bir adam “Sabah akşam param olursa simit yiyorum, olmazsa onu da yiyemiyorum. Bu Hükümet nerede? Ben açım diyorum, Suriyeli’ye değil, bana sahip çık. Türk milletiyim ben” diye gözyaşlarını tutamıyor. Ama ülkeyi yönetenlere sorduğunuzda, “Yoksulluk diye bir şey yok.” “Kuru ekmek bulabilen aç değildir” diye cevap veriyorlar. Eve ekmek götürüyorum diyeni, “Abartma” diye azarlayıp, kafasına çay paketi atıyorlar. Millet yoklukla boğuşuyor, Saray’da çalgılı, türkülü eğlenceler, vur patlasın çal oynasın devam ediyor. Kendisi de zor durumda olan esnaflarımız, “Vatandaşa fiyat söylerken utanıyoruz” diyor. Sofra, çarşı, pazar yangın yerine dönmüş. Asgari ücret artık ortalama ücret olmuş. Neredeyse herkes asgari ücretle çalışıyor.

Bu Asgari Ücret Zulümdür

Ama asgari ücretlilerin sayısını bilen yok. Böyle bir ortamda asgari ücret pazarlıkları bugün sonuçlandı. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz; “Asgari ücretten gelir vergisi alınmamalı ve asgari ücret net en az 3 bin 100 TL olmalı” dedik. Ama saray hükümeti pazarlıklardan sonra net asgari ücreti 2 bin 825 lira olarak açıkladı. Vergiden de vazgeçmedi. Bu zulümdür. Ülkenin şartlarına uygun değildir. Nitekim işçi kesimi de bu ücreti reddetmiştir. Bugün bu memlekette dört kişilik bir ailenin aylık sınırı 2 bin 517 lira. Yoksulluk sınırı ise 8 bin 198 lira. Ücretiyle geçinenlere aylık sınırının hemen üzerinde, yoksulluk sınırının da dörtte biri kadar bir asgari ücret vererek, insanlarımız kirasını, faturalarını, eğitim, sağlık, ulaşım masraflarını nasıl ödeyecekler bunu düşünüyor musunuz? “Asgari ücret” adı üzerinde, en düşük ücret... Asgari düzeyde geçimini sağlayacak kadar ücret alan bir işçiden, nasıl gelir vergisi alıyorsunuz?

Vergi Yükü Asgari Ücretlilerin Sırtında

Aslında bunun bir teknik boyutu da var. Asgari ücretli geliri göre en fazla dolaylı vergi yükünü taşıyan kesim. Zaten ondan dolaylı vergiyi alıyorsunuz, birde üstüne üstlük ondan bari gelir vergisi almayın. 5 müteahhidin milyarlarca liralık vergi borçlarını af ediyorsunuz, milyarlarca liralık ihaleleri bunlara adrese teslim etmeyi biliyorsunuz. Dünyanın ilk 10’u arasına giriyorlar devletten ihale alan şirketler arasında. Asgari ücretliden neden vergi alıyorsunuz?

Asgari Ücret En Az 3 Bin 100 TL Olmalı

Genel Başkanımız son Grup Toplantısında, asgari ücretin gelir vergisinden muaf tutularak, net 3 bin 100 lira olmasını söyledi. Biz alın terine, hiçbir çocuğun yatağa aç girmemesine odaklanırken; “Esnafımızın, işverenimizin üzerine de titriyoruz, onlara yük getirmeyecek şekilde gelir vergisi de düşsün” istiyoruz. Tekrarlıyoruz; “Asgari ücretten vergi alınmadan, gelir vergisi kesilmemeli, asgari ücret en az net 3 bin 100 TL olmalıdır.”

Chp’li Belediyelerde Asgari Ücret 3 Bin 100 TL Alacak

Sayın Genel Başkanımız Belediye Başkanlarımıza, en az 3 bin 100 lira asgari ücret net verip veremeyeceklerini sordu? Belediyelerimiz gerekli incelemeleri yaptılar. Bunun verilebilir olduğunu tespit ettiler. Genel Başkanımız da belediyelerimize talimat verdi, “En az 3 bin 100 lira net asgari ücret uygulamasına bizim belediyelerimizde başlayın” dedi.

Belediyeler Verip Saray Veremiyorsa, Bu Tercihtir

Belediyeler de devlet kurumu... Biz belediyelerimizde ayda net 3 bin 100 lira asgari ücret verebiliyoruz çalışanlara, Saray neden bunun altında kalıyor? Bu sadece siyasi tercihtir başka hiçbir şey olamaz. Kaynak var. Bu akşam Bakanlar Kurulu’ndan sonra, Erdoğan’ın asgari ücreti 3 bin 100 lira yapmasını bekliyoruz. Her şeyi yapabiliyor. Aksi takdirde sayısını açıklamadıkları milyonlarca asgari ücretliyi değil, Saray sosyetesine mensup dört maaşlıları, dolarla garanti verilen Saray müteahhitlerini tercih ettikleri bir kere daha ortaya çıkacaktır.

2020’de Çiftçi De Perişan Oldu

2020’de çiftçilerimiz de perişan oldu. Saray yönetimi çiftçilerimizin birikmiş kanuni alacağı olan, 212 milyar TL’lik desteği ödemedi. Ama Bankalar, Tarım Kredi Kooperatifleri çiftçilerimizin ineğini, tarlasını, traktörünü haczetmeye devam etti. Haczetti.

Faizcilere Verdiklerini Asgari Ücretliye Vermediler

Bu yönetim, 2020’de milli paramızı pul etti. Saray yönetimi milletin 128 milyar dolar döviz rezervini 8 ayda har vurdu, harman savurdu. 128 milyar doları yandaşlara, faizcilere kolaylıkla veren Saray, asgari ücretliye 3 bin 100 TL veremedi. Çarçur edilen milyarlarca dolara rağmen, hem paramızın değer kaybında, hem de faiz artışında dünya rekorları kırdık. Bu yıla girerken dolar 5 lira 94 kuruşturdu. Bugün 7 lira 44 kuruş faizlerin yüzde 17’ye çıkmasına rağmen. Avro 6 lira 65 kuruşturdu. Şimdi 9 lira 7 kuruşa çıktı. Milli paramızın değeri güneş görmüş kar gibi eridi. Arjantin ve Brezilya’nın ardından, dolar karşısında en fazla parası değer yitiren ülke biziz. Yıla

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

başlarken TCMB'nin politika faizi yüzde 12 idi. Şimdi yüzde 17. Son üç ayda faiz artışında rekor kırıp, yüksek faiz şampiyonları ligine girdik. Faizcilere istediklerini veren Saray, asgari ücretliye 3 bin 100 TL veremedi.

Sıcak Paracıya Verdiklerini Asgari Ücretliye Vermediler

Yıla başlarken Merkez Bankası kasasında, SWAP hariç, 37 milyar net döviz rezervi vardı. Bugün öğrendik ki; 2020 Kasım ayı itibariyle TCMB kasasındaki net rezerv bilançomuz, 49 milyar dolar açık veriyor. Sıcak paracıya, tefeciye ne isterse veriyorsun. Ama asgari ücretliye 3 bin 100 TL veremiyorsun.

Ya Alanı Ekonomi Olmasaydı

Kayınpeder- Damat bir olup, milletin döviz rezervlerini tükettiler. Yetmedi Merkez Bankasını, 49 milyar dolar net borçlandırdılar. Bu işe yardımcı olan çoğu bürokrat da Para Politikası Kurulu'nda hala oturmaya devam ediyor. TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda, yeni başkana arkadaşlarımız ısrarla, "Bu buharlaşan 128 milyar doların hesabını soracak mısınız diye sordular ama bir türlü cevap alamadılar. Yeni banka yönetimi bu hesabını sormadan güveni sağlayacağını zannediyorsa çok yanılıyor. Bu arada, tüm bunların müsebbibi olan sarayın kibirlisi, şimdi çıkmış; "Benim alanım ekonomi" diyor. Fıkra gibi... Ekonominin haline bakınca insan, "Bir de alanı ekonomi olmasaydı" ne olurdu diye düşünmeden edemiyor.

Madem Tefecilerin Dediğine Gelecektiniz, 128 Milyar Doları Kime Yedirdiniz

2020'nin sonunda döndüler dolaştılar, uluslararası tefecilere, sıcak paracılara teslim oldular. Yaşadıklarımıza bakınca, ister istemez insanın aklına, o meşhur hikâyedeki, marabanın ağaya söylediği sözler geliyor: "Ağam, at yolun başında sendeydi. Yolun sonunda yine sende... Peki, biz bu kadar tezeği yolda niye yedik?" Şimdi biz de saray yönetimine soruyoruz. Madem yılın sonunda sıcak paracıların, uluslararası tefecilerin, istediği faiz artışlarını yapacaktınız, istediklerini verecektiniz, milletin 128 milyar dolarını neden, kime yedirdiniz? Paramızın pul olmasına neden izin verdiniz?

Hedeflere Ulaşamayacağını İtiraf Etti

2020'de sadece milli paramızın değeri değil, milli gelirimiz de güneş görmüş kar gibi eridi. 2020'ye 761 milyar dolarlık milli gelire başladık. Şimdi, 2020'yi 702 milyar dolarla kapatacaklarını söylüyorlar. Ama görünen o ki 2020'de 702 milyar doları da bulamayabiliriz. Milli gelir, 700 milyar doların altında kalabilir. Ama Sarayın kibirlisi hala, sıkılmadan 2023 hedeflerinden bahsedebiliyor. 2023 hedefleri diyor da, eskisi gibi, "Bu hedeflerin ne olduğunu" bir türlü söylemiyor. O hedefleri ben bir söyleyeyim de birde şimdi söyledikleriyle karşılaştıralım bir görelim bakalım. Bundan 10 yıl önce bu millete, "2023 yılında 2 trilyon dolar Milli Gelire" ulaşmayı vadettiniz. Şimdi ne diyorsunuz? 2023'te milli gelir ancak "875 milyar dolar olacak" diyorsunuz. Yine, "2023'te 25 bin dolar kişi başına gelir" vadettiniz. Yani bu ülkede yaşayan her bir kişinin yıllık kişi başına geliri 25 bin dolar olacaktı. Şimdi "İnşallah 10 bin dolar olur" diyorsunuz. Beceremediğinizi, millete taahhüdünüzü yerine getiremeyeceğinizi, milletin cüzdaniyle ilgili hedeflerin yarısına bile ulaşamayacağınızı, imzanızla çıkardığınız Orta Vadeli Program'da itiraf ediyorsunuz.

Hadi Canım Sen De!

Yine; 2023'de "Yüzde 5 olacak" dediğiniz işsizlik hedefini ıskaladığınızı, "İşsizliğin 2023'de neden yüzde 10'un üzerinde kalacağını" milletimize bir anlatın... Bu ülkenin, bu milletin o müthiş potansiyelini şu döneminizde nasıl heba ettiğinizi bir açıklayın. 2023 hedefleri tutacakmış... Hadi canım sen de!

Dikiz Aynasına Bakarak İleriye Hedef Konmaz

Aslında ekonomimiz doğru dürüst liyakatli bir yönetimle, hızla ayağa kalkıp; 2 trilyonluk milli geliri de, 25 bin dolarlık kişi başına geliri de rahat rahat yakalardı. Bunların iddialı hedefler olmadığını o zamanda söyledik, kendi hedeflerimiz bunlardan daha iddialıydı. Ama sürekli dikiz aynasına bakarak, ileriye hedefler koyan bu yönetimle bu iş bu kadar olur daha fazlası olmaz. Erdoğan "2023'de ilk 10 ekonomi arasına gireceğiz" diyordu. Ama anlaşıldı ki ekonomimiz 2023'ü görmeden, önümüzdeki yıl, ilk 20 ekonomi liginden düşecek. Hâlbuki ilk defa iktidara geldiklerinde biz Türk ekonomisi ilk 20'nin içindeydi. Uluslararası Para Fonu dünya ekonomi liginde 2021'de 21. sıraya düşeceğimizi söylemişti. Şimdi CEBR diye bir kuruluş İngiltere'de dünya ekonomi ligi tablosunu hazırlamış. Yakın zamanda yapılan bu tahminlere göre 2021'de Türkiye 22. sıraya düşecek.

Midenin Gürültüsü, Saray'ın Gürültüsünü Bastırıyor

Saray işte bu temel sorunlara çözüm bulamayınca, hedefleri ıskalayınca milletin gerçek gündemini karartmaya çalışıyor. Kuru gürültüyle milletin midesinin gurultusunu bastırırım zannediyor. Milletin meselelerini haber yapan, basın-yayın kuruluşlarına cezalar yağıyor. Yayın hayatına yeni başlayan ve tarafsız yayıncılık yapan Olay TV, daha bir ayını doldurmadan kapanıyor. Saray'ın kibirlisi, ikram ettiği pestili yemek istemeyen kadın

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

muhabire “Dayağı yersin ha” diyebiliyor. Diğer tarafta Anayasa Mahkemesi kararları yerel mahkemeler tarafından uygulanmıyor, ülkeyi yönetenler Anayasadaki açık hükme rağmen “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları bizi bağlamaz” diyebiliyor. Şu veya bu kişi önemli değil Saray, Anayasamızı bu tavrıyla taşıyor, tebdil ve ilga ediyor. Anayasanın, hukukun, demokrasinin, basın özgürlüğünün askıda olduğu yerde, milletimize de askıda eklemek kalıyor.

Millet Sandığı Bekliyor

Aslında milletimiz bütün bu olan biteni görüyor. Ödediği bedel daha fazla ağırlaşmadan, bir an evvel hakemliğine başvurulması için, bunlara yerlerini gösterip evlerine göndermek için dört gözle de sandığı bekliyor.

İlk Seçimde İktidara Geleceğiz

Biz, milletimizin kararıyla, dostlarımızla beraber, önümüzdeki ilk seçimde iktidara geleceğiz. Yeni kurallar, yeni kurumlar ve yeni kadrolarla, Yepyeni bir Güçlendirilmiş Parlamenter Sistemle, ülkemize zorla giydirilen bu deli gömleğini yırtıp atacağız. 2021 bu umutların yeşereceği bir yıl olacak. İçine düşürüldüğümüz, Devlet Krizini de, ekonomik Krizi de, ağır buhranı da hep birlikte açacağız.

İlk adım olarak; bitkisel hayata giren hukuk devleti ve demokrasiyi ayağa kaldıracacağız. Güveni sağlayacağız.

İkinci adımda; bu sağlam temel üzerinde küresel pazarlarda yarışma gücümüzü, üretimi ve geliri artıracak, işsizlik zulmüne son verecek, Kovid sonrası, yenedünya düzeninin sunduğu yeni fırsatlardan yararlanmamızı sağlayacak, yepyeni bir büyüme stratejisini hataya geçireceğiz.

Üçüncü adımda; artan refahı ve geliri adil bir şekilde paylaşmak zorunda olduğumuzu biliyoruz. Büyümeden ve refahtan üç beş yandaşın değil, bu ülkenin tüm vatandaşlarının yararlanması için gereken her türlü tedbiri alacağız. Bunun için Aile Destekleri Sigortası'nı hayata geçireceğiz.

Ve dördüncü adımda da; tüm bu yapıyı sürdürülebilir kılmak için çevresel, ekonomik ve mali çapaları sağlamlaştıracağız. Biz ülkemize ve milletimize güveniyoruz. Biz kendimize güveniyoruz. 2021 Türkiye için bu rejimden kurutulmanın yılı olacak. 2021 yepyeni ve umut dolu bir dönemin başlangıcı olacak.

Sözlerimi tamamlarken, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, yeni bir yılın eşiğinde, tüm milletimizi bir kere daha saygıyla, sevgiyle selamlıyor, bütün vatandaşlarımızın yeni yılını kutluyor, yeni yılın sağlığa, refaha, umuda, güzelliklere vesile olmasını diliyoruz.

2020, TÜRKİYE'NİN HER ALANDA GERİLEDİĞİ BİR FETRET ve BUHRAN YILI OLDU

Türkiye’de Kovid-19 pandemisi öncesinde mevcut olan eşitsizlikler bu dönemde daha da derinleşti ve Türkiye’nin Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi altında geçirdiği ikinci yıl olan 2020 yılında ekonomik buhran sürdü ve tüm özgürlük alanlarında yaşanan gerileme engellenemediği uluslararası ve ulusal endekslerle ortaya konuldu. Şeffaflıktan uzak yönetim anlayışı nedeniyle Kovid-19 pandemisine karşı mücadelede zarar gördü ve bu durum uluslararası değerlendirmelere de yansdı

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile geçen 2019 yılında Saray iktidarı, sistemin yeni olduğu ve bir takım olumsuzlukların yaşanmasının normal olduğu yönünde değerlendirmeler yapmaktaydı ancak 2020 yılında da her alandaki kötü gidişin ve gerilemenin devam ettiğini ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi denen ucube sistemin, Türkiye’yi bu derinleşen krizler karşısında çaresiz bıraktığını, artık sistem savunucuları tarafından dahi yüksek sesle savunulamaz bir noktaya geldiğini görüyoruz. Cumhurbaşkanı Yardımcısı düzeyinde, “sistemin aksayan yönlerini” inceleyen çalışmaların yapılıyor olması da bunun bir göstergesidir. Yine, 2021 yılının hukuk ve demokrasi bakımından reform yılı olacağı yönündeki bir takım söylemlerin de demokrasi alanında yaşanan derin krizin bir itirafı olduğunu söyleyebiliriz. Türkiye; AİHM kararlarını tanımayan, tutuklu siyasetçiler, gazeteciler, aydınlar, akademisyenler ülkesine dönen, ana muhalefet partisi genel başkanının mafya liderleri tarafından tehdit edilebildiği ve seçilmişler üzerinde kayyım vesayetinin gezdiği bir ülke konumuna sürüklenmiş ve bunun kaçınılmaz bir sonucu olarak tüm özgürlük endekslerinde “özgür olmayan ülkeler” statüsünde değerlendirilmektedir.

Tek adam rejimi keyfi, plansız ve kibirli yönetim anlayışıyla; devletimizi 2020 yılının ilk çeyreğinden itibaren tüm dünyayı etkisi altına alan pandemi döneminde sağlık kapasitesi anlamında ve pandeminin neden olduğu sosyo-ekonomik yıkıma karşı izlenmesi gereken sosyal politikalar anlamında sınıfta kalan ve kırk yıldır vergi topladığı vatandaşlara kırk gün bakamayacak bir duruma düşürdü. Sağlık Bakanlığı’nın şeffaflıktan uzak pandemi yönetim anlayışı, gerçek hasta ve vefat sayılarını gizlemesi pandeminin kontrolünü zorlaştırdı ve bu durum uluslararası sağlık güvenliği ve Kovid’e karşı dirençlilik gibi endekslere de yansdı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Pandeminin ilk döneminde maske dağıtamayan, şimdi ise neredeyse tüm dünyanın ilk doz aşılarını bitirme aşamasına gelmesine rağmen aşılardan ülkeye getirilmesinde kendi açıkladıkları tarihlerde bile geciken ve aşılama konusunda tutarlı bir politika ortaya koyamayan bir plansızlığın, sağlık alanındaki yeterlilik konusunda Türkiye'yi en alt sıralarda yer alan bir ülke konumuna sürüklediğini görüyoruz. Kovid-19 gölgesinde geçen 2020 yılı bize tek adam rejiminin Türkiye'nin hiçbir sorununa çözüm üretebilecek nitelikte olmadığını bir kere daha göstermiş oldu.

Bu rejim Türkiye'nin onlarca yıllık birikimini heba ederken, Türkiye'nin nitelikli beşeri sermayesinin beyin göçü ile yurt dışına kaçmasına neden olmakta. Saray Rejiminin yönetimi altında Türkiye, pandemi döneminde dahi beyin göçünün sürdüğü bir ülke haline geldi. Yetmiş doktora sahip yurtdışında çalışmak için yaptıkları başvurulardaki artış da bunun bir göstergesi.

2020 yılı; kurumların yıpratılmasının devam ettiği, devlet yönetiminde yerleşik kurallardan uzak keyfi ve tutarsız uygulamaların sürdüğü, Cumhuriyetimizin inşa ettiği kurumlarda yetişen liyakatli kadrolar yerine partizanca bürokrasiye yerleştirilen çevrelerin ülkemizi ve geleceğimizi şekillendiren kararlara imza atmaya devam ettiği bir yıl olarak tarihe geçti. Yılın son çeyreğinde, aynı zamanda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın damadı da olan Hazine ve Maliye Bakanı'nın sosyal medyadan istifa etmesi ve bu sürecin dahi şeffaf bir biçimde milletimizle paylaşılması da devlet yönetimindeki ciddiyetsizliğin bir göstergesi olarak hafızalardaki yerini aldı. Bu yaşananların doğal bir sonucu olarak; 2020 yılı, hesap verilebilirlik, şeffaflık, devlet yönetiminde güven gibi kriterlerde Türkiye'nin gerilemesinin devam ettiğini gördüğümüz bir yıl oldu. Pek çok alanda ve konuda nesnel kriterleri incelediğimizde, Türkiye'de yaşanan bölgesel, kuşaksal ve cinsiyet bağlamındaki eşitsizliklerin kapatılmamasının ve eğitimde, sağlıkta, tarımda, teknolojide kendine yeterliliği olan bir ülke olma durumundan uzaklaşılmasının, yaşanan yönetim krizinin temel nedeni olduğunu ve Türkiye'nin bir çok endekste gerileyen ya da en iyi ihtimalle yerinde sayan bir noktada olduğunu görüyoruz.

Tek adam zihniyeti 2020 yılında da Türkiye'yi parlamentosuz, anayasasız, hukuksuz, bürokrasisiz ve yurttaşsız yönetebileceği inadını sürdürerek ülkemizi bir iflasın eşiğine getirdi. Bu kötü yönetimin bedelini ise, acı reçete yazarak milletimize ödetmeye çalıştı. Devleti fetrete sokan, imtiyazlı aile şirketlerini, kayırılmış zümreleri, 5'li, 15'li çeteleri semirten saray iktidarı, Türkiye'yi büyük bir ekonomik buhranın ve devlet krizinin içine sürükledi.

Sağlık

Türkiye, 36 ülkenin sağlık, ekonomi ve iletişim yeterliliği üzerinden değerlendirildiği Kovid-19 Küresel Müdahale Endeksi'nde 100 üzerinden 38,1 puanla en alt sıralarda yer almıştır.

Kovid-19 Dirençlilik Sıralamasında Ekim ayında 53 ülke arasında 30. olan Türkiye, Kasım ayında 45. sıraya düşmüştür.

Türkiye, **Küresel Sağlık Güvenliği sıralamasında 40. sıradadır.**

Klinikler, hastaneler ve sağlık merkezlerinin kapasitesi bakımından **195 ülke arasında 125. sıradadır.**

2020 yılının yalnızca ilk 9 ayında yurt dışında çalışmak için gerekli olan belgeyi Türk Tabipler Birliği'nden isteyen hekimlerin sayısı ise 702 olmuştur.

Salgınla mücadelede Mali destek paketinin GSYİH'e oranı sıralamasında Ermenistan, Lesotho, Togo, Birleşik Arap Emirlikleri ve Tunus ile birlikte 68. sırada bulunmaktadır.

Tüm önlem paketlerin büyüklüğü bakımından **168 ülke arasında 107. sırada yer almaktadır.**

Ekonomi

Dünya Sefalet Endeksi'nde 96 ülke arasında Türkiye Ekonomisi, 2020 tahminlerinde 4. sırada yer almıştır.

Türkiye, AB, OECD, G20 ülke gruplarında en yüksek enflasyona sahip ülke konumuna gelmiştir. Dünya ülkeleri sıralamasında da 190 ülke arasında en yüksek enflasyona sahip 15 ülke arasına girmiştir.

Makroekonomik istikrar sıralamasında Türkiye, 10 yılda 73 sıra gerilemiş ve 167 ülke arasında 127. sıraya yerleşmiştir.

İşsizlik bakımından dünyanın en kötü 20 ülkesinden biri olan Türkiye, genç işsizliği bakımından ise dünyanın en kötü 35 ülkesinden biri konumundadır. 167 ülke arasında işsizlikte 149. Genç işsizliğinde ise 134. sıradadır.

Gelir Adaleti bakımından Türkiye içerisinde Meksika ve Şili ardından sondan 3. sırada yer almaktadır.

Demokrasi

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ülkemiz son 10 yılda hesap verebilirlik alanında 65, hukukun üstünlüğü alanında 60, yönetimde etkililik alanlarında ise 10 yılda 50 sıra gerilemiştir. Tüm bu alanlarda ülkemiz, Lübnan, Cezayir, Nijerya gibi ülkelerle denk seviyelere gerilemiştir.

Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkeleri arasında Hukukun üstünlüğü sıralamalarında en hızlı gerileyen ülke olmuştur.

Bilginin şeffaflığı, iktidarın denge ve denetlenebilirliği, yolsuzluk oranları üzerinden belirlenen Yönetişim sıralamasında Türkiye, dünyanın en hızlı gerileyen ülkesidir.

Dünyada Özgürlükler Endeksi'nde Türkiye, 100 üzerinden 32 puanla "özgür olmayan ülkeler" kategorisinde değerlendirilmiştir.

Türkiye, Burundi ve Mali ile birlikte son 10 yılda özgürlüklerin en çok gerilediği 3 ülkeden biri olduğu belirtilmiştir.

İnsani Özgürlükleri Endeksi'ne göre Türkiye, 2020 yılında 162 ülke arasında 119. sırada yer almaktadır.

Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye, 128 ülke arasında 107. sırada, Doğu Avrupa ve Orta Asya Bölgesinde 14 ülke arasında son sırada yer almaktadır.

Yolsuzluk Algısı Endeksi'ne göre Türkiye 198 ülke arasında 39 puanla 91. sırada yer almakta, dünya ortalaması olan 43 puanın altında kalmaktadır.

Eğitim

Türkiye, 2010 yılında nitelikli eğitime erişimde 102. sıradayken, 2020 itibarıyla 118. sıraya düşmüştür.

Öğrencilere yüksek kalitede, eşitlikçi ve verimli bir eğitim sunabilmede Türkiye, 41 ülke arasında Macaristan'dan sonra en kötü durumdaki ülkedir

Türkiye öğrenci ve öğretmen sayılarının oranı bakımından ortaöğretimde 131 ülke arasında 84. sıradayken, yükseköğretimde 63 ülke arasında 58. sıradadır.

Türkiye 2020 yılı itibarıyla Filipinler ve Hindistan'ın da gerisine düşerek, Küresel İnovasyon Endeksinde, 131 ülke arasında 49. sıradan 51. sıraya gerilemiştir.

Türkiye, Dijital Rekabet Sıralamasında 63 ülke arasında 44. sıradadır.

Sosyal Politika

163 ülkenin temel insani ihtiyaçlar, iyilik hali ve fırsatlar üzerinden değerlendirildiği Toplumsal İlerleme Endeksi'nde Türkiye 92. sırada yer almaktadır. Türkiye son bir yılda 20 sıra gerilemiştir.

Küresel Sosyal Hareketlilik Endeksi'nde Türkiye 82 ülke arasında 64. sıradadır.

Dünya Mutluluk Endeksi'nde (2017-2019 yılları arasını ölçen raporda) 153 ülke arasında 93. sırada yer almıştır. Aynı endekste 2019 yılında (2016-2018 arasını ölçen raporda) 156 ülke arasında 79. sıradaydı.

Emeklilik

39 ülkenin emeklilik sistemlerinin yeterlilik, sürdürülebilirlik, sağlık kategorileri üzerinden değerlendirildiği Küresel Emeklilik Endeksinde Türkiye sondan üçüncü sıradadır.

44 ülkede emekliliği emeklilerin sağlığı, mali durumu, maddi refahı ve yaşam kalitesine göre ölçen bir başka Küresel Emeklilik Endeksi'nde ise Türkiye 42. sırada yer almaktadır.

Dış Politika

Türkiye siyasi istikrarsızlığın, siyasi terörün ve muhalefeti bastırmanın artması nedeniyle barışçıl ülkeler sıralamasında 163 ülke arasında 150. sıraya gerilemiştir, Avrupa'daki ülkeler arasında ise son sıradadır.

Pasaport gücü bakımından Türkiye, 199 ülke arasında 95. sırada yer almaktadır.

Ekonomik, siyasal, sosyal ve güvenlik göstergeleri üzerinden hazırlanan Kırılgan Ülkeler Endeksine göre, 2007 yılında 91. sırada olan Türkiye, 2020 yılında 178 ülke arasında 59. sırada yer almaktadır. Türkiye son 14 yılda 31 ülkeden daha kırılgan bir ülke haline gelmiştir.

AÇLIĞIN YILI: 2020

Covid-19'un ülkeye gelmesine günler kala Erdoğan "Turizmde rekor kıracağız", dolar 8 liranın üzerine çıktığında Albayrak "Dolarla mı maaş alıyorsunuz" diyebilirdi. Ekonomiye Covid-19 kadar ekonomi yönetiminin beceriksizliği de damga vurdu. Türkiye bu yıl faiz artırmak zorunda kalan tek ülke olurken, beceriksizliğin bedelini işçi sınıfı, küçük esnaf ve çiftçi ödedi.

2018'in son çeyreğine girerken döviz kurlarında yaşanan şok, dolar kurunu 4,5 TL'den 7,2 TL seviyesine kadar yükseltmiş, Merkez Bankası ateşi ancak politika faizini yüzde 24'e yükselterek söndürebilmişti. Faizlerin yükselmesiyle birlikte piyasaya pompalanan para durdu, konkordato dalgası başladı. Beraberinde işsizlik patladı. 2019'da Cumhuriyet tarihi boyunca görülmeyen işsizlik verilerine tanık olunurken, bir yandan da soğan ve patateste yaşanan kriz tanzim satış çadırlarıyla çözülmeye çalışılıyordu.

Tüm bunlar devam ederken yerel seçimler bir siyasi krize dönüşüyor, İstanbul seçimi hukuksuzca iptal ediliyor, dış politikadaki maceracı hamlele ise aynen devam ettiriliyordu.

Ekonominin başındaki isim Berat Albayrak'ın kimseye güven vermeyen tavrı, Merkez Bankası'nın eski Başkanı Murat Çetinkaya'nın olağandışı biçimde görevden alınması, yeni Başkan Murat Uysal'ın ise alelacele faizleri düşürmesi, finansal piyasalar üzerindeki stresi de artırıyordu. Bir yandan işsizlik artık kronikleşmeye, umudunu kaybettiği için iş aramaktan vazgeçenlerin sayısında artışlar gözlenmeye başlamıştı. İşte bu koşullar altında kabus dolu bir yıla, 2020'ye giriliyordu.

Turizmde rekor kıracaktık

Yılın başında koronavirüs salgınının ciddiyeti anlaşılmış değildi. Şubat ayı geride kalırken salgın İran ve İtalya'yı vuruyordu. Salgının Türkiye'ye uğramasına ise sadece birkaç gün vardı. Bu koşullar altında Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan partisinin İstanbul Milletvekilleriyle buluştu ve 29 Şubat'ta burada yaptığı konuşmada şunları söyledi: "İşte turizmde 2019 yılını hamdolsun rekorla kapattık. Turist sayısı 52 milyona yaklaştı, turizm gelirlerimiz 35 milyar dolar bandına çıktı. Bu yılın Ocak ayında da yeni bir rekora imza attık, ülkemize Ocak ayında gelen yabancı turist sayısı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 16'dan fazla artarak 1,8 milyon kişiye ulaştı. İnşallah bu yıl toplam 58 milyon turist, 41 milyar dolar turizm geliri bekliyoruz." Tüm dünyanın gözü koronavirüsten, turizmciler endişe içindeyken yapılan bu konuşmaya kimse inandı mı bilinmez ancak yılın son verilerine göre turizm geliri önceki yıla göre yüzde 64 oranında azaldı.

Merkez'in rezervleri dile düştü

Bir yandan Merkez Bankası, faizleri düşürürken, diğer yandan dünyanın gündeminde henüz Türkiye'ye uğramamış olan koronavirüs salgını vardı. Bir süre sonra Financial Times ve Bloomberg'de en çok okunan haberler TCMB'nin rezervleri olmaya başladı. Bu aylarda faizleri enflasyonun da altında seviyelerde tutmanın rezervlere maliyeti ağır oldu. 2019'un son günlerinde 81,2 milyar dolar olan brüt döviz rezervleri, Ağustos ayına kadar yarı yarıya eriyecekti. Ancak tek sorun bu da değildi.

Bir süre sonra anlaşıldı ki, swaplar ve zorunlu karşılıklar çıkarıldığında Merkez Bankası rezervleri eksideydi. Yıl başında swaplar brüt döviz rezervinin yüzde 25'ine karşılık gelirken, swaplar öylesine hızlı artıyordu ki, Ekim ayında Merkez'in brüt döviz rezervlerinden yüzde 45 oranında daha büyük hale gelmişti. Ay ay rezervler tablodaki gibi ilerledi:

Alışverişte lira tasarrufta altın

2020'de orta direğin gözü de kulağı da döviz ve altındaydı. Bir yandan artan işsizlik ve borçluluk, diğer yandan düşük faizler nedeniyle TL mevduatlarının cazibesini kaybetmesi pandeminin yarattığı durgunlukla da birleşince tasarrufu olan dolara altına hücum etti. Geçen yıl ekim ayında tasarrufların yüzde 50,2'si TL'de tutulurken bu oran bu yıl yüzde 45,2'ye geriledi. Altına hücum ise rekor seviyede. Bankalardaki tasarrufların yüzde 8,2'si artık altın mevduatlardan oluşuyor.

Çıkamaz demeyin, şansınızı deneyin: Borsa İstanbul

Pandeminin başlamasıyla beraber piyasaya bankacılık sistemi aracılığıyla pompalanan paralar akacak yer arıyordu. Paranın bir kısmı dövize bir kısmı altına aktı. Merkez Bankası döviz kontrol etmek için rezervlerini eritti, döviz kurlarını baskıladı. Küçük tasarruf sahipleri ise kulaktan dolma bilgilerle borsaya akın etti. Ekim ayı itibarıyla borsadaki yerli yatırımcı sayısı 1 milyon 874 bin 395'e yükselerek tüm zamanların rekorunu kırdı. Yılbaşından bu yana borsadaki yerli yatırımcı sayısı 677 bin 506 kişi arttı. Ancak yeni giren yatırımcıların çoğu küçük tasarruf sahiplerinden oluştu. Orta direğin gündeminde dolar ve altının fiyatları varken, buna bir de hisse senetleri eklendi. Sosyal medyada hisse senedi yorumcularının sayısında artışlar yaşanırken, yüz binlerce yurttaş

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

bilmediği bu kumarda kaybetti. Borsa İstanbul ise yeni gelen yatırımcılardan son derece memnundu. Yılın sonuna doğru kasım ayında Borsa İstanbul'un yüzde 10'u Katarlılara satılacaktı.

Çek bir ihtiyaç kredisi sonrasına sonra bakarız

Covid-19 salgınına cep delik cepken delik yakalanan Türkiye, salgın boyunca ortaya çıkacak maddi zorlukları borç vererek aşacağını düşündü. Yurttaş kirasını ödeyemez haldeyken hükümetin çaresi kamu bankalarından yüzde 7,5 faizle borç dağıtmak oldu. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ise verilen borçları "destek paketleri"nin içine sokup yüzlerce milyarlık yardım dağıttığını iddia etti. Krizin en ağır dönemlerinde dağıtılan konut kredileri sayesinde konut satışları rekor kırıyordu ancak tüketici borçluluğu hiçbir yılda artmadığı kadar hızlı artıyordu. Özellikle ihtiyaç kredilerindeki artışlar ekonomik bunalımın boyutlarını gözler önüne serdi.

Gerçek işsizlik rakamlarını DİSK açıkladı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) iş aramayanları işsizden saymayınca, salgın kısıtlamalarının artmasıyla birlikte işsizlik de düşmüş gibi görüldü. Tüm dünyada işsizlik rekor artışlar yaşarken Türkiye'de mart, nisan ve mayıs aylarında işsizlik oranı düştü. Şubat ayında 4 milyon 228 bin olan işsiz sayısı, salgının başladığı mart ayında 3 milyon 971 bine, nisan ayında 3 milyon 775 bine geriledi. Ekonomi yönetimi ise bu sanal düşüşten hiç rahatsız olmadı, aksine bu sayıların propagandası yapıldı. Doğru veriler ise Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi'nden (DİSK-AR) geldi. DİSK-AR yine TÜİK tarafından açıklanan verilerle gerçek işsizlik verilerini her ay kamuoyuyla paylaştı. Ekim ayında TÜİK'e göre ülkede 4,1 milyon işsiz varken, DİSK-AR sadece kadın işsizliğinin 4 milyonu geçtiğini verilerle ortaya koydu. Covid-19 istihdam üzerinde büyük bir yıkım yarattı. DİSK-AR'ın en son 1 yılda en az 1 milyon 981 bin kişi işinden oldu. Geniş tanımlı işsiz sayısı ise 10,2 milyona yükseldi.

Doların fendi Erdoğan'ı yendi

AKP'li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan her fırsatta "Faiz sebep, enflasyon neticedir" deyip duruyor. Bu söylemini 2020'de de devam ettirdi. Ancak yılın sonu gelirken Doların fendi Erdoğan'ı yendi. Merkez Bankası Başkanı Murat Uysal 8 Kasım'da görevden alındı ve yerine AKP'li eski Maliye Bakanı Naci Ağbal atandı. Ağbal'ın ilk toplantısında politika faizi 475 baz puan, ikinci toplantısında ise 200 baz puan artırıldı. Ne Erdoğan'dan ne de yıllardır faiz enflasyonun sebebidir diyenlerden çıt çıktı. Yılın başında politika faizi yüzde 8,25'ken yılın sonunda yüzde 17'ye yükseldi. Salgın döneminde faiz artırmak zorunda kalan tek ülke Türkiye oldu.

Damadın boş koltuğu bile TL'ye iyi geldi

8 Kasım akşamı Erdoğan'ın damadı ve Hazine ve Maliye Bakanı olan aynı zamanda Türkiye Varlık Fonu'nun da başkan yardımcılığı koltuğunda oturan Berat Albayrak şok biçimde Instagram hesabından istifa ettiğini duyurdu. Albayrak'ın diğer sosyal medya hesapları kapatılmıştı. İktidar medyası istifayı 24 saat boyunca haber yapmadı. Halbuki Albayrak'ın istifasında at izinin it izine karıştığından bahsediliyor, istifa metninin sonu "Allah sonumuzu hayretsin" diye imalı bir dilekle bitirililiyordu. Cumhurbaşkanlığı ancak 1,5 gün sonra yayımladığı metinde istifaya ilişkin "Affını istedi" açıklaması yaptı. Albayrak'ın henüz nerede olduğu bilinmiyor ancak istifasının ardından dolar kuru beklentilerin olumlu hale gelmesi üzerine düştü. Damadın boş koltuğu bile TL'ye iyi geldi.

Yılın saçması: Maaşınız dolarla mı?

Yıla 6 liranın altında başlayan dolar kuru ekim ayında 8,50 TL'yi gördü. Tüm ülkenin gözü kulağı dolardayken, AKP'nin gündemi Berat Albayrak'ı korumak oldu. Dolar her yükseldiğinde Albayrak'ın arkasındayız mesajları atan AKP'li vekiller bile 12 Ağustos gecesi şaşkına döndü. CNN Türk'te Ahmet Hakan'ın konuğu olan Berat Albayrak Hakan'ın dolardaki seyre ilişkin sorusuna "Dolarla mı maaş alıyorsunuz, dolar borcunuz mu var" diyerek topu siyaset tarihinde eşine az rastlanır bir manevrayla taca attı.

TAKİBE DÜŞEN KREDİ 5 YILDA 2 KATINA ÇIKTI

Tefeciler Bile Daha Vicdanlı

Üreticilerin, kamuya ait birikmiş, ertelenmiş veya gecikmiş tüm ödemeleri için mutlaka çözüm bulunmasını gerektiğini kaydeden CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, "Tarım Kredi Kooperatifi üreticiye yüzde 41 faizle kredi kullandı. Tefeciler bile daha vicdanlı. Üretimi bitirmek için çalışıyorlar" dedi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, Kısa süre önce meclisten geçen torba yasaya üreticilerin bilerek konulmadığını belirterek, "Çiftçi faizle kıvrılırken, yatağını yorganını, tarlasını, traktörünü satıp borcunu ödemeye çalışırken, AKP Nijer'de 1 milyon hektar tarım arazisi kiriliyor. AKP İktidarı tarihe çiftçisine/üreticisine düşman gözleriyle bakan iktidar olarak geçecek" dedi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kendi Üreticisine Bu Kadar Düşman Başka Bir Yönetim Görülmedi

Tüm dünyanın pandemi döneminde tarım ve hayvancılığın ne kadar önemli olduğunu bir kez daha keşfettiğini bu gerçeği tek görmeyen ülkenin; Türkiye olduğunu belirten CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, “ Kendi üreticisi açıklıkla karşı karşıyayken yurt dışından sıfır gümrükle buğday, arpa ve mısır ithalatının önünü açtılar. Geçtiğimiz yıl 9.8 milyon ton buğday ithalatı yapıp, başta Suriye olmak üzere farklı ülkelere un ve bakliyat hibesinde bulundular. Türkiye’deki üretici yaşam mücadelesi verirken Nijer’de 1 milyon hektar tarım arazisi kiralayıp üretim yaptılar. Uygulanan yanlış tarım politikaları ve yüksek faizden dolayı çiftçi borçlarının ödenemeyecek hale geldiğini kaydeden Ağbaba, “Traktör ve tarım aletleri bir bir haczedilmeye başlandı. Çiftçi kuruluşu olan Tarım Kredi Kooperatifleri, kendi ortağını icraya vererek çiftçinin ekmek teknesi olan traktörlerini haczederken sus pus olan AKP İktidarı tarihe çiftçisine/üreticisine düşman gözüyle bakan iktidar olarak geçecek” ifadelerini kullandı.

Takibe Düşen Kredi Miktarı 5 Milyar 288 Milyon Lira

Tarım Kredi Kooperatifleri'nin çiftçiye kullandığı kredi miktarının da 2020 yılının ilk 9 ayında 7,7 milyara ulaştığını kaydeden Ağbaba, “Çiftçilerin, kamu bankalarına 89 milyar 11 milyon lira, yabancı bankalara 22 milyar 240 milyon lira yerli özel bankalara 11 milyar 690 milyon lira borçlu olduğunu kaydeden Ağbaba, “2020 Eylül ayı itibariyle bankalarca kullanılan toplam kredinin yüzde 4,3’ü takibe düşmüş durumda. Takibe düşen kredi miktarı 5 milyar 288 milyon lira. 2015-2020 Haziran tarihleri arasında takibe düşen kredi tutarlarında 5 yılda tam iki kat artış oldu.” dedi.

Yüzde 41 Faiz mi Olur?

Tarım Kredi Kooperatifleri’nin faizlerinin yüzde 41’lere kadar çıktığını belirten CHP’li Ağbaba, yıllara göre kooperatif faizlerinden örnekler vererek, “2018 Eylül ayı takipteki krediler faiz oranı: %41, 2018 Kasım ayı takipteki krediler faiz oranı: %38 , 2019 Ocak ayı faiz oranı : %26, 2019 Mayıs ayı erteleme faiz oranı: %31,2020 Ocak ayı erteleme faiz oranı: %19,5. 2018-2019’da çiftçinin canını okuyan faiz 2020’de düşse de üretici geriye dönük borçlarını ödeyemediği için bitip tükendi.Geçmişte yapılan yapılandırmalar ve özellikle 2018 ve 2019 yıllarında uygulanan yüksek faizden dolayı çiftçinin borcu katlanarak arttı. Çiftçi, artık borcunu çeviremeyecek duruma geldi.”ifadelerini kullandı.

Amaç; Üreticiyi ve Üretimi Bitirmek

2 tür tefeci olduğunu bunlardan birinin yasal, diğerinin yasa dışı yollarla tefecilik yaptığını kaydeden CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, “Üreticilerin deyimiyle Tarım kredi kooperatifleri yasal tefecidir. Tefeciye gidip borç istediğinizde kooperatiftan daha vicdanlı davranıp daha düşük faizle faizle borç verir. Üreticilere destek için kurulan Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Bankası üreticiyi ve üretimi bitirmek için çalışıyor. Bir örümcek ağı gibi üreticiyi sarıyor, hareket etmesini engelliyor, varını yoğunu satıp üretimden çekilmesini sağlıyor. Milletlin efendisini, köle ettiler. Ele güne muhtaç ettiler. Yüksek faize mahkum ettiler.”Dedi.

İcraı Bile Faiziyle Ertelediler

Üreticilerin, kamuya ait birikmiş, ertelenmiş veya gecikmiş tüm ödemeler için mutlaka çözüm bulunmasını gerektiğini kaydeden CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, “Çiftçilerimizin Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Bankasından aldığı tarım kredilerinin geri ödenmelerinde faizin ve buna bağlı borçların silinmesi, geri ödemenin sadece anapara üzerinden yapılması ve borcun yeniden yapılandırılması üreticilerimize bir nebze olsa da nefes aldıracaktır. Covid-19 salgını nedeniyle Temmuz ayı sonuna kadar icra işlemleri durdurulmuştu. Ağustos ayından itibaren de icra işlemleri yeniden başlatılmıştır.Tarım Kredi Kooperatifleri tüm haciz işlemlerini ve icra takiplerini 31 Mart tarihine kadar erteledi. Ama yine faiziyle erteleniyor. Bugün borcunu ödeyemeyen Nisanda faiziyle birlikte birikmiş borcu nasıl ödeyecek?”ifadelerini kullandı.

EĞİTİMCİLERİN HAKLARI GİDEREK ERİYOR

Türkiye’nin içinde olduğu ekonomik darboğaz, hemen her alanda olduğu gibi eğitimciler için de yıkıcı etkiler doğurdu. Eğitimde giderek artan sorunlar, niteliği de olumsuz etkilerken eğitimcilerin sorunları katlanarak arttı.

Öğretmenlerin alım gücü 2002 yılına göre sürekli azaldı. 2002 yılında göreve yeni başlayan bir öğretmen, maaşı ile 18 çeyrek altın alabilirken 2020 yılında ücretinin karşılığı altı çeyrek altına geriledi. OECD verilerine göre Türkiye, öğretmen maaşları açısından 33 ülke arasında 28’inci sırada yer aldı. Almanya’da 2019 yılında 77 bin 683 dolar olan brüt öğretmen maaşı, Türkiye’de 31 bin 359 dolar oldu. Türkiye’deki eğitim emekçilerinin büyük bölümünün aldığı maaş, yoksulluk sınırının altında kaldı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

CHP Eğitim Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Lale Karabıyık, Türkiye'deki eğitim emekçilerinin içinde olduğu ekonomik sorunlara ilişkin BirGün'e değerlendirmelerde bulundu. Karabıyık'ın öğretmenlerin alım gücüne ilişkin tespitleri şunlar oldu:

- ◆ 2010 yılında bir öğretmen, maaşı ile 24 ay çalışarak bir otomobil alabilirken şu an 51 ay çalışması gerekiyor.
- ◆ 2002 yılında bir öğretmen maaşı 2,4 asgari ücret iken, 2021 Ocak ayında ise 1,6 asgari ücret edecek.
- ◆ Eğitim bütçesi yıllar içinde rakamsal olarak artıyor gibi görünse de personel giderlerinin bütçenin yüzde 81'ini kapsaması, eşit eğitim imkânına erişmeyi engelleyecek önemli bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır.

Yeni Düzenlemeler Yapılmalı

Öğretmenlerin Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki saygınlıklarına ulaşabilmesi için mali ve sosyal haklarının yeniden düzenlenmesi gerektiğini savunan Karabıyık, şunları söyledi:

“Öğretmenler zor günler yaşamaktadır. Sözleşmeli öğretmenlik uygulaması kaldırılmalıdır. En kısa zamanda Öğretmenlik Meslek Kanunu çıkarılarak öğretmenlikle ilgili tüm konular bu kanun kapsamında çözüme kavuşturulmalıdır.”

2020 YILI EĞİTİM KARNESİ

Eğitim sistemi öğrencisiyle, öğretmen ve akademisyenleriyle, eğitim kurumlarıyla bir bütündür. Ne yazık ki Türkiye'de mevcut siyasi iktidarın eğitimi siyasetin arka bahçesi olarak görmesi sebebiyle farklı bir gerçeklik yaşanmaktadır. Son 18 yılda mevcut sorunlara yenileri eklenerek eğitim sistemi içinden çıkılmaz bir noktaya doğru sürüklenmiştir. Okullar hatta okullar içerisindeki şubeler arasındaki nitelik farkı artmıştır. Zengin ile yoksul arasında eğitim imkanlarına erişim şartları, varlıklarının lehine değişmiştir.

Eğitim, geleceğimizin şekillenmesi ve demokrasimizin geleceği, toplumsal sorunların çözüme ulaşması, bilgi ve birikimlerimizle dünya ile rekabet edebilmemiz için en önemli unsurdur. Eğitim sistemindeki sorunlar çözüme kavuşturulmadan kültür, bilim, teknoloji vb. alanlarda kalkınma ve ilerlemeden söz edilemez. **Türkiye'nin dünyada hak ettiği yeri alması ve gelişmesi ancak eğitim ile mümkündür.**

Ancak, bugün Türkiye'de, hükümetin yanlış politikaları nedeniyle yüzbinlerce öğretmen öğrencisiz, öğrenciler ise öğretmensiz...

2020 yılı COVID-19 salgını gölgesinde geçmiştir, eğitim de salgından en çok etkilenen alanlardan biri olmuştur. COVID-19 salgını sebebiyle 2019-2020 eğitim öğretim yılının ikinci yarısında 194 ülkede okullar ülke genelinde kapatılmıştır. Dünya Sağlık Örgütü ve alanın uzmanları salgınla ilgili sürekli açıklama-uyarı yapmalarına rağmen AKP tarafından öngörüle bulunarak gerekli önlemler alınmamıştır. Bazı sorunların çözümünde ise çok geç kalınmıştır. Zaten bütçesi yetersiz olan Milli Eğitim Bakanlığına ek bütçe verilmemiş ve Bakanlığın eli kolu bağlanmıştır. Pandemiye karşı alternatif planlar yapılması gerekmekte iken bu süreç iyi değerlendirilmemiştir. Eğitim sistemi sorunları ile baş başa bırakılmıştır.

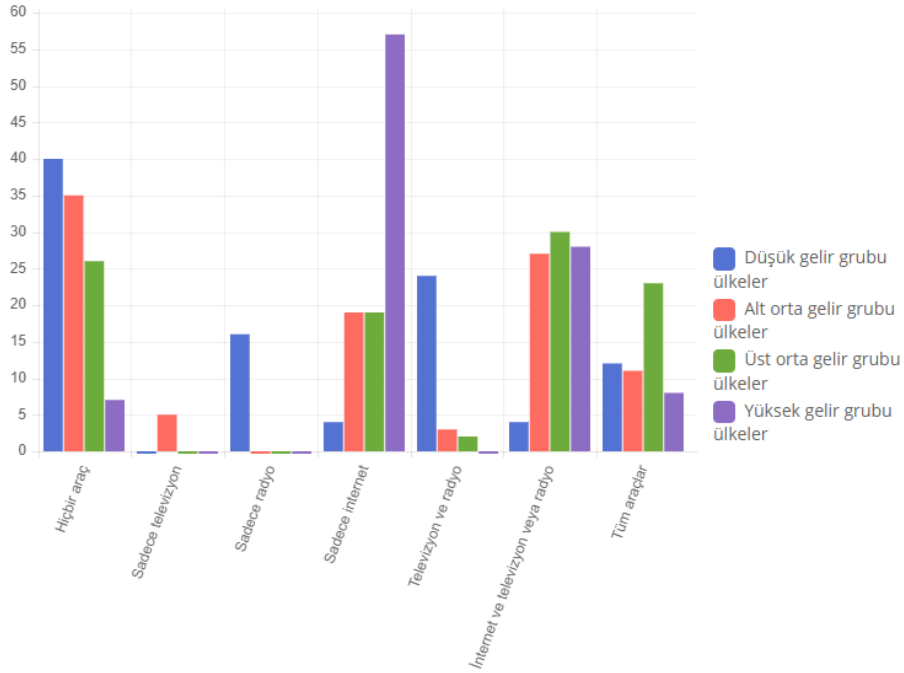
Bakanlık 2020 yılında da “ben yaptım oldu” politikasını devam ettirmiştir. Bu politika ile başarılı olunması mümkün değildir.

Çocuğun ve toplumun gelişimi için eğitimde yapısal dönüşüme nitelikli veri, yapıcı diyalog ve farklı görüşlerden ortak akıl oluşturarak katkı yapan bir girişim olan Eğitim Reformu Girişimi'nin Eğitim İzleme Raporu 2020'nda yer alan ve Dünya genelinde salgın döneminde uzaktan eğitim araçlarının kullanımına dair tablo, COVID-19 salgını döneminde ülkeler arası eğitime erişim ve öğrenme farklarını gözler önüne sermektedir.

- ❖ **Hiçbir uzaktan eğitim aracının kullanılmadığı ülkeler, yüzde 40 ile düşük gelir grubu ülkelerdedir.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Salgın döneminde uzaktan eğitim araçlarının kullanımı

Türkiye’de ise salgın öncesinde örgün eğitime erişemeyen çocuklar varken, salgın sırasında da uzaktan eğitime erişemeyen çocuklar olduğu bilinmektedir.

Ayrıca, eğitime erişimdeki mevcut eşitsizlikler de, bu süreçte derinleşmiştir:

- **7 milyon 695 bin öğrencinin EBA’ya ulaşamadığı bilinmektedir.**

TÜİK Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre ülkemizde hanelerde:

- **İnternet erişimi bulunma oranı yüzde 88,3**
- **Masaüstü bilgisayar bulunma oranı yüzde 17,6**
- **Dizüstü bilgisayar bulunma oranı yüzde 37,9**
- **Tablet bilgisayar bulunma oranı yüzde 26,7.**

Yani ülkemizde yaklaşık her 10 haneden birinde internet bağlantısı bulunmamaktadır. Hanelerde internet bulunsa bile uzaktan eğitimin zorunlu araçlarından olan bilgisayar ya da tablet bulunmama ihtimali çok yüksektir.

- **OECD’nin hazırladığı COVID-19 Salgınında Eğitim raporuna göre ise, “sessiz bir çalışma yerine sahip olan öğrenciler” açısından, Türkiye 77 ülke arasında 49’uncu sırada yer almaktadır.**

Milli Eğitim Bakanlığı’nın Temmuz ayında paylaştığı verilere göre, 2019-20 eğitim-öğretim yılında 1.176.128 öğretmen EBA’ya giriş yapmıştır, yani salgın sürecinde aktif öğretmen oranı yüzde 96,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ancak, Herkes İçin Erişilebilir Yaşam Akademisi Derneği (HEY Akademi) tarafından Temmuz-Ağustos 2020 aylarında 504 görme engelli öğretmen ile yapılan araştırmanın sonuçlarına göre:

- EBA platformunun erişilebilirlik düzeyi, görme engelli öğretmenler açısından oldukça düşüktür.
- Araştırmaya katılan öğretmenlerin sadece yüzde 47’si canlı ders sırasında katılımcıların sesini açıp kapatabiliyor, yüzde 36’sı ekran paylaşımı yapabiliyor ve yüzde 34’ü söz isteyen öğrencileri kontrol edebildiğini ifade etmiştir.

Pandemi sürecinde “eğitim” ülkemizin en büyük ve çözülmesi gereken önemli sorunu olması gerekirken, sorunlar karşısında eğitimciler ve veliler yalnız bırakılmıştır. Devletten ümidini kesen öğretmenler, öğrenciler ve veliler ise kendi çözümlerini bulma yönünde adım atmaya başlamışlardır. **Milli Eğitim Bakanlığı 2020 yılında sınıfta kalmıştır.**

İKTİDAR PAZARLIKLA KIYAK USULÜNÜ ÇOK SEVDİ

Ulaştırma Bakanlığı'nın 2020 yılında pazarlık usulüyle gerçekleştirdiği 12 ihalenin toplam tutarının yaklaşık 42 milyar TL olduğu tahmin ediliyor...

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bünyesindeki Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü (AYGM) tarafından 2020 yılı içerisinde hızlı tren, metro, tramvay yapım ve inşaat işlerinden oluşan projelerle ilgili ihalelerin neredeyse tamamının kapalı olarak pazarlık usulüyle yapıldığını; bu yöntemle verilen 12 ihalenin toplam tutarının yaklaşık 42 milyar TL'yi bulduğunun tahmin edildiğini açıkladı. CHP'li Akın; "İktidar pazarlık usulüyle ihaleyi çok sevdi. Son bir yılda AYGM bünyesinde yapılan ihalelerle belli firmalara milyarlarca TL tutarında ihale verildi. İktidara yakın 3 firmaya ise 12 milyar TL tutarında ihale verildi" değerlendirmesinde bulundu.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı AYGM'nin 2020 yılı içerisinde ilansız ve belli firmaların davet edilmesi yöntemiyle gerçekleştirdiği ihalelerle ilgili bir derleme hazırladı. Koronavirüs salgını nedeniyle vatandaşların gelirlerinin azaldığı, esnafın aylarca dükkanını kapatmak zorunda kaldığı 2020 yılı içerisinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın pazarlık usulüyle gerçekleştirdiği ihalelerde milyarlarca lira tutarında kaynak aktardığını kaydeden CHP'li Akın'ın gerçekleştirdiği çalışmada şu tespitler yer aldı:

Pazarlık usulüyle 12 ihale yapıldı

Açık kaynaklardan derlenen bilgilere göre Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı AYGM tarafından 2020 yılı içerisinde yapım ve inşaat işlerini kapsayan pazarlık usulüyle 12 ihale gerçekleştirdi. Pazarlık yöntemiyle yapılan ihaleler ilansız ve belli firmaların davet edilmesiyle düzenlendi. İhalelere konu olan yapım ve inşaat işlerini çok büyük alt yapı projelerinin oluşturması; iktidarın açık ihale yöntemi yerine pazarlık usulünü seçerek kendine yakın firmaları kayırmayı amaçladığını gösterdi.

Yalnızca 4 ihale açıklandı

Mevzuata göre pazarlık usulüyle yapılan ihalelerin Kamu İhale Kurumu (KİK) tarafından kamuoyunda açık bir şekilde sonuçlarının yayınlanması gerekiyor. Ancak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2020 yılı içinde gerçekleştirdiği pazarlık usulüyle gerçekleşen 12 ihaleden yalnızca 4'ünü KİK bünyesinde kamuoyuyla paylaştı. Başka bir deyişle pazarlık usulüyle gerçekleştirilen ihalelerin yüzde 76'sı kamuoyundan gizlendi.

Toplam tahmini tutar 42 milyar TL

Açık kaynaklardan derlenen bilgilere göre Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı AYGM'nin yalnızca 2020 yılı içerisinde gerçekleştirdiği pazarlık usulüyle yapılan ihalelerin toplam tutarının yaklaşık 42 milyar TL olduğu tahmin ediliyor. Söz konusu tutarın neredeyse tamamını kamuoyuna sonucu açıklanmayan ihalelerden oluşması dikkat çekti.

Açıklanan tutar 1,44 milyar TL

Mevzuata göre sonuçları kamuoyuna açıklanan pazarlık usulüyle yapılan 4 ihalenin toplam tutarı 1 milyar 446 milyon TL olurken, burada en büyük payı iktidara yakınlığıyla bilinen 5'li çete olarak tanımlanan firmalardan biri aldı. Cengiz Holding açıklanan pazarlık usulü ihalelerde 1,37 milyar TL ile en büyük paya sahip oldu.

40,5 milyar TL açıklanmadı

Sonuçları açıklanmayan pazarlık usulüyle yapılan ihalenin toplam tutarının ise yaklaşık 40,5 milyar TL olduğu tahmin ediliyor. Söz konusu 8 ihalede aslan payını 5'li çete olarak tanımlanan grup aldı. Buna göre AYGM tarafından pazarlık usulüyle gerçekleştirilen ihalelerden; iktidara yakınlığıyla bilinen pek çok ihaleyi alan Kolin, Kalyon, Cengiz firmalarına toplamda 4 farklı projeye 11 milyar 770 milyon TL büyüklüğünde ihale verildi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; yalnızca Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın bir yılda gerçekleştirdiği büyük ihalelerin neredeyse tamamını pazarlık usulüyle gerçekleştirdiğini belirtti. CHP'li Akın; şu değerlendirmede bulundu:

"AK Parti iktidarının ihale mevzuatıyla ciddi sıkıntıları var. Kamu ihale mevzuatını hiç sevmeyen ve bu mevzuatı kendilerine göre değiştirdiler. İhaleleri keyfine göre dağıtmak için çok çaba gösterdiler. 2003'ten bu yana 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nu defalarca değiştirildi. Kanuna uymak yerine kendilerine kanunu uydurdular. Böylece adrese teslim ihaleler devreye sokuldu. Bunu yapabilmek için de AK Parti, Kamu İhale Kanunu'nun istisnai hükümlerini istismar ederek istisnai usul haline getirmeye başladı. Pazarlık usulü ile verilen ihaleler de bunun sonucudur. Halkın parasını bu usulle yandaşlara veriyorlar."

YENİ YILI ELEKTRİK ÇARPTI

Elektriğe yüzde 11 oranında zam geldi. Böylece yeni yılda ilk zamlı tarife elektrik faturalarına yansiyacak. Ekim 2020 itibarıyla hane halkının aylık ortalama elektrik ve doğalgaz harcamaları toplamı, asgari ücretin İstanbul'da yüzde 15,10'u, Ankara'da ise yüzde 16,30'u oldu.

2021 yılının ilk zammı elektrik faturasına yansiyacak. Yeni yıla borç yükü ile giren milyonlar yılın ilk sabahına zamlı tarifelerle uyanacak. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), 2021'de abone gruplarına göre elektrik piyasasında güvence bedellerine yüzde 11 zam yaptı. Karar Resmi Gazete'nin dünkü sayısında yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre güvence bedelleri; sanayi ve ticarethane için 93.7kWh/TL'den 106.9 kWh/TL'ye, mesken için 33 kWh/TL'den 37.6 kWh/TL'ye yükseltildi.

Fiyatları ise Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) her 3 ayda bir belirliyor. Türkiye İstatistik Kurumu'na (TÜİK) göre kasım ayında tüm vergiler dâhil 1 kWh elektriğe ortalama 75 kuruş ödendi. Ülkede salgın henüz kontrol altına alınamamışken yapılan yeni zamlar geliri azalan milyonların sırtındaki yükü daha artıracak.

Ekim 2020 itibarıyla, hane halkı aylık ortalama elektrik ve doğalgaz harcamaları toplamı, asgari ücretin İstanbul'da 15,10'u Ankara'da ise yüzde 16,30'u kadar oldu. Ocak 2019-Ekim 2020 döneminde konutlarda elektrik fiyatları yüzde 39,7, doğalgaz fiyatları yüzde 34,7-39,7 oranlarında arttı.

Elektrik Fiyatlarındaki Artış

Kasım 2016: 41 kuruş

Kasım 2017: 41 kuruş

Kasım 2018: 59 kuruş

Kasım 2019: 71 kuruş

Kasım 2020: 75 kuruş

*Konutta vergiler dahil 1 kWh elektriğe ödenen ortalama miktar

Yine Bilindik İsimlerin Cebi Doldu

Makina Mühendisleri Odası'nın hazırladığı 'Türkiye'de enerji nereye gidiyor?' adlı raporda elektriğin toptan satış fiyatlarında yapılan indirimlerin halka yansıtılmadığına dikkat çekiliyor. 2020'de EÜAŞ elektriğe indirim yapıyor, fakat bu indirim faturalara zam olarak yansıyor. Ülkedeki elektrik dağıtımı özel şirketler aracılığıyla yapılıyor. Bu şirketler ise iktidara yakınlığı ile nam salmış holdingler. Bu özel şirketler, dağıttıkları elektriğin yaklaşık üçte birini kamuya ait olan Elektrik Üretim AŞ'den (EÜAŞ) alıyor. Aralarında karmaşık ortaklık ilişkileri bulunan bu şirketler şöyle:

- ◆ TRAKYA EDAŞ-IC Yatırım Holding
- ◆ BOĞAZİÇİ EDAŞ-Cengiz ve Limak Holding
- ◆ ÇAMLİBEL EDAŞ-Limak Kolin ve Cengiz Holding
- ◆ MERAM EDAŞ-Alarko ve Cengiz Holding
- ◆ AKDENİZ EDAŞ-Cengiz, Kolin ve Limak Holding
- ◆ ULUDAĞ EDAŞ-Limak Holding
- ◆ ANADOLU YAKASI EDAŞ-EnerjiSa (Sabancı Holding)
- ◆ BAŞKENT EDAŞ-EnerjiSa (Sabancı Holding)
- ◆ TOROSLAR EDAŞ-EnerjiSa (Sabancı Holding)
- ◆ ADM EDAŞ-Bereket Holding
- ◆ GDZ EDAŞ-Bereket Holding
- ◆ SAKARYA EDAŞ-Akkök Holding
- ◆ YEŞİLIRMAK EDAŞ-Çalık Holding
- ◆ ARAS EDAŞ-Çalık Holding
- ◆ FIRAT EDAŞ-Kazancı Holding

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- ◆ VANGÖLÜ EDAŞ-Türkerler Holding
- ◆ ÇORUH EDAŞ-Kazancı Holding
- ◆ OSMANGAZİ EDAŞ-Zorlu Holding

VATANDAŞ 100 LİRALIK ELEKTRİĞE 91 LİRA MASRAF ÖDÜYOR

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın ve Balıkesir Milletvekili, vatandaşın elektrik düğmesine dokunduğunda her 100 lira için 5 kalemden oluşan 91 liralık masrafı da ödemek zorunda bırakıldığını söyledi. 100 liralık doğalgaz için de vatandaşın 3 kalemden oluşan 38 liralık masrafı ödemek zorunda kaldığını bildiren Ahmet Akın, "Asgari ücrete yapılan artış ortada. Asgari ücretli gelirine göre en fazla dolaylı vergi yükünü taşıyan kesim. Verginin vergisinin bile alındığı, elektriğin değil faturasının çarptığı bir sistemin içindeki enerji faturalarını asgari ücretli ödemekte zorlanıyor. Faturasını ödemekte zorlanan asgari ücretliye bu artış reva görülemez" dedi.

CHP Enerji ve Altyapıdan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, 4 kişilik bir ailenin aylık 230 kilovat saat elektrik ile 125 metre küp doğalgaz tüketim ortalaması olduğunu, kış aylarında bu tüketimin 3 katına kadar çıktığını söyledi. Asgari ücretle geçinen bir ailenin bu ortalamalar üzerinden en az 172 lira elektrik, 214 lira da doğalgaz olmak üzere toplamda 386 lira enerji faturası ödediği ifade eden Ahmet Akın, şunları söyledi:

"Vatandaş bugün evinde elektrik düğmesine dokunduğunda sadece kullandığı elektriğin parasını ödemiyor. Kullandığı elektriğin parası kadar da vergi, dağıtım bedeli ve fon ödüyor. 100 liralık kullandığı elektrik için; 54 lira dağıtım bedeli, 2 lira TRT payı, 1 lira enerji fonu, 5 lira Elektrik Tüketim Vergisi yani toplam 62 lira dağıtım bedeli, fon ve vergi ödüyor. Yetmiyor bu bedellerin bir de yüzde 18 KDV'si olan 29 lirayı ödüyor. Yani vatandaş 100 liralık kullandığı elektrik 191 liralık fatura ödüyor. Düğmeye bastığı anda elektrik ücretinin dışında 5 kalem masrafla karşılaşılıyor. Vatandaş evinde kombiye dokunduğunda sadece kullandığı doğalgazın parasını ödemiyor, ÖTV ve KDV de ödüyor. 100 liralık tüketim bedeli karşılığında 15 lira sistem kullanım bedeli, 2 lira 3 kuruş ÖTV, 21 lira 12 kuruş da KDV ödüyor. Yani 100 liralık kullandığı doğal gaz için 138 lira 42 kuruş fatura ödüyor."

Ahmet Akın, verginin vergisinin aldığı bu sistemde asgari ücretlinin faturalarını ödemekte zorlandığı, özellikle pandemi sürecinde eve kapanan insanların elektrik ve doğalgaz faturalarının daha da kabardığını vurguladı. Doğalgazda ÖTV'nin kaldırılması, elektrikte ve yine doğalgazda KDV'nin yüzde 1 oranına indirilmesini önerdiklerini, bu durumda vatandaşların rahat bir nefes alabileceğini belirten Ahmet Akın, "İktidar vurdumduymaz. Son 3 yılda elektrik yüzde 70 doğalgaz yüzde 80 arttı. Asgari ücretli bu kadar zam aldı mı? Hayır!" diye konuştu.

Elektrik Ve Doğalgazda İndirim Yapmak Mümkün

EPDK'nın 2021 yılı elektrik ve doğalgaz fiyatlarını bu hafta sonuna kadar belirleyeceğini hatırlatan Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, "Sakin ha zam falan yapayım demeyin. Asgari ücretliye verilen zammı geri almayın. Hatta ve hatta elektrik ve doğalgazda indirim yapmak mümkün. Bu sıkıntılı günlerinde vatandaşın derdine derman olun" dedi.

7,5 MİLYON AVROLUK ARAÇLAR ÇÖP OLDU

Gökçek dönemine ilişkin bir suç duyurusu daha: "7,5 milyon avroluk araçlar çöp oldu"

Ankara Büyükşehir Belediyesi iştiraki BELKA'nın 2015 yılında toplam 7 milyon 375 bin avroya aldığı 15 adet "Teleskopik döner loader (yükleyici)" aracının alımında usulsüzlük yapıldığı tespit edildi. Alımın, Melih Gökçek'in belediye başkanlığı döneminde belediyeden iki yılda toplam 150 ihale alan Çam Grup'tan yapıldığı belirtildi. İhaleyi alan Çam Grup yetkilileri ile dönemin şirket yöneticileri hakkında, "Görevi kötüye kullanma" suçu işlendiği gerekçesiyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunuldu.

Ankara Büyükşehir Belediyesi iştiraki BELKA'nın 2015 yılında toplam 7 milyon 375 bin avroya aldığı 15 adet "Teleskopik döner loader (yükleyici)" aracının alımında usulsüzlük yapıldığı tespit edildi.

Araçların, BELKA için "İhtiyaç duyulan mal" olmamasına karşın "Ana faaliyet konusu mal ve hizmet alımı" olarak gösterildiği ve kamu ihale mevzuatına tabi olmaksızın yapıldığı ortaya çıktı. Alımın, Melih Gökçek'in belediye başkanlığı döneminde belediyeden iki yılda toplam 150 ihale alan Çam Grup'tan yapıldığı belirtildi.

Bir Ayda 7,3 Milyon Avro

Edinilen bilgiye göre, "Teleskopik döner loader (yükleyici)" alım yılı olan 2015'te 7 milyon 726 bin 900 TL olan "3/g eşik değerinin" geçilmemesi için alım işi kısımlara bölünerek istisna kapsamına sokuldu. Satın almaya ilişkin kararlarda doğrudan bir markanın belirli modellerinin yer alması ve o firmanın Türkiye'deki tek satıcısının "Çam

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Grup" olması dikkati çekti. Böylece marka ve model yazdığı için aynı işi görebilecek diğer pek çok araç tedarikçisinin teklif vermesi engellendi.

18 Mart 2015'te şirketin aldığı "piyasa araştırması yapılması" kararına rağmen bu karardan beş gün sonra ilk partinin, 13 Nisan 2015'te ikinci partinin, 27 Nisan 2015'te ise üçüncü partinin alımı yapılarak yaklaşık bir aylık süre içerisinde 7 milyon 375 bin avruluk alımın tamamlandığı açığa çıkarıldı.

Araçlar Atıl Bırakıldı

2015'te yapılan alımla ilgili skandallar bununla da sınırlı kalmadı. Alınan araçların büyük bir bölümünün yazılımlarının satıcı firma tarafından özellikle kilitlenerek kullanılmak istense dahi kullanım dışı tutulduğu ortaya çıktı. Yazılımın tam olarak çalıştırılmaması ve diğer arızalar sebebiyle araçların büyük kısmı uzun süre otoparkta bekletildi. Garanti süreci içerisinde bu arızaların tamirinin "muhatabın İtalyan üretici firma olduğu" gerekçe gösterilerek yapılmadığı ve garanti süresinin dolduğu belirtildi.

BELKA'nın yönetimi, ihaleyi alan Çam Grup yetkilileri ile dönemin şirket yöneticileri hakkında, "Görevi kötüye kullanma" suçu işlendiği gerekçesiyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu.

Firma "Tanıdık"

"Teleskopik Döner Yükleyici" işinin dışında, Melih Gökçek döneminde iki yıl içinde farklı şirketler aracılığıyla, farklı iş kollarında toplam 150 ihale alan Çam Grup kamuoyunda "beş günde bir ihale alan firma" başlıklarıyla biliniyor.

15 MİLYON ÇÖPE GİTTİ

15 milyon TL harcanarak yapılan 116 dönümlük Botanik Park'ta şimdi koyunlar otluyor

Şehir hastanesi yapılacak diye sökülen 116 dönümlük Botanik Park, hastane projesinin iptal olmasıyla kaderine terk edildi.

Ordu'nun Altınordu ilçesinde 2015 yılında 15 milyon TL harcanarak yapılan ve resmi törenle açılan 116 dönüm üzerine kurulu Botanik Park, şehir hastanesi yapılacak diye söküldü.

Hastane projesinin de rafa kaldırılmasıyla kaderine terk edilen park alanında hayvanlar otluyor.

Ordu'nun Altınordu ilçesinde, Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nca 15 milyon liralık harcamayla 2015 yılında 116 dönüm arazi üzerine kurulan, içinde oturma alanları, yürüyüş parkuru, kır düğünü alanı, ağaç fidanları, çeşitli bitkiler ve sosyal tesislerin olduğu tek Botanik Parkı, 2016 yılında Büyükşehir Belediyesi'ne devredildi.

Ancak Sağlık Bakanlığı tarafından kente yapılması planlanan 800 yataklı şehir hastanesi için yeterli büyüklükte arazi bulunamayınca Botanik Park, 2017 yılı mayıs ayında yapılmasına karar verilen şehir hastanesi tahsisi için söküldü. Etrafında Ordu'nun ilk yerleşim yeri olması nedeniyle tarihi kalıntıların bulunması ve aynı zamanda dere yatağı sınırında olması nedeniyle hastane projesinden de vazgeçildi. Botanik Park üzerindeki ağaçlar, fidanlar ve tüm yapılanlar da adeta yağmalandı.

15 milyon TL harcanan bu alan hayvanların otlak alanına dönüştü. CHP Ordu Milletvekili Dr. Mustafa Adıgüzel, Botanik Park için harcanan 15 milyon TL'nin o dönemde 5.2 milyon dolar ettiğini, bugün ise bu harcamanın karşılığının 39 milyon TL olduğunu belirterek bu kamu zararının sorumlularından tahsilini ve haklarında soruşturma açılmasını istedi. Ordu Çevre Derneği Başkanı Ertuğrul Gazi Gönül de "15 milyon TL çöpe gitti. Bu, halkın parasıydı. Toprağa gömüldü" dedi.

DEVLETİ CENGİZ VE LİMAK AYDINLATACAK!

Elektrik ihalelerinde adres yine değişmedi

Dev kamu ihalelerinin değişmez isimleri Cengiz Holding ile Limak Holding, kamu kurumları, üniversiteler ve bakanlıkların milyonlarca liralık "2021 yılı elektrik enerjisi" ihalelerini de aldı.

Yolsuzluk operasyonları olarak adlandırılan 17- 25 Aralık sürecinde, halka ettiği küfürle hafızalara kazınan Mehmet Cengiz, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ardından Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın da milyonlarca liralık elektrik enerjisi ihalesini aldı.

Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, kamu kurumları, üniversiteler ve bakanlıklar "2021 yılı için elektrik enerjisi alımı" ihalesi düzenledi. Milyonlarca liralık elektrik enerjisi ihalelerini AKP'ye yakınlığıyla bilinen ve kamu kurumlarının milyarlarca liralık ihalelerini alan Cengiz Holding ile Limak Holding'in aldığı açıklandı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Hazine'yi De Cengiz Aydınlatacak

Mehmet Cengiz'in Yönetim Kurulu Başkanı olduğu Cengiz Holding'e bağlı Cengiz Elektrik Şirketi'nin elektrik enerjisi ihalesini aldığı bazı kamu kurumları ile ihale bedelleri şu şekilde:

- ▶ Hazine ve Maliye Bakanlığı: 9 milyon 889 bin TL
- ▶ Emniyet Genel Müdürlüğü: 45 milyon TL
- ▶ Türkiye Büyük Millet Meclisi : 12 milyon 932 bin TL
- ▶ Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı: 3 milyon 424 bin TL
- ▶ Çankırı Karatekin Üniversitesi: 3 milyon 405 bin TL
- ▶ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi: 6 milyon 247 bin TL

Cumhurbaşkanlığı'nı Limak Aydınlatacak

AKP'ye yakınlığıyla bilinen ve ihalelerin 'vazgeçilmez' Limak Holding'e bağlı Limak Enerji Uludağ Elektrik Şirketi de kamu kurumlarının milyonlarca liralık elektrik enerjisi ihalesini aldı. Şirketin aldığı bazı ihaleler ve bedelleri şu şekilde

- ▶ Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı: 1 milyon 547 bin TL
- ▶ Hacettepe Üniversitesi: 23 milyon 74 bin TL
- ▶ Orman Genel Müdürlüğü: 1 milyon 413 bin TL
- ▶ Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi: 2 milyon 872 bin TL
- ▶ Sahil Güvenlik Komutanlığı: 13 milyon 356 bin TL
- ▶ Bursa Yenişehir Havaalanı Müdürlüğü: 1 milyon 544 bin TL
- ▶ Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi: 1 milyon 663 bin TL

64 İl Müdürlüğünün İhalesi De Limak'a

CHP Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in yazılı soru önergesine yanıt veren Gençlik ve Spor Bakanlığı da 64 gençlik ve spor il müdürlüğünün elektrik enerjisi ihalesini Limak Holding'e bağlı Limak Enerji Uludağ Elektrik Şirketi'nin aldığını açıkladı.

LİMAK'A ÇED'E GEREK YOK

Limak Holding'e bağlı Limak Sanayi Çimento ve Ticaret A.Ş., Balıkesir'e 5'inci maden ocağını açmak için kolları sıvadı. Balıkesir'in dört bir tarafında açtığı maden ocaklarıyla bölgeyi kuşatan Limak, son olarak İvrindi mahallesine kalker ocağı açmak için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na başvuru yaptı. Balıkesir'de işlettiği çimento fabrikasına hammadde sağlayan Limak, projelerini 25 hektarın altında hazırlayarak çevresel etki değerlendirme (ÇED) gerekli değildir kararı alıyor. Ancak Limak'ın 25 hektarın altında 5 adet maden ocağı bulunuyor.

Son olarak İvrindi mahallesine açmak istediği maden ocağı 'ormanlık alanda' bulunuyor. 99 hektarlık ruhsat alanının 24,88 hektarlık kısmında üretim yapılacak maden ocağının proje bedeli yaklaşık 964 milyon TL.

Yılda 2 milyon ton üretim yapılacak ocakta çıkarılan cevherin tamamı Balıkesir ili Altıeyül ilçesinde üretim faaliyetlerine devam eden çimento fabrikasına hammadde olarak sevk edilecek. Açık ocak yönetimiyle işletilecek ocakta yılda 95 patlatma gerçekleştirilecek.

Ocağın tüm faaliyet aşamalarında saatte yaklaşık olarak toplam 49 kilogram açığa çıkacak. Ayrıca tanıtım dosyasında hava kirliliği sınırı PM10'nun 24 saatlik değerinin 33 defa aşılacağı ancak yönetmelikte 'bir yılda 35 defadan fazla aşılmaz' hükmüne uyum sağladığı belirtildi.

BİR KERE DE ŞAŞIRTIN

Pazarlık usulüyle yapılan dev ihale yabancıya gitmemiş

Sayıştay'ın uyardığı AKP'li Üsküdar Belediyesi, 72 ihalesini 'istenene ihaleyi verme' aracı olarak kullanılan 'pazarlık yöntemi'yle gerçekleştirdi. Bu ihalelerden birisinin yapımına halen devam edilen 146 milyon 340 bin TL'lik Çengelköy Erguvan Evleri olduğu açığa çıktı. İhale alanlar ise 'tanıdık'

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Olağanüstü koşullarda başvurulması gereken ‘pazarlık usulü’yle yaptığı 72 ihalesi Sayıştay’ın denetimine takılan AKP’li Üsküdar Belediyesi’nin söz konusu ihalelerden olan 145 milyon 350 bin TL’lik işi, ‘yabancıya’ vermediği ortaya çıktı.

AKP’li Üsküdar Belediyesi’nin 2019 yılı faaliyetlerini denetleyen Sayıştay, ihalelerde kimi usulsüzlükleri tespit etti. Belediyeyi uyararak Sayıştay denetçilerinin raporunda, Üsküdar Belediyesi’nin 2019’daki ‘pazarlık usulü’yle yaptığı ihalelerin tablosu yer aldı. Buna göre, 72 ihale, giderek yaygınlaşan ve ‘istenmeyeni eleme aracı’ olarak başvurulmuş bu yöntemle gerçekleştirildi. ‘Pazarlık usulü’ne göre yapılan ihalelerin toplam sözleşme bedeli 162 milyon 352 bin 569 TL tutuyor. 72 ihaleden 49 tanesi mal alımı, 21 tanesi hizmet alımı, iki tanesi ise yapım işi ihalesi... Pazarlık İhale Usulü’ne (21/b) göre yapılan iki yapım ihalesinin toplam bedeli ise 146 milyon 340 bin TL. O ihalelerden biri de Üsküdar Belediyesi 16 Mayıs 2019’daki “Konut Proje İnşaatı Tamamlama İşi.”

İhaleyi Alanlar ‘Tanıdık’

Pazarlık yöntemiyle yapılan ihaleyi, Temelkon Mühendislik ve Kıymet İnşaat ortaklığı 145 milyon 350 bin TL bedelle aldı. Söz konusu ihale kapsamındaki Çengelköy Erguvan Evleri’nin inşaatı halen devam ediyor. 13 blok halinde 336 dairelik inşaat projesi ilk olarak 2017 yılında gündeme geldi. İhaleyi alan şirketlerin büyük ortağı Habil Kıymet olmasına karşın, ihale tarihinde Kıymet İnşaat firmasında Mehmet Tahir Tikici yönetim kurulu üyesi olarak bulunuyordu.

Ancak Mehmet Tahir Tikici’nin sahibi olduğu Yükseliş İnşaat, Çengelköy Erguvan Evleri’nin kendileri tarafından yapıldığını belirtiyor. Yükseliş İnşaat firmasının internet sitesinde şöyle deniyor: “Çengelköy Erguvan Evleri, yapımı 2019 yılında başlamış olup ve 2021 yılında bitirilmesi planlanan bir projedir. Üsküdar Belediyesi önderliğinde yürütülen kentsel dönüşüm konut projesinde, Yükseliş İnşaat yüklenici firma olarak tamamını yürütmekte ve konut inşaat, peyzaj, alt ve üst yapı olmak üzere birçok çalışmada tecrübe ve bilgi birikimini katmaktadır.”

AKP’den aday adayı...

Yükseliş firmasının sahibi Mehmet Tahir Tikici, 2007’de AKP’den İstanbul 1. Bölge Milletvekili aday adayı olmuştu. Eski Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı, Milletvekili Yalçın Akdoğan, Üsküdar Belediye Başkanı Hilmi Türkmen, Ümraniye Belediye Başkanı İsmet Yıldırım gibi AKP’nin önde gelen isimleriyle birlikte fotoğrafı bulunan Tikici, ülkenin pek çok yerinde inşaat işleri yaptı.

ESKİ AKP’Lİ VEKİLİN DAMADINA 4 MİLYONLUK İHALE

AKP’li Zeytinburnu Belediyesi’nin 2021 yılında düzenleyeceği kültür ve sanat organizasyonları için açtığı ihaleyi, yıllardır AKP’li belediyelerden aldığı milyonlarca liralık organizasyon ihaleleri ile tanınan Fatih Bolcan’ın şirketi kazandı. Eski AKP Milletvekili Mustafa Baş’ın damadı olan Bolcan’ın şirketi ile 4 milyon liralık sözleşme imzalandı.

Zeytinburnu Belediyesi 14 Aralık 2020 tarihinde “2021 yılı kültür ve sanat organizasyonları” ihalesine çıktı. İhale, yıl boyunca Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezi, Gençlik Merkezi, Kazlıçeşme Sanat bünyesinde yapılması planlanan kurs, seminer, konser, söyleşi, atölye çalışmaları, sempozyum, gezi, piknik, kahvaltı ve kamp organizasyonları, gerekli kırtasiye, tekstil malzemelerinin temini ile tanıtım, duyuru dokümanlarının tasarım ve baskılarının yapılması işlerini kapsıyor.

İhaleyi 4 milyon 62 bin liralık en düşük teklifin sahibi olan A Z Reklam Basım Organizasyon Limited Şirketi kazandı. Şirket ile belediye arasında 29 Aralık 2020 günü sözleşme imzalandı.

Eski AKP’li Vekilin Damadı

A Z Reklam Şirketi, kamuoyunda yıllardır AKP’li belediyelerden aldığı milyonlarca liralık ihaleler ile dikkat çekiyor. Şirket sadece Zeytinburnu Belediyesi’nin 2012, 2013, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında geleneksel Merkezefendi Tıp Festivali organizasyonu düzenlemek için açtığı toplam 6.2 milyonluk ihalesini aldı.

Şirketin yüzde 50’sinin sahibi olan Fatih Bolcan AKP’lilerin yakından tanıdığı bir isim. AKP İstanbul 5. Dönem İl Yönetim Kurulu Üyesi olan Bolcan eski AKP Milletvekili Mustafa Baş’ın damadı. Bolcan, 2014 yerel seçimlerinde AKP’den Başakşehir Belediye Başkan aday adayı olmuştu. Bolcan, aynı zamanda AKP İstanbul İl delegesi.

Fatih Bolcan Kimdir?

1976 doğumlu olan reklamcı Bolcan, 1989-1995 yılları arasında Milli Gençlik Vakfı çalışmalarında bulundu. 1995-1999 yılları arasında Fazilet Partisi Gaziosmanpaşa Gençlik Kolları ve İstanbul İl Gençlik Kolları Başkan

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Yardımcılığı yaptı. 1997 yılında İBB Gençlik Meclisi kuruluş çalışmalarında bulunarak burada meclis üyeliği ve komisyon başkanlığı yaptı.

Çalışma hayatına İSKİ Genel Müdürlüğü Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü'nde Organizasyonlar Koordinatörü olarak başlayan Bolcan, Eminönü Belediyesi'nde Özel Kalem Müdürlüğü görevinde de bulundu. Ankara'da, Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Merkezi Finans ve İhale Birimi'nde uzman olarak çalıştı. Küçükçekmece Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü ve Başkan Danışmanlığı görevlerinde bulundu.

29 Mart 2009 Yerel Seçimleri'nde, AKP Küçükçekmece Seçim Koordinasyon Merkezi'nde Seçim Koordinatörlüğü görevini üstlendi. 12 Haziran 2011 Milletvekili Genel Seçimleri'nde, İstanbul 2. Bölge Seçim Koordinasyon Merkezi'nde, Tanıtma ve Medyadan Sorumlu Başkan Yardımcısı olarak görev yaptı.

'GARANTİ' TUTMADI

Ankara YHT Garı için Cengiz-Kolin-Limak'a 7.5 milyon dolar ödenecek

5 milyon yolcu garantisi verilen Ankara Yüksek Hızlı Tren Garı bu yıl 727 bin yolcuda kaldı. Bu nedenle yüklenici Cengiz-Kolin-Limak ortaklığına 7.5 milyon dolar ödenecek.

Yap-İşlet Devret (YİD) modeli ile yapılan Ankara Yüksek Hızlı Tren Garı'nda, 2020 yılı için 5 milyon yolcu garantisi verildi. Ancak 11.5 ayda toplam 727 bin 451 yolcu geldi. Hazine, gelmeyen yolcu için yüklenici Cengiz-Kolin-Limak ortaklığına 7.5 milyon dolar ödeyecek.

CHP Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz, Ankara YHT Garı için diğer tüm YİD modellerinden farklı olarak hem gelen hem gelmeyen yolu için 1.5 dolar artı KDV ödendiğini belirtti.

Hazine Resmen Soyuluyor

Yavuzılmaz, şunları kaydetti:

"2017 ve 2018'de 2'şer milyon, 2019- 2020'de 5'er milyon yolcu garantisi verildi. 2021-2024 arası 8 milyon, 2030 yılına kadar da her yıl 10 milyon yolcu garantisi var. Öyle bir sözleşme yapılmış ki, yıllık garantinin üzerinde yolcu gelse bile, her yolcu için Hazine'den bu kez 0.5 dolar çıkacak. Ankara Polatlı arası bilet ücret 19 lira ama TCDD yolcudan aldığı 19 liranın 1.5 doları olan yaklaşık 15 lirayı yolcu garantisi olarak işletmeci şirkete ödüyor. YHT'yi işleten şirkete ait 2 bin 500 araçlık otopark ve 50 bin metrekarelik dükkan alanı da var. Bu alanlar ve araçlardan da kira geliri elde ediyor. Ankara YHT'de Hazine resmen soyuluyor."

HALKIN 70 MİLYON LİRASI BU YOLLA YOK EDİLMİŞ

2019 yılı denetimleri kapsamında ABB'de incelemeler yapan Sayıştay denetçileri, Gökçek döneminde gerçekleştirilen ihaleleri mercık altına aldı. İncelemelerde çok sayıda ihaleye, "Katılımı kısıtlayıcı hükümler" konularak rekabetin engellendiği ve hatalı uygulamaların belediyenin 70 milyon TL'ye yakın alacağını şüpheli hale getirdiği vurgulandı

Ankara'da, Melih Gökçek'in belediye başkanlığı döneminde gerçekleştirilen bazı belediye ihalelerinin dokümanına katılımı kısıtlayıcı hükümler konularak rekabetin engellendiği tespit edildi. 2007, 2009 ve 2011 yıllarında gerçekleştirilen belediye ihalelerinde yapılan incelemeyle ihalelerdeki kanuna aykırılıklar da açığa çıkarıldı.

2019 yılı denetimleri kapsamında Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin mali hesaplarını inceleyen Sayıştay denetçileri, eski ihale dosyalarını mercık altına aldı. İncelemelerle çok sayıda mevzuata aykırı uygulama gözler önüne serildi.

Sayıştay denetçileri, 2011 yılında gerçekleştirilen, "Şehrin Muhtelif Yerlerinde Menkul Mecralar Oluşturularak 10 Yıl Süreyle Kiraya Verilmesi" ve 2013 yılında gerçekleştirilen, "Kent Mobilyalarının 10 Yıl Süreyle Kiraya Verilmesi" ihalelerini inceledi. Her iki ihalenin de belediye mülkiyetindeki yerler açısından uygulanması mümkün olmayan pazarlık yöntemine başvurulduğu belirlendi. İhalelerin hatalı yöntemle yapılmasının, yükümlülüklerini yerine getirmeyen ve kira ödemeyen şirket ile sözleşmenin iptalini engellediği belirtildi. Denetçiler, hatalı uygulamaların belediyenin 70 milyon TL'ye yakın alacağını şüpheli hale gelmesine yol açtığını vurguladı.

Şirketlere "Zaman" Tanındı

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Çok sayıda ihalenin sözleşmesinde, “İhale süresinin uzatılmasına” ilişkin hükümler yer aldı. 2007 ve 2011 yıllarında gerçekleştirilen ve “Süre uzatımı” hükmü ile yüklenici firmalara ayrıcalık sağlanan bazı ihaleler ise şöyle sıralandı:

- ◆ “Şehrin Muhtelif Yerlerinde Menkul Mecralar Oluşturularak 10 Yıl Süreyle Kiraya Verilmesi” işinin sözleşmesine, “İşletme süresi 10 yıl olup kira süresi sonunda kira sözleşmesi her yıl yeniden uzatılır, kiralar yine aylık olarak tahsil edilir” hükmüne yer verildi.
- ◆ 2011 yılında gerçekleştirilen, “600 Adet Otobüs Durağı Yapıtılarak Yerlerine Monte Edilmesi” işine ilişkin ihalenin şartnamesine, “Sözleşme süresi 10 yıldır. Belediye ile yüklenici yeni şartlarda anlaşması halinde sözleşme süresi 10 yıl daha uzayabilir” hükmü konuldu.
- ◆ Aralık 2011’de ihale edilen, “Bin 786 Otobüsün Dış ve İç Yüzeylerinin Reklam Alanı Olarak Kullanılmasının Kiraya Verilmesi” işine ilişkin sözleşmede, kira süresi sonunda kira süresinin her yıl yeniden uzatılacağına ilişkin hükme yer verildiği görüldü.

Rekabet Engellendi

ABB’nin AKP yönetiminde gerçekleştirdiği ihalelere ilişkin öne çıkan diğer bazı tespitler ise şunlar oldu:

- ◆ İhalelere ilişkin sözleşmelere iş artışına ilişkin hükümler konularak bazı ihalelerde iş artışı sağlandı ve yüklenici firmaya fazla para ödendi.
- ◆ İhale hükümlerine kısıtlayıcı hükümler konularak, ihalenin belirli kişilere kalmasına olanak sağlandı.
- ◆ İhale ile belediye kiracısı olan şirketler, yükümlülüklerini yerine getirmese de ABB gerekli işlemleri başlatmadı.

Bakanlık Araştıracak

İçişleri Bakanlığı İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin (İBB) AKP dönemine ait bazı iş ve işlemlerde usulsüzlük yapıldığı iddialarını araştırmak üzere 3 mülkiye müfettişi görevlendirdi. İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu’nun katıldığı bir televizyon programında; İstanbul Büyükşehir Belediyesi Teftiş Kurulu’nun bazı yolsuzluk ve usulsüzlük dosyaları üzerinde çalışıldığı, 40 civarında ihale dosyasında usulsüzlük ve kamu zararına yönelik bulgulara ulaşıldığına dair açıklamalarını ihbar kabul eden İçişleri Bakanlığı konuyu araştırmaya karar verdi. Görevlendirilen mülkiye müfettişlerinin İstanbul Büyükşehir Belediyesinde göreve başlayacakları öğrenildi. Müfettişlerin İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nden iddiaya konu dosyaları istemesi bekleniyor.

KOLTUKLAR ÇİFTER ÇİFTER DOLU

Son seçimde AKP’den MHP’ye geçen Gölbaşı Belediyesi’nde dolu müdürlük koltuklarına başka bir müdürün ya da memurun daha görevlendirildiği belirlendi.

Belediyelerde, bazı görevlere “bir günlük, dört günlük” atamalar yaparak kolaylıkla devlet memurluğu kadrosunu elde etme uygulamalarına yeni istihdam yolları eklendi. Ankara’nın Gölbaşı Belediyesi’nde dolu müdürlük koltuklarına başka bir müdür ya da memur daha görevlendirildi. Sayıştay’ın belediyelerde yaptığı denetimlere ilişkin hazırlanan raporlar, “Bu kadarı da olmaz” dedirten sayısız örnek içeriyor. 2019 denetim raporlarına damga vuran istihdam yöntemlerinden bir yenisini Ankara’nın son yerel seçimlerde AKP’den MHP’ye geçen Gölbaşı Belediye Başkanlığı’nda ortaya çıkı.

Raporda bu uygulama, “Gölbaşı Belediyesinde bazı müdürlüklere kadronun dolu olduğu, izin, geçici görev, uzaklaştırma gibi sebeplerle geçici olarak boşalmadığı halde başka bir müdürün veya memurun sürekli olarak vekâlet ettirildiği görülmüştür” denildi.

Raporda yer alan bilgilere göre, 2019 yılı içerisinde Gölbaşı Belediyesinde Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü ile Yazı İşleri Müdürlüğü kadroları dolu olmasına, geçici olarak görevden ayrılma durumunun olmamasına, kadroyu işgal eden müdürlerin belediyede bulunmasına karşın yerlerine başka müdürler veya diğer personel vekaleten atandı.

Belediyede yapılanlar bununla da kalmadı. 2019 yılı için bütçeyle 1 milyon 265 bin 495 TL ödenek ayrılan Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü ve 2 milyon 373 bin 820 TL ödenek ayrılan Yazı İşleri Müdürlüğü’nün harcama yetkililiği yetkisi de mevzuata aykırı olarak atanan ikinci kişilere kullanıldı.

Mevzuatın yetkilinin yasal izin, hastalık, geçici görev, disiplin cezası uygulaması, görevden uzaklaştırma ve benzeri nedenlerle geçici olarak görevinden ayrılması halinde harcama yetkisinin devredilmesini öngördüğü raporda yer aldı.

Devir Keyfi Olamaz

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ayrıca harcama yetkisinin devrinin yazılı olması, devrin sınırlarının açıkça belirlenmesi gerektiği belirtildi. Belediye ve il özel idareleri ile bunlara bağlı idarelerin harcama yetkililerinin bu yetkilerini yardımcılara, yardımcısı olmayanların ise hiyerarşik olarak bir alt kademedeki yöneticilere kısmen veya tamamen devredebilecekleri vurgulandı. Müdür kadrosunda bulunan kişinin harcama yetkisini kullanması gerektiği belirtilerek “Bu kadro boş olmadığı sürece bu yetkileri başka birinin kullanması mümkün değildir” denildi.

YABANCI YATIRIMCIYA ÇAĞRI; BİZDE İŞÇİ BEDAVA

İTO, yabancı yatırımcıları ülkeye davet ettiği raporda işgücünün ucuz olduğunu itiraf etti. Ucuz işgücünün cazibe olarak gösterildiği rapora göre Almanya’dan 9 kat daha ucuza çalışıyoruz. Zira ülkede 7,5 milyon ücretli açlık sınırının altında bir maaş alıyor.

İstanbul Ticaret Odası (İTO), Mülk Edinme Rehberi hazırladı. Rehberde buna göre yabancılara İstanbul’a yatırım yapma çağrısında bulunulurken Türkiye’deki işgücünün nitelikli ama ucuz işgücü olduğu belirtildi. İşçi maliyetlerinin Almanya’nın yaklaşık 9 kat altında olduğu belirtilen raporda ucuz yabancı yatırımcıya cazibe olarak gösterildi, “İmalatta saatlik işçi maliyeti Türkiye’de 5,6 Amerikan dolarıyken, Almanya’da bu maliyet 47,2 Amerikan dolarıdır” denildi.

Raporda şu ifadeler yer aldı:

“Türkiye 10 puan üzerinden 7,35 puan ile nitelikli mühendis bulunabilirliğinde Polonya, Romanya, Çekya gibi ülkeleri geride bırakmıştır. ‘İmalatta saatlik işçi maliyeti’ Türkiye’de 5,6 Amerikan Doları’yken, Almanya’da bu maliyet 47,2 Amerikan Doları’dır.”

İTO yabancıların İstanbul’dan konut alması durumunda Türk vatandaşı da olabileceğini kaydederken, yabancılardan alınan verginin ucuz olduğunu da “Türkiye’de yurtdışı alıcılara özel olarak KDV’siz gayrimenkul satın alma fırsatı sunulmaktadır” diyerek anlatıldı.

İşçi Asgari Ücrete Bile Erişemiyor

İTO’nun raporunda açlık sınırının altında ve güvencesiz çalışan milyonlar, yabancı yatırımcı için bir cazibe olarak sunuldu.

Ülkede açlık sınırının altında olan asgari ücret ise giderek ortalama ücret haline geliyor, ortalama ücret asgari ücret düzeyine düşüyor. Öte yandan DİSK’in ‘Asgari Ücret Gerçeği Raporu’na göre bütün ücretli çalışanların yüzde 17’si, yaklaşık 3,3 milyon işçi asgari ücretin altında bir ücretle çalışıyor. Asgari ücretin yarısından daha az ücretle çalışan işçi sayısı da 1 milyona yakın. Bütün ücretli çalışanların yüzde 38,3’ünü oluşturan 7,5 milyon kişi asgari ücret ve altında bir ücretle yaşamını sürdürmek zorunda kalıyor.

Tüm ücretli çalışanların yüzde 64’ü olan 12,5 milyon işçi asgari ücretin altı ile asgari ücretin bir buçuk katı arasında bir ücret elde ediyor.

Açlık Sınırının Altında Çalışılıyor

DİSK-AR’ın açlık ve yoksulluk sınırı raporuna göre ülkede açlık sınırı 2 bin 439 lira, yoksulluk sınırı ise 8 bin 437 lira. Ülkede 2 bin 324 lira olan asgari ücretle geçinen 7,5 milyon açlık sınırının altında çalışıyor. Başka bir ifadeyle ucuz işgücü açlık sınırının altında çalıştırılıyor.

Asgari Ücretin Daha Hızlı Eridiği Başka Ülke Yok

Avrupa’nın resmi istatistik bülteni Eurostat verilerine göre Türkiye, asgari ücret uygulaması olan 27 Avrupa ülkesi içinde en yüksek asgari ücret veren 23’üncü ülke konumunda. Öte yandan toplam ücretli istihdamı içinde asgari ücretli çalışanların oranının en yüksek olduğu ülke de açık ara farkla Türkiye. Başka bir ifadeyle Türkiye’de hem asgari ücretlilerin istihdam içindeki payı çok fazla, hem de asgari ücret seviyesi son derece düşük. Durum böyle olunca, yabancı yatırımcılar için Türkiye ucuz bir işgücü cenneti haline geliyor. Son yıllarda ülkenin bu özelliği güçlenmiş durumda. Zira 2016’nın ikinci çeyreğinden 2020’nin ikinci çeyreğine kadar geçen sürede asgari ücret avro cinsinden yüzde 25 ucuzladı. 27 Avrupa ülkesi içinde asgari ücretin daha fazla ucuzladığı başka bir ülke yok. 2016’nın ikinci çeyreğinde Türkiye’de asgari ücret 513 avroyken, bu yılın ikinci çeyreğinde 383 avroya kadar düştü. Bugün itibarıyla asgari ücret 319 dolara kadar düşmüş durumda. Üstelik bu tutarlar brüt yani henüz kesintiler yapılmadan önceki tutarlar. Net asgari ücret ise bugün itibarıyla 252 avro.

2016’dan 2020’ye kadar asgari ücretin en çok arttığı ülke ise yüzde 66,7’lik artışla Romanya. Bu ülkede 2016’da 276 avro olan asgari ücret, 2020’de 461 avroya kadar yükseldi. İlgili dönemde asgari ücretteki değişiklik ise aşağıdaki tabloda.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

	2016	2020	Değişim
1- Romanya:	276	460	yüzde 66,7 ▲
2- Litvanya:	380	607	yüzde 59,7 ▲
3- Sırbistan	230	344	yüzde 49,7 ▲
4- Çekya:	365	546	yüzde 49,6 ▲
5- Bulgaristan:	214	311	yüzde 45,2 ▲
27- Türkiye:	514	383	yüzde 25 ▼

HALKI YİNE GÖRMEDİLER

Saray'ın aparatına dönüşen Meclis, son düzenlemelerin ardından tatile girdi. Krizin yükü altında ezilen milyonlarca yurttaş 'acil çözüm' beklerken, TBMM'nin gündeminde bütçeye sansür, belediye gelirlerinin kesilmesi, Cumhurbaşkanı'nın maaşına zam gibi düzenlemeler yer aldı.

İktidarın örgütlenme özgürlüğüne müdahale içeren son düzenlemesinin de yasalasmasının ardından TBMM bir aylık 'koronavirüs' tatiline girdi. 1 Ekim'de 27'nci dönem dördüncü yasama yılına başlayan TBMM, salgın sürecinde halkın acil taleplerine rağmen yine AKP'nin ajandasındaki düzenlemelere çalıştı.

Pandemiyle derinleşen krizin yükü yurttaşları çaresiz bırakırken iktidarın gündeminde ise örgütlenme özgürlüğüne müdahale, çevre katliamına onay ve bütçeye sansür gibi uygulamalar yer aldı.

İktidarın son yasama döneminde muhalefetin itirazlarına rağmen Meclis'ten geçirdiği düzenlemeler ise şöyle:

Bütçeye Sansür

■ Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, 2021 bütçe görüşmelerinden hemen önce yasalastırıldı. İktidar, "fonksiyonel sınıflandırma tablolarını" kanundan çıkardı. Bu da bakanlıkların sonraki yıl ödeneğinin nerelere harcanacağını tam olarak öğrenilememesinin önünü açtı. TBMM'ye gelecek yıldan itibaren yalnızca toplam bütçe rakamlarının gelmesi ve bu şekilde oylanması bekleniyor. Yandaş müteahhitlerden alınan hizmetlerin de bu yolla 'örtülü' kalacağı eleştirileri yapılıyor.

Lastik Yakacaklar!

■ İktidarın son süreçte hayata geçirdiği bir diğer düzenleme, Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi oldu. Bu 'torba' ile enerji şirketlerine çeşitli ayrıcalıklar verilirken ülke genelinde, lastik ve çöp yakımından elektrik üretilmesinin de önü açıldı.

İzinsiz Hayvan Avı

■ Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi de son dönemin yasalasın tartışmalı düzenlemeleri arasında yer aldı. Teklifte, 'Bilimsel yönden tabiata ve türlerine zararlı olan hayvan' tanımı literatüre girdi ve hayvanların bu yolla avlanmasının önü açıldı. Bundan böyle, devlet ormanlarındaki, 'bozuk orman alanları'nda orman bitkisi fidanlıkları kurulmasına, mantar ve tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliğine, orman alanlarından üretilen odun dışı ürünlerin işlenmesi amacıyla tesis kurulmasına, 29 yıla kadar izin verilebilecek.

Belediye Gelirlerine Kesinti

■ İktidar, bürokratlarına yeni gelir kapısı olacak Türkiye Çevre Ajansı'nı da hazırladığı torba teklifle kurdu. Bu teklifle, büyükşehir belediyelerinin bazı önemli gelirleri, ilçe belediyelerine aktarıldı.

Borçlar Yapılandırıldı

■ Pandemi nedeniyle artan yoksulluk karşısında yeterli adımları atamayan iktidar, kanun teklifi yoluyla yalnızca kamu borçlarını yapılandırdı. Aynı teklifle, bürokratların yargılanması da zorlaştı. Derneklerin yapması gereken genel kurulların ertelenmesine ilişkin İçişleri Bakanı'na tanınan yetki, üçer aylık sürelerle üç defa olmak üzere uzatıldı.

2021 Bütçesi Geçti

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

■ Bu yasama döneminin en önemli düzenlemesi, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi oldu. Bütçe teklifi, yandaş şirketlere aktarılan tutarlar ve israf harcamaları eleştirileri eşliğinde yasalaştı. AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın maaşına da yüzde 8.3 zam yapıldı. Üç asgari ücrete denk gelen zamlar Erdoğan'ın maaşı 88 bin TL'ye yükseldi.

Ayrıca Cumhurbaşkanı'na malvarlığı dondurma yetkisi, İçişleri Bakanı'na ise istediği derneğe çeşitli gerekçelerle kayyum atama yetkisi verildi.

Gelecek Dönem Tartışmalı

Pandemi sürecinde kısıtlı sürede çalışan ancak bu mesaisini anti demokratik düzenlemelere ayıran iktidar, TBMM'ye verilen ara sonrasında da bu tutumunu sürdürmekte kararlı. Edinilen bilgiye göre, AKP, tatilin ardından ittifak ortağı MHP'nin de baskısıyla daha önce 220 kez değiştirdiği Siyasi Partiler Kanunu'nu yeniden değiştirecek. 'Partilerin Hazine yardımlarının belirli durumlarda kesilmesi' ve 'milletvekili transferine süre sınırı' planlanan değişiklikler arasında yer alıyor. Anayasa Mahkemesi'nin iptal ettiği kamuya girişte güvenlik soruşturması uygulamasının yeniden hayata geçirilmek istendiği de ifade ediliyor. İktidarın bir diğer planı ise seçim barajını düşürmek. Bu yolla, yeni kurulan partilerin Millet İttifakı'nı tercih etmesinin önüne geçilmek isteniyor.

DEVLETİ ESİR ALAN SİYASET!

MEB'in gönderdiği tabletleri AKP İl Başkanı dağıttı

Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) uzaktan eğitim kapsamında Kütahya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gönderdiği 950 adet tablet, İl Milli Eğitim Müdürü Hasan Başyigit, AKP İl Başkanı Sebahattin Ceyhun ile birlikte dağıttı. CHP Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, "Bu, ülkenin nasıl bir parti devleti haline geldiğini gösteriyor" diyerek tepki gösterdi.

Kütahya İl Milli Eğitim Müdürü Hasan Başyigit, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğrencilerin uzaktan eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için gönderilen 950 tablet bilgisayarı, AKP Kütahya İl Başkanı Sebahattin Ceyhun ile birlikte dağıttı.

CHP Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, "Bu, ülkenin nasıl bir parti devleti haline geldiğini gösteriyor" dedi. Bazı veliler de "Köyümüzde internet yok, çocuklarımız bu tableti nasıl kullanacak?" diye sordu.

Utanç Verici Manzara

CHP'li Ali Fazıl Kasap, "Halkın vergisiyle alınan tabletleri sanki kendi cebinden almış dağıtıyor gibi göstermelik uygulamalarla her alanda bir partinin propagandasını yapmak utanç vericidir" diyerek şunları söyledi:

"Ayrıca bir siyasi partinin propagandasını yapmak, bu propagandaya alet olmak ve bir siyasi parti il başkanı ile birlikte hareket eden İl Milli Eğitim Müdürü'nü de kınıyorum. Öğrencilerimizin geç de olsa gelen tabletleri sevindiricidir ama gelen tablet miktarı yeterli değildir. Bu görüntüleri yadırgadık ama özel okul sahibi olan Milli Eğitim Bakanının bulunduğu bir ülkede, Kütahya İl Milli Eğitim Müdürü'nün bir siyasi partinin propagandasına alet olması çok da şaşırtıcı değil. Bu tablo ülkenin geldiği noktayı göstermesi açısından ibretliktir. Parti devleti işte budur..."

BAKAN'IN OTEL ISRARI SON BULMUYOR

Pandemi sürecinde turizm can çekişirken Kültür ve Turizm Bakanı Ersoy'un sahibi olduğu şirketin yeni bir otel açmayı planladığı ortaya çıktı. Bodrum'da, Bakan'ın sahibi olduğu şirket tarafından doğal sit alanı olan bölgede 5 yıldızlı 'Maxx Royal Bodrum Otel'i açmak için başvurularda bulundu.

Muğla'nın Bodrum ilçesi Çiftlik Mahallesi Adalıyalı Mevki'nde Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un sahibi olduğu Ersoy Otelcilik İnşaat ve Turizm İşletmeciliği tarafından 5 yıldızlı 'Maxx Royal Bodrum Otel'i açılması planlanıyor. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na başvurusu yapılan proje için 21 Ocak 2021 tarihinde İnceleme Değerlendirme Komisyonu (İDK) toplantısı kararı alındı. Otelin 124 metrekarelik tapulu alanda toplamda 325 oda 750 yatak, 14 villa, 3 apart otel villa ve 38 aile odası yapılması planlanıyor. Bedeli ise yaklaşık 159 milyon olarak belirlendi.

Projenin orman alanı, önemli doğa alanı, doğal sit alanı ve kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi içerisinde olması dikkat çekti. Proje tanıtım dosyasında; alanın, 2'nci derece doğal sit, 3'üncü derece arkeolojik sit, taşınmaz kültür varlığı statüsünde Hellenistik Kule Yapısı ve tescilli eser koruma alanından oluştuğu belirtildi. Ayrıca otelin yanında Kissebükü arkeolojik deniz alanı bulunuyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Orman Alanları Yer Alıyor

Çalışma alanına yaklaşık 50 metre mesafede deniz yüzeyi bulunurken alanının çevresinde ise tescil harici orman alanları yer alıyor. Otelin yapılması planlana bölge, habitat çeşitliliği bakımında oldukça zengin, alanda; kızılçam ormanı, ardıç-maki karışık ormanı, kıyı kumulu ve deniz kıyısı kayalıklar gibi farklı habitatlar bulunuyor. Ayrıca çevresinde tepeler ve sırtlar arasında kalan tabanı kuru derin vadilerden oluşuyor. Bölgede özellikle vadi tabanlarında ve düzlük alanlarda mevsimsel olarak akış özelliği gösteren dere yatakları mevcut. Bölgede vadi tabanlarında yer alan dereler yağışlı aylar ve sonrasında Gökova Körfezi' ne boşalıyor. Proje dosyasında, inşaat faaliyetlerinden kaynaklı toz, gaz ve gürültü emisyonlarının faaliyet alanı çevresinde olumsuz etkileri söz konusu olabileceği de belirtildi.

Sektöre 'Uygun' Bakan

CHP Muğla Milletvekili Süleyman Girgin konu hakkında, "Turizm Bakanı'nın görevi, kendi otelleri için imar planları açmak değildir. Turizmi 12 ay yaymak, sektörü ve çalışanları mağdur etmeden çözüm üretmektir. Herkes ticaret yapmakta özgürdür ancak otellini olana turizm bakanı, hastanesi olana sağlık bakanı yaparsanız bu alanlar suiistimal alanı haline gelir. Bu etik değildir" diye konuştu.

Ne Olmuştu?

Şirket daha 490 oda ve 1000 yatak kapasiteli olarak Proje Tanıtım Dosyası hazırlanarak Muğla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne başvuruda bulunarak, 20 Kasım 2014 tarihinde ÇED Gerekli Değildir kararı alındı. Proje alanının sit alanı olduğu gerekçeleriyle kararın iptali istemiyle Muğla 1. İdare Mahkemesi'ne İMEAK Deniz Ticaret Odası Bodrum Şubesi ve Bodrum Denizciler Derneği tarafından dava açıldı. Bu karar 2019 tarihinde iptal edildi. İptal kararı sonrası şirket yeni proje dosyası hazırladı.

Bir Otel De Türkbükü'nde

Geçtiğimiz aylarda Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un sahibi olduğu Ersoy Otelcilik, Bodrum Türkbükü'ndeki Hilton Oteli'ni satın almıştı. Bakan Ersoy, sahibi olduğu Ersoy Otelcilik'in Bodrum Türkbükü'ndeki Hilton Oteli'ni satın almasını "Daha doğal ne olabilir?" diyerek savundu.

ATATÜRK DÜŞMANLARINA GÖKÇEK KIYAĞI

Atatürk'ü tanımayan gerici Zehra Vakfı'na okul arsasını Melih Gökçek vermiş

"Türkiye'de şeriat hukuku temelinde Kürt devleti kurma girişimlerini yaydığı ve din devleti kurmak istediği" gerekçesiyle kapatılan, 2014'te yeniden faaliyete geçen Zehra Vakfı'na ait kolejin bulunduğu arsanın, Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne ait olduğu ortaya çıktı. Batıkent'teki arsa, Gökçek döneminde "kapalı teklif usulü ihale" ile 28 yıllığına vakfa verilmiş.

"Türkiye'de şeriat hukuku temelinde Kürt devleti kurma girişimlerini yaymak ve din devleti kurmak istemek" gerekçesiyle kapatılan Zehra Vakfı'nın, yeniden faaliyete geçtikten sonra Ankara'da açtığı kolejin bulunduğu arsanın, Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne (ABB) ait olduğu ortaya çıktı. Arsanın, görevden el çektirilen Melih Gökçek döneminde "kapalı teklif usulü ihale" ile verildiği öğrenildi.

Zehra Grubu'nun kurduğu Zehra Vakfı, 2005'te, "Said Nursi'nin görüşleri doğrultusunda, şeriat hukuku temelinde Kürt devleti kurma girişimlerini yaymak, Cumhuriyet rejimi karşısında din devleti kurmaya çalışmak" gerekçesi ile kapatıldı.

Mallarına el konan vakıf, Zehra Eğitim Kültür Vakfı adıyla 12 Mart 2014'te Resmi Gazete'de yayımlanan karar ile yeniden faaliyete geçti. El konulan malların büyük kısmı vakfa iade edildi. Vakıf, Ankara'nın Batıkent semtinde Zehra Koleji adıyla okul açtı.

Ancak okul, Atatürk karşıtı çalışmaları ile gündeme geldi. Okulda, 2016'da, 10 Kasım Atatürk'ü Anma Günü etkinlikleri gerçekleştirilmemesi nedeniyle MEB tarafından soruşturma başlatıldı. Soruşturma sonucunda okul müdürüne verilen aylıktan kesme cezası kınama cezasına çevrildi.

Okul, 2019'da ise MEB'in mevzuatına rağmen okul bahçesine Atatürk'ün büstü yerleştirmemesi ile gündeme geldi. Aradan geçen zamana ve tepkilere karşın okul bahçesine Atatürk büstü yerleştirilmediği görüldü.

28 Yıllığına Verilmiş

Okulun yapıldığı arsanın ise ABB'ye ait olduğu ve 2017'de görevden el çektirilen ABB Başkanı Gökçek döneminde verildiği ortaya çıktı. Edinilen bilgiye göre, arsanın imar planında 2013'te yapılan değişiklik ile arsanın niteliği "eğitim+yurt alanı+anaokulu" olarak değiştirildi. Arsa, 2014'ün başında ise 11 milyon 615 bin lira

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

keşif bedeliyle, “kapalı teklif usulü” ile ihale edildi. İhaleyi ise kolejin bünyesinde bulunduğu şirket aldı. Arsanın, 25 Mart 2014’ten itibaren 28 yıl 6 ay süre ile verildiği öğrenildi.

AİHM’den Vakfa Ret

Söz konusu vakıf, 2005’te kapatıldıktan sonra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne (AİHM) başvurdu. 2018’de kararını açıklayan AİHM, vakfın amacının “laiklik ve çoğulcu demokrasi karşıtı olduğu ve nihai amacının şeriate dayalı devlet düzeni kurmak olduğunun” belirlendiğini belirterek “şeriate dayalı bir devlet kurmayı amaçlayan vakfın kapatılması ile ilgili olarak müdahalenin yasal, meşru ve demokratik bir toplumda ölçülü olduğu” sonucuna ulaştı.

GÖZ GÖRE GÖRE ÖLDÜK

Her yeni güne ‘Daha ne yaşanabilir?’ sorusuyla uyandıığımız bir yılı geride bıraktık. Felaketler silsilesinin yaşandığı 2020’de en çok da ihmalin, tedbirsizliğin hayatları çaldığına şahit olduk.

Büyük umutlarla girdiğimiz 2020’de neredeyse her güne yeni bir felaketle uyandık. Deprem ve sel gibi ‘doğa olayları’nın insan eliyle nasıl felakete dönüştürüldüğünü gördük. Onlarca yurttaşın hayatına mal olan ihmaller silsilesine şahit olduk. Bir yandan ‘Sesimi duyan var mı?’ çığlıklarını duyduk... Bir yandan da ceplerine milyonlarca lirayı doldurmakla meşgul olanlara tanık olduk. Şüphesiz ki tatlısıyla değil, acısıyla bir yılı geride bıraktık.

Doğa intikamını aldı

Doğaya müdahale her mevsim yağışlı olan Karadeniz’de felakete sebep oldu. 22 Ağustos’ta Giresun son 21 yılın en yüksek ağustos yağışını aldı, yağışlar sonucunda meydana gelen sel felaketinde 11 kişi yaşamını yitirdi. Dereler taşıtı, cadde ve sokaklar nehre döndü, park halindeki araçlar sele kapılarak sürüklendi. 19 binanın yıkıldığı, 361 yapının hasar gördüğü kentte, alt ve üst yapı ile elektrik, su ve telefon hatları da zarar gördü. Faciaya kentte bulunan 38 hidroelektrik santrali (HES), yatağı değiştirilen dereler ve tıkanan menfezler yol açtı.

Havalimanında can pazarı...

5 Şubat’ta Pegasus Havayolları’nın İzmir-İstanbul seferini yapan uçağı, Sabiha Gökçen Havalimanı’na iniş sırasında pistten çıktı. İçinde ikisi bebek 177 yolcu ve altı mürettebat bulunan uçak savrulmuş üç bölüme ayrıldı. Kazada üç kişi öldü, 180 kişi yaralandı. Rüzgârın şiddetinin bilindiği ancak buna rağmen inişin gerçekleştiği ortaya çıktı. Yaralananların ambulanslarla değil ring araçlarıyla tahliyesi de tepkilere neden oldu. Kazada 4 kişi ve 1 kurum kusurlu bulunurken risk raporuna uyulmadığı, acil durum müdahale yollarının ise uygun olmadığı ortaya çıktı.

İtirazlar kenti korumak için

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın ‘çılgın proje’ olarak duyurduğu bilim insanlarının ise ‘felaket’ diye nitelendirdiği Kanal İstanbul tartışmaları bu yıl da hararetli şekilde devam etti. Yurttaşlar, kenti yok edecek projenin Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporuna dilekçelerle itiraz etti. Sadece İstanbul’da bir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü’ne 10 günde 100 binden fazla itiraz yapıldı.

Sahillerden ormanlara...

Cumhurbaşkanlığı ve eski kamu bürokratlarının yönetici olarak görev yaptığı Muğla Turizm Çevre Vakfı’nın (MUÇEV) Trakya’dan Akdeniz’e kadar her yeri kuşattığı ortaya çıktı. MUÇEV’in Edirne, Muğla ve Antalya’da ormanlık araziden sahillere koylardan yat limanlarına kadar işletmediği yer yok. 20 bin TL sermaye ile 2014 yılında kurulan Vakfa, Vakfa, ülkenin birçok noktasındaki sahillere, plajlar, ormanlık alanlar ihalesiz olarak veriliyor.

Can kurtarıırken can kaybettik

Gözler Sabiha Gökçen Havalimanı’ndayken aynı gün Van’ın Bahçesaray ilçesinde çığ felaketi yaşandı. Çığ düşmesi sonucu 5 kişinin hayatını kaybettiği felaketin ardından çığın altında kayıp olanları kurtarmaya giden 41 kişi hayatını kaybetti. Bölgede karı engellemek için yapılan beton blokların yetersiz olduğu belirtilirken kar tünellerinin olması gerektiğine dikkat çekildi. Kurtarma ekibinin donanımı da tartışma konusu oldu. Güçlü bir sesin dahi tehlikeye davet çıkaracağı bölgeye ağır makinelerin gitmesinin doğru olmadığı belirtildi. Demir kürekle yapılan arama çalışmaları da bir başka yanlış olarak kayıtlara geçti.

Denetimsizlik öldürdü

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

24 Ocak akşamı ülke bir kez daha deprem gerçeğiyle yüzleşti. Merkez üssü Elazığ'ın Sivrice ilçesi olan 6,8 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi. 37'si Elazığ'da, dördü Malatya'da olmak üzere en az 41 kişi hayatını kaybetti, bin 607 kişi de yaralandı. Arama-kurtarma çalışmaları sonucunda 45 kişi enkazdan sağ çıkarıldı. Depremde bilançonun bu denli ağır olmasının sebebi ihmal ve denetimsizlikti. Yıkılan binaların bazılarında dere kumuna rastlanırken standartlara uymayan çelik ve mevzuata aykırı düşük kalite beton kullanımı felakete neden oldu.

Çürük binalar mezar oldu

30 Ekim günü ülke, 2020 yılında yeryüzünde meydana gelen depremler arasında en ölümcülü olarak kayıtlara geçen İzmir Depremi'yle sarsıldı. 6,9 büyüklüğünde meydana gelen depremde 119 kişi hayatını kaybetti, bin 53 kişi yaralandı. Depremin en çok etkilediği Bayraklı için 12 yıl önce uyarı yapıldığı ortaya çıktı. Bir zamanlar deniz olan bölge dolduruldu ve balçık zemin üzerine yapılan binalar onlarca kişiye mezar oldu. 2010'da ise Bayraklı'da 208 binanın 'çürük' olduğu bildirilmesine rağmen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı hiçbir önlem almadığı ortaya çıktı.

SU SERMAYEYE TAŞINMIŞ

Ankara'da lüks otel ve bir aquaparkın yıllarca eksik fatura ödediği ya da hiç ödeme yapmadığı açığa çıktı. Aralarında beş yıldızlı bir otel ile aquaparkın da olduğu tesislerden alınamayan tutarların 1 milyon TL'nin üzerinde olduğu öğrenildi.

2019 yılı denetimleri kapsamında Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nde (ASKİ) inceleme yapan Sayıştay denetçileri, bazı otel ve tesislerden su ve atık su bedeli tahsilatının yapılmadığını belirledi.

İnşaat ruhsatı ile su kullanımı için ASKİ'den inşaat/şantiye aboneliği gerçekleştiren ve 2015 yılında yol, elektrik ve telefon gibi birçok kamu hizmetinden faydalanarak hizmete açılan tesisin, su tüketimine ilişkin geçici aboneliğinin ise yapılmadığı ifade edildi.

Belediyeden yapı kullanma izni belgesini alamadığı için inşaat aboneliği devam eden beş yıldızlı otelin dört yıl boyunca atık su bedelini ödemediği bildirildi. Beş yıldızlı otelin 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarındaki toplam su tüketiminin parasal karşılığının sırasıyla 316 bin TL, 419 bin TL, 518 bin TL ve 447 bin TL olduğu belirtildi. Atık su bedelinin, su tüketim bedelinin yarısı üzerinden hesaplandığını açıklayan denetçiler, dört yıl için tahsil edilmesi gereken ancak yapı kullanma belgesi olmadığı için tahsil edilemeyen tutarın 850 bin 832 TL olduğunu kayıtlara geçirdi.

Ankara'nın Etimesgut ilçesinde 2015 yılında açılan aquaparkın hem şebeke suyu aboneliğinin hem de atık su kuyu aboneliğinin bulunmadığı ortaya çıktı. Dört yıl boyunca kaçak su kullanan tesisle ilgili gerekli işlemlerin başlatılması için ASKİ'nin yeni yönetiminin 2020 yılı içinde adımlar attığı kaydedildi.

ÖNCE TAHRİBAT SONRA KARAR

Bursa'da mobilyacılar sitesi sınırlarında yer alan orman arazisinin vasfı değiştirildi. Karardan önce yapılaşmaya başlayan alanda bundan böyle 'sınırsız' faaliyet gerçekleştirilebilecek.

Resmi Gazete'de geçen ay yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararları'yla İzmir Bayraklı ve Bursa İnegöl Hamzabey ile Yenişehir ilçesine bağlı olan Çayırılı Mahallesi'nde yer alan bazı alanların, orman sınırları dışına çıkartıldığına ilişkin ilan, yapılan incelemelerin ardından tepki çekti. Bursa'da ormanlık alan vasfını yitirdiği öne sürülen alanların bir kısmının mobilyacılar sitesinin kullanımında olduğu ortaya çıktı.

Ormanlar Talan Edildi

AKP tarihinin verimli arazilerin yapılaşmaya açılmasıyla dolu olduğunu kaydeden CHP Genel Başkan Yardımcısı Orhan Sarıbal ise BirGün'e yaptığı değerlendirmede, "AKP hükümetlerinin 18 yıllık döneminde, maden aramaları, taş ocakları, HES'ler, JES'ler ve daha birçok gerekçe ile ormanlarımız adeta talan edildi. Orman ekolojik bir sistemdir. Daraltılmaması gerekir" dedi.

En Değerli Alanlar Sanayiye

AKP'nin 'yapılmaması gerekenleri' yaptığını ve yandaşlarına bu alanda da çeşitli ayrıcalıklar tanıdığını bildiren Sarıbal, şunları söyledi:

"Müteahhitlere neredeyse sınırsız ağaç kesme izni verilerek ormanlar yok ediliyor. Tarım ve Orman Bakanı, ormanlarımızın arttığını iddia ediyor ama doğru değil. Ormanları ve tarım arazileri yağmalanan illerin başında da Bursa gelmektedir. Kamuoyunun yakından bildiği Yenişehir Kirazlıyayla'daki maden arama faaliyetleri, bu talanın sadece küçük bir örneği."

Bursa'da orman vasfı alınan alanın uzun yıllar önce bu vasfını yitirdiğini söyleyen Sarıbal, "Sanayileşmeyle etrafında yapılar oluşturulmuş ama 'orman' olduğu için bu parsellere dokunulmamış. Şimdi bu parseller için yapılaşma izni çıkıyor. Önceden yapılaşmanın olduğu bölge için sonradan karar alınmış görünüyor.

TÜRKİYE ÇEVRE AJANSI KURULDU

Türkiye Çevre Ajansı kurulmasına yönelik kanun TBMM'de kabul edildi¹. Kanunun 1. Maddesinde, "Çevre kirliliğini önlemek ve yeşil alanların korunmasına, iyileştirilmesine ve geliştirilmesine katkı sağlamak, döngüsel ekonomi ve sıfır atık yaklaşımı doğrultusunda kaynak verimliliğini artırmak ile ulusal ölçekte depozito yönetim sistemi kurulmasına, işletilmesine, izlenmesine ve denetimine yönelik faaliyetlerde bulunmak üzere Türkiye Çevre Ajansının kurulmasıdır" denilmektedir.

Faaliyet Alanı Dışını da Denetleme Yetkisi Verilmek İsteniyor

Kanunun 14. Maddesinde, Çevre Kanunu'nun 12. Maddesinin birinci fıkrasında yer alan yer alan "Sahil Güvenlik Komutanlığına, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre belirlenen denetleme görevlerine" ibaresi "Türkiye Çevre Ajansına, Emniyet Genel Müdürlüğüne, Jandarma Genel Komutanlığına ve Sahil Güvenlik Komutanlığına" şeklinde değiştirilmiştir. Değişiklik ile Çevre Kanunu kapsamındaki denetim yetkisinin Türkiye Çevre Ajansı'na da verilebileceği düzenlenmektedir.

Çevre Kanunu'nun 12. Maddesinin birinci fıkrasında daha önce de değişiklik yapılmak istenilmiş, "veya Bakanlıkça uygun görülen diğer kurum ve kuruluşlara" ibaresi eklenmiştir. Ancak, söz konusu değişiklik Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir.³

Depozito sistemini denetlenmesi amacıyla kurulan Türkiye Çevre Ajansı'nın faaliyet alanı dışındaki konularda da denetleme yetkisinin artırılmasına yol açabilecektir. Ajansın birim ve organlarının hangi kriterlere göre seçileceği belirsizdir. Kanunun 5. Maddesinde, meslekleri ile ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşları veya özel kuruluşlarda en az beş yıl süreyle görev yapma zorunluluğu sayılmış. Yönetim kurulunda, özel sektör çalışanları ya da temsilcileri de yer alabilecektir. Zira bu kişilere ajanstaki yönetim kurulu üyeliği süresi ve sonraki sürelerde ajansın faaliyeti konusunda ticaret yasağı gibi bir kural da konulmamıştır. Teşekkülünün nasıl olacak açıkça belirlenmeyen, özel hukuk hükümlerine tabi olabilecek bir yapıya kamusal denetim yetkisi verilemez. Bu haliyle, bir özel sektör temsilcisi kamusal bir gücü kendi ticari emelleri için kullanamamasının hiç bir güvencesi yoktur.

1 7261 Sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 26.4.2006 günlü, 5491 sayılı "Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 9. Maddesi ile 3 Anayasa Mahkemesi'nin 15.01.2009 tarih ve 2006/99E, 2009/K sayılı kararı 15/01/2009

Ajansın Başkanı Kim Olacak Belirsiz

Kanun 5. Maddesinde, yönetim kurulu, başkan ve danışma kurulu düzenlenmiş; yönetim kurulu üyeleri ve başkanlık görevini yürütecek kişilerin sahip olması gereken özelliklere yer verilmemiştir. Bu kişilerin hangi somut kriterlere göre belirleneceği konusu düzenlenmemiştir.

TBMM Çevre Komisyonunda, AKP'li Komisyon üyelerinin önerileri kabul edilmiş, teklifin 5. Maddesininin 2. Fıkrası "Yönetim Kurulu; Ajansın karar organı olup, yedi üyeden oluşur. Yönetim Kurulu; en az dört yıllık yükseköğrenim görmüş, meslekleri ile ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşları veya özel kuruluşlarda en az beş yıl süreyle görev yapmış, mesleki açıdan yeterli bilgiye, deneyime ve Devlet memuru olma niteliğine sahip kişiler arasından Bakan tarafından üç yıl süre ile görevlendirilir ve üyeler gerektiğinde süresi dolmadan görevden alınabilir" olarak değiştirilmiştir. Madde, TBMM'de bu şekilde kabul edilmiştir.

Ajansın karar organı olan Yönetim Kurulu, yedi üyeden oluşacak. Kurulun başkan ve üyeleri Bakan tarafından üç yıl süreyle görevlendirilecek, süresi dolmadan Bakan tarafından görevden alınabilecekler. Komisyonunda eklenecek haliyle; yönetim kurulu üyelerinin nitelikleri belirlenmektedir. İlk teklifte yönetim kurulu üyesi atanabilmek için bir şart öngörülmemişken, değişiklikle; üyeler, en az dört yıllık yükseköğrenim görmüş, meslekleri ile ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşları veya özel kuruluşlarda en az beş yıl süreyle görev yapmış, mesleki açıdan yeterli bilgiye, deneyime ve Devlet memuru olma niteliğine sahip kişiler arasından Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından atanacaktır.

Ajans Organlarının Yükümlülükleri Belirsizdir

Kanunun Mali Haklar başlıklı 7. Maddesinde Ajans başkanı, ajans başkan yardımcısına, yönetim kurulu başkan ve üyelerinin maaşlarına ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Ancak, sayılan kişilerin yükümlülükleri, ajansın faaliyeti konusunda ticaret yasağı vb. sayılmamıştır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ajansın Mali Destekleri Eşitsiz Uygulamalara Yol Açabilir

Kanunun Türkiye Çevre Ajansı'nın faaliyetleri başlıklı 4. Maddesinin 1. Fıkrasının g bendinde, "... uygun görülmesi halinde belediyelere, il özel idarelerine, eğitim kurumlarına ve diğer kurum ve kuruluşlara mali ve teknik destek sağlamak" denilmektedir.

Madde metnindeki "uygun görülmesi halinde" ibaresi, ajans bütçesinin mali destek olarak kullanılması konusunda ajansa takdir yetkisi tanımakta olup, bu takdir yetkisi uygulamada eşitsizliklere yol açma riski taşımaktadır. Ajansın bütçesi sadece AKP'li belediyelere de aktarılabilir. Bu ve benzeri uygulamaların önünde yasal bir engel yoktur. Tamamen takdire bağlanmıştır.

Söz konusu metnindeki "eğitim kurumlarına ve diğer kurum ve kuruluşlara" ibaresi muğlak bir ifade içermekte olup, kamu kurumları dışındaki eğitim kurumları ve diğer kurum ve kuruluşlara mali destek verilebilmesi ihtimalini de beraberinde getirmektedir.

Söz konusu mali destek kapsamındaki harcamalar, Kanunun 8. Maddesinin 2. Fıkrası gereğince, Ajansının faaliyetleri olarak değerlendirilecektir.

İç Denetim Mekanizması Yok

Teklif metninde, ajansın nasıl denetleneceğine ilişkin bir madde olmadığı için, teklifin Ajansın Organ ve birimleri başlıklı 5. Maddesinde ajansın iç denetim mekanizmasını sağlayacak bir organ sayılmadığı da gözetilirse, Kanun'un 8. Maddesi kapsamında kendi bütçesini düzenleme yetkisine sahip olan ajans yönetim kurulu faaliyetleri denetimden yoksun olacaktır.

Mal ve Hizmet Alımlarına İstisna

Kanunun 28 maddesiyle 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun İstisna başlıklı 3. Maddesine "depozito yönetim sisteminin kurulması ve işletilmesi faaliyetlerine ilişkin olarak Türkiye Çevre Ajansının yapacağı mal ve hizmet alımları" getirilmek istenmektedir. Bu bağlamda, söz konusu mal ve hizmet alımları ihalesiz yapılabilecektir.

ÇED BAŞVURUSU YAPMAYANLARIN CEZAI YÜKÜMLÜLÜKLERİ KALDIRILDI MI?

Komisyonadaki değişiklikle; 2872 Sayılı Çevre Kanununun 20. maddesinin 1. fıkrasında yapılacak değişiklikte kısmi düzenlemeye gidilmiştir. Yeni düzenlemeyle, idari para cezası verilecek kimseler sadece ÇED başvurusu yapmış ama süreci tamamlamamışları kapsamaktadır. Madde metni bu haliyle TBMM'de kabul edilmiştir.

Mevcut düzenlemede, ÇED sürecine başlamadan veya bu süreci tamamlamadan inşaata başlayan ya da faaliyete geçenlere idari para cezası öngörülmekteydi. Değişiklik ile kanun metninden, "ÇED sürecine başlamadan" inşaata başlayanlara, faaliyete geçenlere verilecek cezai yaptırım kanun metninden çıkarılmıştır.

Değişikliğe göre, sadece ÇED sürecine başvurmuş ama süreci tamamlamadan inşaata başlayan/faaliyete geçenlere idari para cezası verilecektir. Başvuru yapmayanların cezai durumu ise kanunda düzenlenmemiş olacaktır. Başka bir deyişle, kanunda ceza olmaktan çıkarılıyor. Kanunsuz suç ve ceza olmaz ilkesi gereği suç olmaktan çıkarılmış olacaktır.

Uygulamada ÇED raporu ya da proje tanıtım dosyasında taahhüt edilen alanın sınırı dışına çıkılması halinde, kapasite artışı üzerinden ÇED süreci işletilmesi gerekmektedir. Bu biçimde taahhüt edilen sınırın dışında, ÇED başvurusu yapmadan çalışmış firmaya idari ceza verilmesinin önüne geçilecektir.

CUMHURBAŞKANI AYRI DÜŞÜNEN HERKESE VANDAL DİYOR

Köyünü savunan amca ve teyzelere vandal demek milletten uzaklaşmaktır

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Eskişehir Eti Maden İşletmeleri Lityum Karbonat Üretim Tesisleri'nin açılış töreninde yaptığı konuşmada "Doğa, çevre ve yeşil gibi insanlığın ortak kavramlarının, arkası karanlık birçok marjinalin operasyon aparatı haline getirilmesine izin vermedik, vermeyeceğiz" ifadesini kullanmıştır.

Ne Zaman Vandal Dese, Arkasından Bir Vahşi Doğa Katliamı Geliyor

Erdoğan'ın "vandal" sıfatını sık sık kullanmaktadır. Gezi sürecinde de bu sıfatı kullanarak, gezi eylemcilerine saldırıda bulunmuştur. Bu Erdoğan'ın bir baskılama aracına dönüşmüş durumda. Erdoğan ne zaman doğaya, çevreye zarar verecek bir proje açıklayacaksa, öncesinde "vandal" gibi sıfatları kullanarak, kamuoyuna üstü kapalı bir tehdit göndermektedir. Ayı düşen, farklı düşünen herkes Cumhurbaşkanının gözünde vandal, hain.

Gerçekleri Söylediğimiz İçin Mi Vandal Oluyoruz ? Kanada'dan, Avustralya'ya kadar tüm emperyalist unsurlara ülkenin dağılı, taşını delik deşik ettirilmekte, buna ses çıkarana vandal denilmektedir. Anadolu'da köylerde

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

teyzeler amcalar kendi doğasını korumak için, ata toprağını savunmak için mücadele ediyor. Bu insanlara vandal demek toplumdan halktan uzaklaşmak demektir. Türkiye’de vahşi madencilik var. Dünyada uygulanmayan bu madencilik yöntemine karşı durmak vandallık değil aksine vatanseverliktirler. AKP iktidarı, 2004 yılından beri Maden Kanunu’nda bunun altyapısını hazırlamıştır. Çıkarılan cevheri beyana tabi tutmuştur. On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023) Madencilik Politikaları Özel İhtisas Komisyonu Raporu’nda 2001 yılından 2017 yılına kadar geçen 17 yılda toplam 273 ton altın üretimi gerçekleştirilmiş ve devlete 55 ton altına eş değer vergi ödenmiştir. Bu gerçekleri söylediğimiz için mi vandal oluyoruz, ihanetle suçlanıyoruz ?”

Söğüt’teki Siyanür Projesinin Ön Duyurusu

“Vandal” hakaretinin Söğüt’teki siyanürlü maden projesinin önduyurusudur. Cumhurbaşkanı önümüzdeki günlerde, Söğüt’te daha önce FETÖ’ye peşkeş çekilen, sonra dava yoluyla geri alınarak Fahrettin Poyraz’ın Genel Müdürü olduğu Gübretaş’ına verilen siyanürlü maden projesini açıklayacak. Eski AKP Bilecik Milletvekili olan Fahrettin Poyraz Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği de dahil 9 ayrı yerde genel müdürlük yapıyor. Arkası karanlık mevzular asıl bunlar ve şimdiden bunun altyapısı yapılıyor. Vandal sıfatı ile Ey Söğütlüler, projemize engel olmayın diyor.

AKP SİYANÜR SEVER BİR İKTİDARDIR

Türkiye Siyanür Haritası’na göre Türkiye’de 19’u işletme halinde olan 37 adet tesiste siyanür veya sülfürik asit kullanılarak altın, bakır ve gümüş üretimi yapılmaktadır. Bunun yanı sıra 27 adet proje kapsamında (altın hariç olmak üzere) siyanür veya sülfürik asit kullanılarak bakır ve gümüş madenleri üretimi yapılmaktadır.

Asıl Vandal Kim ? “Cumhurbaşkanı, yatırımlar engelleniyor diyor. Ne için söylüyor bunu, daha çok siyanür kullanılsın diye. El insaf, o siyanür 2. Dünya Savaşı sırasında Nazi toplama kamplarında biyolojik silah olarak kullanılmış. Şimdi burada asıl vandal kim ?. Siyanürü kullanan mı, siyanüre dur diyen mi ?.

AKP YEŞİL DÜZENİ, DOLARIN, EURO’NUN DÜZENİ OLARAK GÖRÜYOR

İklim Krizini Katarlılarla Yönetecek

AKP’nin el attığı her işin altından para ve rant çıkmaktadır. Dünyada, yeşil mutabakat/yeşil düzen tartışmaları sürdürülmektedir. Birçok ülke yeşil düzenle ilgili programlarını açıklamaktadır. AKP Ticaret Bakanlığı’nın koordinasyonunda yeşil düzenle ilgili çalışmalar yürütmektedir, ancak bugüne kadar bu konuda bir bilgilendirme yapılmamıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bir proje kapsamında, İklim Değişikliği Yasası taslağı hazırlamıştır. Henüz kamuoyu ile paylaşılmayan bu kanuna bağlı emisyon ticareti ile ilgili bir adet yönetmelik ve bir adet de tebliğ taslağı hazırlanmıştır. Tabi ki bu süreçler kamuoyundan gizlenerek, kimseye haber vermeden yürütülmektedir. Söz konusu düzenlemelerdeki asıl amaç, biz bu karbon piyasasından nasıl para kırarız. Nitekim karbon borsasını, Borsa İstanbul ile birlikte yürütmektedirler. Geçtiğimiz günlerde Katarlılara Borsa İstanbul’un %10’u satılmıştı. Aynı biçimde su yönetimine dair de Katarlılarla anlaşma yapılmıştı. Bu da demek oluyor,

AKP İklim Krizini Katarlılarla birlikte karbondan para kazanacakları bir sektör olarak görmektedir. İklim krizine yol açacak yatırımları yapanlara, Katarlılar ile birlikte su kaynaklarımızı pazarlayacaklar.

‘SU ZENGİNİYİZ’ SÖYLEMİ BİR HAYAL, ACİLEN HAREKETE GEÇMELİYİZ

Çeşitli iklim senaryolarına göre çalıştırılan iklim modellerine göre, gelecek on yıllarda Türkiye’nin de içinde yer aldığı coğrafi bölgenin daha az yağışlı ve daha sıcak bir iklim etkisi altına girme olasılığı oldukça yüksektir. Türkiye su zengini bir ülke değildir. Dünya’daki ve Türkiye’deki içilebilir-kullanılabilir suyun kesin sınırları vardır.

Türkiye’de toplam kullanılabilir su tutarı, 112 milyar metreküp olarak hesaplanmıştır. Türkiye nüfusunun 2019 yılına göre toplam yaklaşık 83 milyon olduğu ve toplam kullanılabilir su tutarının 112 milyar metreküp olduğu dikkate alındığında, Türkiye’de kişi başına yıllık ortalama yaklaşık bin 350 metreküp kadar su düştüğü bulunur. Nüfusun hâlâ artmakta olduğu Türkiye’de, Dünya ortalamasının yaklaşık yüzde 18’ine karşılık gelen (Dünya ortalaması 7 bin 600 metreküptür) bu tutar, bize, Türkiye’nin hem kurak dönemlerde hem de iklim değişikliği sonucunda gelecekte iklimin daha sıcak ve kurak, değişkenliğin daha yüksek olacağı dönemlerde yeterli su açısından ciddi sorunlarla karşılaşabileceğini açıkça gösterir.

Türkiye’de bugünkü 112 milyar metreküp kullanılabilir su kaynağının yararlanma oranı yaklaşık yüzde 39 olup, 32 milyar metrekepü sulamada, 7 milyar metreküp içme ve kullanmada, 5 milyar metreküpü sanayide kullanılmaktadır. Bu durumda ülkemiz su kaynaklarının yaklaşık yüzde 73’ü sulama, yüzde 11’i sanayi ve yüzde 16’sı kentsel tüketim için kullanılmaktadır. Bu oranlar, 2006 yılı verilerine göre; Dünya’da sırasıyla yüzde 69, yüzde 19, yüzde 12, Avrupa’da ise yüzde 22, yüzde 57 ve yüzde 22’dir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Türkiye'nin Gelecekteki Su İklimi Ve Kuraklıklar

Uzun süreli klimatolojik gözlem dizilerinin çözümlenmelerine dayanan güncel bulgularımıza göre, aşırı hava ve iklim olaylarındaki değişiklikler Türkiye'de, özellikle 1990'lı yıllarla birlikte yaz ve tropik gün sayılarındaki önemli artış, buna karşılık don olaylı ve kar yağışlı gün sayılarında belirgin azalma, yılın don olayı gözlenmeyen devresindeki uzama şeklinde gözlenmiştir. Türkiye'de 2000 yılından bu yana maksimum hava sıcaklıklarına ilişkin rekorların yaklaşık yüzde 50'si gerçekleşirken, bu oran minimum sıcaklıklara ait rekorlarda yüzde 10'a kadar düşmüştür. Başka bir deyişle, Türkiye'de yaklaşık son 25 yıllık dönemde, hem sıcaklık rejimi belirgin olarak daha ılıman ve sıcak koşullara doğru değişmiş, hem de sıcak hava dalgalarının sıklığında ve şiddetinde önemli değişimler gerçekleşmiştir. Ayrıca, çeşitli iklim model kestirimlerine göre, buharlaşmanın artması, yağışların sıklığında ve şiddetinde olası değişimlerin olabileceği ve kar örtüsünün azalabileceği beklenmektedir.

Az Yağışlı, Sıcak İklim Giriyoruz

Çeşitli iklim senaryolarına göre çalıştırılan iklim modellerine göre, gelecek on yıllarda Türkiye'nin de içinde yer aldığı coğrafi bölgenin daha az yağışlı ve daha sıcak bir iklim etkisi altına girme olasılığı oldukça yüksektir.

Türkiye'de, kentsel ve endüstriyel su kullanımı, sulama, hidrolik enerji ve çevresel/ekolojik akışlar (ör. sulak alan ve akarsu ekosistemleri) için gerekli olan su varlığı, önemli bir konudur. Su varlığını (toprak nemi, yer altı ve yer üstü hazneleri, akarsular, göller, vb.) etkileyen potansiyel iklim değişikliği etkileri, yağış tutarı, şiddeti, zamanlaması ve türü ya da biçimi (ör. kar, yağmur, sağanak yağmur, çisenti, vb.), kar erimesinin zamanlaması ve evapotranspirasyon (ET) ile yağış-akış oranlarındaki değişiklikleri içermektedir. Örneğin, çeşitli iklim modellerine göre, günümüze (1971-2000) göre gelecekte (2070-2100) Türkiye'de ortalama hava sıcaklıklarında 3 °C ile 7 °C arasında değişen artışlar olacaktır. Sıcaklık artışı, sıcak mevsimlerde soğuk mevsimlere göre daha fazla olacaktır. Türkiye'nin yağış klimatolojisinde ise, -0.8 mm/gün ile 1.2 mm/gün arasında değişen değişimlerin olması beklenmektedir. Kuşkusuz Türkiye ikliminde beklenen bu değişikliklerin, ET'nin artması ve toprak nemi (su içeriği) ile akış oranının azalmasına, başka bir deyişle tarımsal ve kuraklık olaylarında artışa ve şiddetlenmeye neden olacağı da beklenmelidir.

Krizle Karşı Bütüncül Bir Risk Yönetimi

Bu nedenle, olasılıkla gelecek 20 yıllık dönemde, Türkiye'de su hazne ve akiferlerinde biriken suyun akılcı/dikkatli ve etkili/verimli kullanımı ile neden sonuç ilişkilerini de dikkate alan bütüncül bir kuraklık risk yönetimi sistemi (ölçme, izleme, değerlendirme, belirleme, analiz, değerlendirme, planlama, erken uyarı, strateji hazırlama, vb.) yaklaşımıyla yüzey suyu ve yeraltı suyu kaynaklarının yönetimi, su yöneticilerinin ve uzmanlarının su varlığını optimize etmekle görevli oldukları başlıca stratejiler arasında yer almalıdır.

Var olan su alt yapısı, akarsu akışlarının, yeraltı ve yerüstü su haznelerinin sağladığı su tutarlarının alansal ve zamansal desenlerini düzenleyebilsin ya da düzenleyemesin, bu sistemler yakın (ör. 10 yıl) ve orta vadede (10-20 yıl) bu amaçlarla kullanılabilir. İklimsel değişkenliğin artması, artan kuraklıklar, daha yüksek hava sıcaklıkları ve daha uzun ve şiddetli sıcak hava dalgaları gibi aşırı hava olayları ve iklim afetleri, su varlığında azalma yaşayabilecek alanlardaysa, kullanıcılar arasındaki su rekabeti ve anlaşmazlıkları ya da çatışmaları olasılıkla artabilecektir.

Tüm bu sonuçlar dikkate alındığında, yakın-orta erimde Türkiye'de -artan nüfusun ve yüksek kentleşme oranlarının da katkısıyla- su yetersizliğinin başlayacağı, buna bağlı olarak da genel bir su sıkıntısı yaşanabileceği söylenebilir. Bu nedenle, kuraklık ya da su ile ilgili kriz yönetimlerinin yerine, risk temelli kuraklık ya da su yönetimi ve planlama politikalarının geliştirilmesi zorunludur.

Sonuç olarak:

Türkiye su zengini bir ülke değildir.

Evet bir küresel su döngüsü vardır, ancak Dünya genelindeki tatlı su varlığı çok düşüktür.

Dünya'daki ve Türkiye'deki içilebilir-kullanılabilir suyun kesin sınırları vardır.

Bugünkü iklim koşullarında Türkiye arazisinin yaklaşık yüzde 60'ı çeşitli dereceden kurak iklim (yüzde 5.77'si yarıkurak, yüzde 24.75'i kurakça-yarınemli ve yüzde 28.54'ü nemlice-yarınemli) sınıfındadır. Başka bir deyişle, Türkiye arazisinin önemli bir bölümü, ortadan şiddetliye değişen derecelerde yıllık su açığının yaşandığı ve çölleşmeye açık hidroklimatolojik koşullar ile nitelenir. Türkiye'de kişi başına kullanılabilir yıllık ortalama su tutarı bin 350 metreküp kadardır. Bu değer, Dünya ortalamasının yaklaşık yüzde 18'ine, Batı Avrupa'nın yüzde 27'sine karşılık gelir.

Su 'bizim' için yaşamdır, yaşam kaynağımızdır; ama sudan insanın dışındaki öteki canlılar da yararlanmaktadır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

2020 yılı Türkiye’de kurak geçmektedir. 2019 Eylül-Ekim aylarından beri aylık ve mevsimlik olarak birçok kere yinelenen meteorolojik kuraklık olayları, Türkiye’nin büyük bölümünde tarımsal ve hidrolojik kuraklıklara dönüşmüştür. Kuraklıktan tarımsal etkinlikler ve su kaynakları ciddi düzeyde etkilenmektedir.

Kentler Susuzlukla Karşı Karşıya

Kuraklığın etkisi ile pek çok kentimizde (örneğin Çanakkale) ve büyük kentimizde (örneğin İstanbul) içme ve kullanma suyu amaçlı su kaynaklarının ve barajların doluluk oranları yüzde 25’lerin altına inmiş durumdadır.

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) verilerine göre kente su sağlayan barajlardaki doluluk oranı 18 Aralık 2020 tarihinde yüzde 21.97’dir. Yapılan ölçümlere göre, barajlardaki var olan su tutarı, yüzde cinsinden Ömerli’de 21.15, Darlık’ta 50.40, Istrancalar’da 31.05, Terkos’ta 22.96, Elmalı’da 24.48, Alibey’de 30.51, Büyükçekmece’de 17.12, Sazlıdere’de 5.54, Pabuçdere’de 6.56, Kazandere’de 3.76 olarak kaydedildi.

GELECEK AYLARDAKİ YAĞIŞLAR YETERSİZ

Ne yazık ki, Meteoroloji Genel Müdürlüğü’nün (MGM), çeşitli ulusal meteoroloji kuruluşlarının ve hava tahmin merkezlerinin uzun vadeli hava tahmin model ürünleri ve mevsimlik tahminlerine dayalı değerlendirmemize göre, hem aralık ayının kalan günlerinde hem de olasılıkla şubat hatta Mart ayına kadar gerçekleşebilecek yağışlar, özellikle ülkenin batı yarısında, İç Anadolu ve Akdeniz vb. bölgelerde, 2020 kuraklığının etkisini azaltacak ya da sona erdirecek kadar yeterli ve bereketli olamayabilecektir.

Bunun başlıca meteorolojik ve atmosferik nedeni, söz konusu dönemde, Türkiye, Türkiye’nin doğu ve kuzeydoğu bölgeleri ile Karadeniz ve Hazar havzalarında kuvvetlenebilecek olan yüksek basınç koşullarının (kuvvetlenen kararlı antisiklonik dolaşım anomalisi, vb.) klimatolojik olarak Türkiye’de yağış oluşturmaya beklenen/gereken cephesel orta enlem ve Akdeniz siklonları (cephe alçak basınç denetimli yağışlı, fırtınalı, görece serin ya da soğuk, vb. hava tipleri) için bir set (atmosferik blok etkinliği deseni) oluşturarak Türkiye’de sinoptik ya da bölgesel ölçekli bereketli (yeterli, yararlı) yağış oluşumuna engel olabilecek olmasıdır. Böyle bir kuvvetlenen yüksek basınç ve antisiklonik dolaşım deseni, olasılıkla Türkiye’nin dar bir kıyı kuşağı dışında kalan büyük bölümünde uzun süreli ortalamalardan görece daha sıcak koşulların ve kuraklık olaylarının etkili olmasını yönlendirecek ya da denetleyecektir.

Su Tüketiminde Dikkatli Olmalıyız

Türkiye genelindeki durum ve olası gelecek hava koşulları (hava sistemleri ve bağlantılı yağış, sıcaklık, nemlilik vb.) çok açıktır: Artık, bir yurttaş, kamu ve özel kurum ve kuruluşlar, üniversiteler, küçük büyük tüm yerel yönetimler vb. olarak, içme suyunu ve içilebilir nitelikteki her türlü suyu insafsızca tonlarca kullanarak, araç ve halı yıkamayı, bahçe sulamayı, apartman içi ve dışını, ev önlerini ve balkonları yıkamayı, tonlarca su ile banyo yapmayı, hangi neden ve amaçla olursa olsun sokakları yıkama vb. tüm yanlış ve kötü alışkanlık ve uygulamalar ile tüketim kalıplarımızı ivedilikle terk etmeliyiz. Her türlü tatlı suyu, yaşamın tüm alanlarında ve tüm sektörlerde akılcı, tasarruflu, yeterli ve etkili bir biçimde kullanmayı ve tüketmeyi bir an önce öğrenmeliyiz.

MARAŞ ZEHİR SOLUYOR!

Afşin-Elbistan bölgesinde yapılan hava kalitesi ölçümüne göre hava kirliliği uluslararası değerlerin kat be kat üstünde. Kent zehir solurken 6 santralin daha yapılması planlanıyor. Uzmanlar, Maraş’ın felakete sürüklendiğini vurguluyor.

Termik santraller zehir saçıyor. Greenpeace’in Afşin-Elbistan bölgesinde yaptığı hava kalitesi ölçüm raporu, bölgedeki hava kirliliğinin boyutlarını gözler önüne serdi.

Maraş’taki Afşin A ve Afşin B kömürlü termik santrallerinin bölgede kirlilik sınır değerlerinin 10 kat üstünde hava kirliliğine neden olduğu ortaya çıktı. Hâl böyleyken 6 yeni santralin inşa edilmesi planlanıyor.

Hava kalitesi ölçümü 5 Ekim-11 Kasım tarihleri arasında dört noktada yapıldı. Sonuçlar, bölgenin insan sağlığı için nasıl yaşanmaz hale geldiğini ve kömürlü termik santrallerin havayı nasıl kirlettiğinin bir kanıtı oldu. Çalışmada, insan kaynaklı hava kirliliğinin en büyük nedenlerinden olan partikül madde 10 (PM10), partikül madde 2,5 (PM2,5) ile SO2 ve NO2 yoğunlukları ölçüldü.

Sonuçlara göre;

- Bölgede ölçülen en yüksek 24 saatlik PM10 değeri Dünya Sağlık Örgütü’nün (DSÖ) önerdiği yıllık limit değerinin 16 katı, Avrupa Birliği’nin (AB) mevzuatında belirlenen yıllık ortalama limit değerinin ise 8 katı.
- Bölgede ölçülen en yüksek 24 saatlik PM2,5 değeri DSÖ’nün önerdiği yıllık limit değerinin 10 katından, AB’nin mevzuatında belirlenen yıllık ortalama limit değerinin 4 katından yüksek.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Uzmanlar, bölgede 1984 yılından bugüne kanser vakalarının 8 kat arttığını dile getiriyor.

Şirket Halkı Yanılttı

Greenpeace Akdeniz İklim ve Enerji Proje Sorumlusu Onur Akgül, Afşin A santralinin işletmecisi Çelikler Holding'in kamuoyunu yanılttığını söyledi: "Şirket 6 Kasım'da kamuoyuna, bu santral için 'çevre limitlerine uygunlukta uluslararası standartlara sahip oluyor' şeklinde yaptığı bilgilendirme ile bu ölçüm sonuçları yan yana konulduğunda, açıklamada kamuoyunun yanıltıldığı ortadadır. Dünyada en yüksek kükürt dioksit emisyonuna sahip 5'inci kömürlü termik santral bölgesi olan Afşin-Elbistan bölgesine 6 yeni santral daha inşa edilmesi planlanıyor. Bölgede 1984 yılından bugüne kanser vakaları 8 kat artmış. Hal böyleyken, bu santrallerin işletilmeye devam etmesi ve 6 yeni santral daha açılması bölge için insan eliyle üretilmiş bir felaket olacak. Bir an önce mevcut santraller plan dahilinde kapatılmalı ve yeni santral planları da iptal edilmeli."

Santralleri Kapatın

Bölgede yaşayan Hayatı ve Doğayı Koruma Platformu gönüllüsü İbrahim Yalçın ise bölgede artan hastalıklara dikkat çekerek şunları dile getirdi: "Erken ölümler, KOAH, astım, akciğer kanseri, kalp damar hastalıkları yayıldı gitti. Biz bölge insanları, santralin kirliliğini çıplak gözle görüyoruz; hayatımızı nasıl zehirlediğini yaşayarak anlıyoruz. Lakin yetkililer bu durumu anlamak istemiyor. Durum bütün vehameti ile ortada iken, bölgeye 6 yeni santral daha yapmanın ne kadar sağlıksız bir ortam yaratacağı ortadadır Yetkililere sesleniyoruz; kanunları uygulayın, mevzuat dışında kalmış santralleri kapatın."

AKP BİLDİĞİNİ OKUYOR

TBMM'de CHP, HDP ve İYİ Parti'nin halkın önemli sorunlarına yönelik gündem önerileri reddedildi. İktidar partisi, TBMM'yi yine kendi programına göre çalıştırdı

Ülkenin gerçek problemlerinin iktidar tarafından önemsenmediğini kaydeden muhalefet partileri, TBMM'de kendi önerilerini gündeme getirdi. CHP, HDP ve İYİ Parti'nin gündeme ilişkin grup önerileri, AKP'li ve MHP'li milletvekillerinin oylarıyla reddedildi. İktidar partisi, TBMM'de kendi programını işletti.

TBMM Genel Kurulu'nda yapılan görüşmelerde, gündem dışı konuşmaların ardından siyasi partilerin gündeme ilişkin önerilerine geçildi. İYİ Parti, 'Yap, işlet, devret modeliyle yapılan köprü ve otoyollar'ın görüşülmesini istedi. HDP'nin gündem önerisi, 'Kadınların politika yapım ve yönetim süreçlerine katılımı' oldu. 'Hak ihlalleri' ise CHP'nin görüşülmesini önerdiği konu başlığı oldu. Muhalefetin gündem önerileri, kabul edilmedi.

TÜRKİYE, AİHM KARARLARINI EN ÇOK YERİNE GETİRMİYEN İKİNCİ ÜLKE

689 AİHM Kararı Uygulanmadı

Expression Interrupted'ın raporuna göre Türkiye, AİHM kararlarını en çok yerine getirmeyen ikinci ülke. Uygulanmayı bekleyen 5 bin 231 AİHM kararının 689'u Türkiye'ye ait.

İfade özgürlüğüne yönelik baskıları takip eden Expression Interrupted'ın raporuna göre Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) kararlarını en çok yerine getirmeyen ikinci devlet. Rapora göre taraf devletler tarafından uygulanmayı bekleyen 5 bin 231 AİHM kararının 689'u Türkiye'ye ait.

'İfade Özgürlüğü ve Türkiye: AİHM Kararlarının Uygulanması' raporuna göre AİHM'nin 1959 ile 2019 yılları arasında verdiği toplam 845 ifade özgürlüğü ihlali kararının 356'sı Türkiye hakkında. Türkiye, 47 Avrupa Konseyi üyesi devlet arasında hakkında en çok karar verilen devlet oldu.

İhlallerin giderilmesi için yargı bağımsızlığının tam olarak sağlanması gerektiğine vurgu yapılan raporda, bunun için de gerekli siyasi iradenin sergilenmesinin gerekli olduğuna dikkat çekildi. Raporun Adalet Bakanlığı'ndan aktardığı verilere göre cezaevinde olan 246 bin 426 kişinin beşte biri, yani yaklaşık 48 bin 924'ü ya terör suçlarından yargılanıyor ya da bu suçlardan hüküm giydi. Bu kişilerin önemli bir bölümünü ise gazeteciler oluşturuyor.

Siyasiler Ve Avukatlar

Seçmenlerini temsilen yaptıkları konuşmalar ve açıklamalar nedeniyle birçok muhalif milletvekilinin cezaevinde olduğu aktarılan raporda, 2019 Nisan verilerine göre yargılaması sürmekte olan bin 546 avukat var.

İKTİDAR KENDİSİNİ TEKZİP EDİYOR!

2021'in 'Demokratik ve Ekonomik Reformlar Yılı' olacağını söyleyen iktidar, 43 maddelik torba yasa ile kendisini tekzip etti! 2021'in 'Demokratik ve Ekonomik Reformlar Yılı' olacağını söyleyen iktidar, aynı anda

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

TBMM'ye getirdiği 43 maddelik torba yasa ile kendi kendisini tekzip etti. Dernek, Vakıf ve STK'lara yargı kararı olmaksızın herhangi bir yöneticisi için açılacak soruşturma bahanesiyle el koyma, kapatma, kayyum atama, vb. yetkilerin hiçbir şekilde hukukla demokratik reformla alakası yoktur!

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve iktidar son günlerde sıklıkla 2021 yılının demokratik ve ekonomik reformlar yılı olacağını iddia ederek, bu konulardaki düzenlemeleri kısa sürede TBMM'ye sevk edeceklerini söylüyor. Ancak iktidarın bu söylemi 'Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz, Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde'' diyen ve artık atasözü haline gelen Ziya Paşa'nın tarifine bire bir uymaktadır. İktidarın yapacağını söylediklerinin aynası, gerçekliği, güvenilip-güvenilmeyeceğinin samimiyet göstergesi icraattır. Bir yandan demokratik-ekonomik reformlardan, hukuk devletinin güçlendirilmesinden söz edenler diğer yandan anayasayı, yasaları, yargı kararlarını yok sayarak 'AİHM kararı bizi bağlamaz' diyerek gerçek zihniyeti açığa çıkarıyor.

Ekranlarda demokratik reform diyen iktidar, OECD ve BM kararlarına uyum ve gri listeye girmekten, kara para hesabı vermekten kaçınmak için alelacele TBMM'ye getirdiği torba yasa teklifinin içeriğini demokrasiyi katledecek, demokratik kitle örgütlerini yok edecek düzenlemelerle doldurarak, derneklere, vakıflara, STK'lara yargısız infaza hazırlanıyor. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) kararlarında kitle imha silahlarının yayılması ve finansmanı organizasyonlarda yer aldığı saptanan kişi ve kuruluşların faaliyetlerinin engellenmesi Cumhurbaşkanına BMGK kararı doğrultusunda bu kişilerin mal varlıklarına el koyma yetkisi veriliyor.

Bunun dışında söz konusu teklif ağırlıkla sivil toplum örgütlerinin (STK), dernek ve vakıfların baskı altına alınması, yönetimlerine el konulması, yöneticilerinin görevden alınarak yerlerine kuruluşlara kayyum atanması, mal varlıklarına, banka hesaplarına el konulması vb. İçişleri Bakanı'na verilen çok geniş yetkileri içeriyor.

Bu çerçevede yıllardır çıkarılmayan Spor Yasası'ndan ötürü hâlâ dernekler yasasına tabi olan spor kulüpleri, futbol kulüplerine bile el koyup, kayyum atayabilir, yöneticilerini tutuklayabilirler. 15 Temmuz Darbe Teşebbüsünden sonra çıkartılan KHK'larla 1419 dernek, vakıf, STK kapatıldı. Şimdi **KHK'lı OHAL düzeni, sürekli ve kalıcı hale getirilmek** isteniyor!

TÜRKİYE'YE KRİTİK UYARI

Mali Eylem Görev Gücü (FATF) üyesi olan Türkiye, bu alanlarda gerekli mücadeleyi yürütmediği için uyarılıyordu! Türkiye'nin de üyesi olduğu Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) bünyesinde kara para aklama, terörün finansmanı, uyuşturucu-insan-silah kaçakçılığı, kitle imha silahlarının finansmanı vb. organizasyonlarla mücadele eden Mali Eylem Görev Gücü (FATF) üyesi olan Türkiye, bu alanlarda gerekli mücadeleyi yürütmediği, yasal düzenlemeleri uygulamaya koymadığı için uyarılıyordu!

FATF son yayınladığı raporda, Türkiye'ye yönelik olarak 40 maddelik bir uyarı listesine yer vermişti. Bunların dışında 12 kriter belirleyen FATF, bu kriterlerin 9'unda Türkiye'nin yetersiz kaldığı, kara para trafiği, suç organizasyonları, yasa dışı para aklamaya mücadele, siyasi nüfuz ticaretinin önlenmesi için gerekli çabayı göstermekten kaçındığının gözlemlendiği tespitine yer verdi.

Uyarı listesinde Türkiye'nin kara para aklama, terörün finansmanı, insan kaçakçılığı, siyasi nüfuz ticareti, rüşvet ve yolsuzlukla mücadele, kamu kaynaklarının kullanımında şeffaflık gibi başlıklar altında öngörülen yasal düzenlemeleri yapmadığı, bu konulardaki mevzuatın yetersiz olduğu dile getirilerek 2021 yılına kadar süre verildi. Bu sürede FATF kriterlerine uyumlu düzenlemeler hayata geçirilmediği takdirde, Türkiye'nin 'gri listeye' alınacağı bir sonraki aşamada ise 'kara listeye' alınmasının gündeme geleceği bildirildi.

Aslında FATF Türkiye'ye yönelik tavsiyelerini uzun süredir dile getirmesine karşılık, iktidar gereken adımları atmayınca bu kez bu tavsiyeleri 'uyarıya' dönüştürdü. İktidar istenen adımları atmakta yine isteksiz davranınca da 2019 raporunda nihai süre vererek gri ve kara liste yaptırımını gündeme getirdi. Olası bir gri ya da kara listeye alınma durumunda Türkiye'nin ekonomik, ticari ilişkilerinin olumsuz etkilenmesi, para transferlerinin kontrole alınması, küresel takip süreci başlatılması vb. uygulamalar devreye girebilecek.

CB Erdoğan ve AK Parti'nin bu tür yasa dışı süreçlerin denetimi, kamu harcamalarının ve ihalelerin şeffaflığı, siyasi nüfuz ve gücün kullanımının kontrole alınması vb. konulardaki isteksizliği öteden beri bilinen bir şey. Nitekim eski başbakan ve AK Parti Genel Başkanı Davutoğlu, 2015 seçimlerinden sonra Siyasi Etik ve Ahlak Yasası, Siyasetin Finansmanı ve Şeffaflık Yasası, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele, Siyasetçilerin mal beyanında bulunması, mal varlıklarının kamuoyuna açıklanması, yerel yönetimlerin imar değişikliklerinin ve rant artışlarının denetlenmesi konularında yasalar çıkartmak istedi. Biz de CHP olarak TBMM'ye gönderilen bu tasarılarla desteğimizi açıkladık.

O dönemde Cumhurbaşkanı Erdoğan, 'Mal varlığı, servet beyanı gibi konuları siyasilere, başbakan, bakanlardan il-ilçe başkanlarına kadar indirirseniz bu partide yönetici bulamazsınız' diyerek yasa tasarılarının engellenmesi

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

talimatını verdi. Daha sonra ise hatırlanacağı gibi Davutoğlu istifaya zorlandı ve yerine gelen Başbakan Binali Yıldırım bu yasa tasarılarını sümenaltı edip, rafa kaldırdı.

Şimdi alelacele hazırlanıp TBMM'ye getirilen ve 19 maddesi kabul edilen 43 maddelik yasa teklifinde FATF'ın 'gri liste' uyarısında bulunduğu maddelerden sadece Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının ve Finansmanının Önlenmesi yer alıyor. O da teklifin 6 maddesinde düzenlenmiş. Rüşvet, yolsuzluk, kamu harcamaları ve ihalelerinde şeffaflık, siyasi nüfuz ticareti, siyasetin finansmanının şeffaflaştırılması vb. düzenlemelerinin hiç birisi teklifte yok!

AİHM KARARLARINI UYGULAMAMANIN ÜLKEMİZ AÇISINDAN ÇOK CİDDİ SONUÇLARI OLABİLİR!

AİHM Büyük Dairesi'nin 2016 Kasım ayından bu yana tutuklu olan eski HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş hakkında verdiği hak ihlali ve 'derhal tahliye' kararı oldukça ciddi siyasi ve diplomatik sonuçları olabilecek bir karardır. CB Erdoğan ve Bakan Soylu'nun AİHM Kararının hiçbir anlam ifade etmediği şeklindeki açıklamaları hem yargıya müdahale hem de Türkiye'nin uluslararası ilişkilerini etkileyecek niteliktedir!

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Büyük Dairesi'nin HDP eski eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş hakkında verdiği kararı 'yok hükmünde, bizi bağlamaz' şeklinde değerlendirerek Anayasamızın yargı kararlarına yönelik hükümlerini çiğnemekte sakınca görmeyen iktidarın bu yaklaşımı, ciddi siyasi-diplomatik-uluslararası ilişkiler sorunlarına yol açabilecek niteliktedir. AİHM'ye bireysel başvuru hakkını ve AİHM kararlarının ulusal yargı kararlarına karşı üstünlüğü ile bağlayıcılığını anayasa hükmü olarak kabul eden Türkiye, bünyesinde AİHM'yi de bulduran Avrupa Konseyi'nin (AK) 1949 yılından bu yana kurucu üyesidir. Aynı zamanda 1950'li yıllarda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni (AİHS) hazırlayarak kabul eden, AİHS'nin uygulanması için de AİHM'yi kuran 12 Avrupa ülkesinden birisi Türkiye'dir. AB'ye tam üyelik şu anda söz konusu olmasa bile sadece sıraladığım bu geçmiş Türkiye'nin Avrupalılığının kanıtı ve tescilidir. O nedenle AK üyeliği Türkiye'nin uluslararası saygınlığının en önemli kriteri ise AİHM kararlarının üstünlüğünün kabulü ve uygulanması da AK üyeliğinin vazgeçilmez koşulu, gereğidir. Aynı zamanda tüm AB üyesi ülkelerin Avrupa Konseyi üyesi olduğu göz önünde tutulduğunda, AK'dan kopuş, AİHM kararlarını yok hükmünde ve bağlayıcı saymama tavrı AB'den ve tüm diğer AB kurumlarından dışlanma ve kopuş anlamına gelecektir.

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM), Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi tüm rapor ve kararlarında AİHM kararlarını esas almakta, referans saymaktadır. Bu nedenle AB açısından da AK ve AKPM ile birlikte AİHM kararları 'hukuken bağlayıcı içtihat' niteliğindedir. Cumhurbaşkanı'nın ve İçişleri Bakanının kesinleşmiş bir mahkeme kararı, yargı hükmü olmamasına karşılık kendilerini yargının üzerine koyarak hüküm kesmeleri ve siyasi tutumlarını yargı kararının üzerinde görmeleri hukuku yok sayan, mahkemeleri baskı altına almayı, yargının vereceği kararı 'talimatlandırmayı' öngören bir tutumdur.

AİHM kararında yer verilen ve bağlayıcı olan vurgular arasında 2016 yılında milletvekili dokunulmazlığının kaldırılması için TBMM'de alınan karara da atıfta bulunularak bu kararın hukuksuzluğu dile getirilmektedir. Söz konusu karardan bugüne kadar 154 milletvekilinin etkilendiği, dokunulmazlıkları kaldırılarak yargılandığı ya da tutuklandığına dikkat çeken AİHM'nin 'dokunulmazlığı kaldırılan milletvekilleri içinde sadece muhalefete mensup olanları ve onlar içinde de HDP ve CHP'lilerin tutuklanmasına' vurgu yapması ve yargılamaları 'hukuki değil siyasi' olarak nitelendirmesi **çok önemli bir tespittir.**

AİHM kararında Türkiye'de Başkanlık sistemiyle oluşturulan yargı sistemine de yönelik tespitler ve hukuksuzluklar da sıralanıyor. Bu çerçevede; Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun (HSK) bir bölümünün bizzat Cumhurbaşkanı tarafından atandığı ve Cumhurbaşkanı'nın aynı zamanda partili olduğu vurgulanarak, diğer HSK üyelerinin de TBMM'de çoğunlukta olan Cumhurbaşkanı'nın partisi tarafından seçildiği dolayısıyla bunun yargı bağımsızlığı, yargıç teminatı ve diğer hayati yargı ilkeleri açısından ağır bir 'sorunsal' yarattığı tespitine yer veriliyor.

Şayet karara uyulmazsa, AİHM konuyu Türkiye'nin de üyesi olduğu Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'ne taşıyacak. Bu durumda Bakanlar Komitesi AİHM'nin girişimini gündemine alarak Türkiye'nin Avrupa Konseyi ve AKPM üyeliğinin askıya alınmasına kadar varabilecek bir süreci başlatabilir. Bunun yanında birkaç hafta önce onaylanarak yürürlüğe giren **AB Global İnsan Hakları Ambargoları Rejimi (GİHAR) Yasası** çerçevesinde, Türkiye'ye insan hakları ihlali, AYM ve AİHM kararlarının uygulanmaması vb. nedenlerle ağır siyasi ve ekonomik ambargo ya da yaptırımların uygulanması gündeme gelebilir. Türkiye ile AİHM/Avrupa Konseyi arasında da kriz çıkarsa, bunun AB Liderler Zirvesine yansması, Biden yönetimi ile ortaklaşa bir tutuma girilmesi beklenmelidir!

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

AİHM ve yargı kararlarını uygulamamanın ülkemiz açısından çok ciddi sonuçlarının olabileceğini öngörmekteyim!

TÜRKİYE LİBYA SÜRECİNDE KRİTİK KONUMDA

18 ay daha Libya'da asker bulundurma kararı, Türkiye'yi Libya'da barış ve çözüm sürecini bozmaya çalışan bir ülke konumuna getirebilir! **Türkiye'nin Libya'da asker bulundurma süresini 18 ay daha uzatmasına karşı çıkan Tobruk Yönetimi ve Hafter'in başında olduğu LUO, ülkedeki Türk askerlerine karşı savaşa hazır olduklarını ilan ettiler. Libya'da tarafların kalıcı ateşkes konusunda Ağustos ayında vardıkları anlaşma ve 24 Aralık 2021'de seçim kararı aldıkları bir süreçte, iç savaşın yeniden başlaması ve Türkiye'nin sorumlu tutulması durumunda sıkıntılı bir tablo ile karşılaşabiliriz!**

İktidarın Trablus'taki Ulusal Mutabakat Hükümeti (UMH) ile imzaladığı Güvenlik ve Askeri İşbirliği Anlaşması'na dayanarak bu ülkeye asker gönderme konusunda aldığı kararın Mehmetçiği Libya çöllerine gönderme tavrının Türkiye'yi Libya iç savaşında taraf konumuna getirdiğini sürekli şekilde dile getiriyoruz. Türkiye, Libya'da müzakere ve çözüm masasından ne yazık ki dışlandı!

Milli Savunma Bakanı ve Genelkurmay Başkanının da Libya'da olduğu ve TSK'nın bu üsse malzeme ve teçhizat nakli sırasında üsse hava saldırısı düzenlendi ve bombardıman gerçekleşti. TSK'ya karşı kimin, hangi ülke uçaklarının bu saldırıyı gerçekleştirdiği hâlâ bilinmiyor.

UMH'nin Türkiye ile imzaladığı Deniz Sınırları ve Askeri İşbirliği anlaşmalarını tanımadığını daha önce açıklayan Hafter, BM tarafından da onaylanan yabancı askerlerin çekilmesi mutabakatına rağmen Türkiye'nin asker bulundurma süresini 1,5 yıla uzatmasını 'savaş nedeni' saydığını ilan etti.

Tezkerenin ardından MSB Hulusi Akar ve Genelkurmay Başkanı Güler ile TSK Komuta kademesinin, kuvvet komutanlarının 26 Aralık'ta Libya'ya yaptıkları ziyaretin hemen öncesinde Hafter'in TSK'ya savaş ilanı, gerginliği artırdı. MSB Hulusi Akar, bu çıkışa Trablus'ta yaptığı çok sert bir açıklamayla karşılık verdi.

Libya medyasına yansıyan haberlerde tarafların yoğun bir askeri hareketlilik sergilediği dile getiriliyor. Hafter'in arkasında Rusya, Mısır, BAE, Suudi Arabistan, Sudan gibi ülkelerin olduğu silah ve milis desteği verdikleri biliniyor. UMH ise Türkiye ve Katar tarafından destekleniyor.

Libya'da siyasi çözüm süreci ilerlerken, 18 ay daha Libya'da asker bulundurma kararı, her ne kadar UMH'nin talebine dayandırılrsa da Türkiye'yi Libya'da barış ve çözüm sürecini bozmaya çalışan bir ülke konumuna getirecektir. İç savaşın yeniden alevlenmesi ihtimalini artıran gelişmelerden, ateşkesin ve siyasi çözüm süreci müzakerelerinin bozulmasından Türkiye suçlanacak, sorumlu tutulacaktır!

LAİK CUMHURİYET Mİ, ÜMMETÇİ MONOKRASİ Mİ?

İbrahim Ö. Kaboğlu

"İcra Vekilleri Büyük Millet Meclisinin ekseriyet-i mutlakası ile aralarından intihap olunur"(TBMM İcra Vekillerinin Suret-i İntihabına Dair Kanun (2.5.20).

Bakanların BMM'nin salt çoğunluk oyu ile seçilmesi, iki özgünlüğü beraberinde getirdi:

- Türkiye Devleti'ni, BMM Hükümeti yönetti.
- Türkiye Cumhuriyeti'ni, TBMM ve Hükümeti kurdu..
- Türkiye Devleti, Cumhuriyetçi, Milliyetçi, Halkçı, Devletçi, Lâik ve İnkılapçıdır" (1924,1937 D.-m.2).

Cumhuriyet'in üç Anayasası, yönetim biçimi olarak şu üç ilke ile nitelenebilir:

- Hükümetin genel siyaseti bakanlar kurulunca belirlenir.
- Bakanlar, bireysel ve toplu olarak TBMM'ye karşı sorumludur.
- Devleti temsil eden Cumhurbaşkanı ve hükümet birbirinden ayrıdır.

Kendi Anayasalarına Bile Uymayanlar

- 15 Temmuz darbe girişimini fırsata çevirerek yapılan değişiklik, bir "OHAL Anayasası", bunun getirdiği tek kişi yönetimi (monokrasi) ise, "anayasal OHAL"dir.
- 16 Nisan 2017 Anayasa oylaması ile Devlet belleği silindi: "Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir". Dahası, Devlet ve hükümet başkanı, Anayasa'ya aykırı olarak parti genel başkanı

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

olunca, “tek kişi yönetimi”, “parti başkanı yoluyla Devlet yönetimi” ne dönüştürüldü; kendi ifadesiyle ülke de: “AK Parti’nin kaderi ile ülkenin kaderi adeta birbiriyle bütünleşmiştir”(RTE, 13.11.20)

- Siyasal parti ve seçim kuralları da çığnendi: Devleti ve yürütme yetkilerinin parti başkanında toplanmasıyla, siyasal partilerin eşit yarışma koşulları ortadan kalktığı gibi serbest seçim ilkesi de zedelendi.
- Siyasal sorumluluk ve “hesap verebilir yönetim” yokluğu, Anayasa hükümlerinin sürekli ihlali sonucunu doğurmakta. CB’nin tam yetkili-tam sorumsuzluk şeklindeki karşıtlık statüsü, Hukuk devletinde “görev+yetki+sorumluluk” üçlüsünün inkârıyla, yasama ve yargı özerkliğini ve bağımsızlığını kaybetti.
- Bakanlar kurulu ve kolektif siyasal karar düzenekleri kaldırıldığı için “Cumhurbaşkanlığı kabinesi” adı altındaki “fiili toplantı”lar, tam bir aldatmaca.
- Siyasal sorumluluk yok, siyaset var: CB’nin atadığı ve görevden aldığı CB yardımcısı ve bakanların, seçilmiş olmadıkları ve TBMM önünde sorumlu olmadıkları halde parti faaliyetlerine katılması ve siyaset yapması, Anayasa dışıdır.

Özetle, “demokratik hukuk Devleti”nin asgari gereklerini yansıtmayan bir düzenlemenin Osmanlı Devleti-Türkiye Cumhuriyeti anayasal gelişmelerine yabancı olan 2017 değişikliği ile ortaya çıkan anayasal düzeni sürekli ihlal edenler de sahipleri. Hukuk katliamı değil sadece, ciddi bir ahlak sorunu da var.

1920 Ve 2020 Modeli

1920 Modeli Meclis ve anayasal kurumlar tasarımı özgündü; çünkü ulusal koşullardan kaynaklanıyordu. Atatürk ve arkadaşları, “laiklik-yurttaşlık-eşitlik” ekseninde Türkiye Cumhuriyeti’ni kurdu.

2020 için de “Türkiye modeli demokrasiyi başka yerde bulamazsınız” (24.9.ta. yazım) diyor proje sahibi. Doğru; çünkü, Türkiye kadar uzun yönetim deneyimine sahip hiçbir devlet, siyasal ve anayasal birikimini olağanüstü dönem fırsatçılığı ile 6 ayda (16.10. 2016-16.04. 2017) yok edemedi. Bu şekilde, parti başkanlığı yoluyla Devlet yönetimi, hiçbir çağdaş demokratik ülkede yok.

Her bakanın ayrı ayrı oylandığı 1920 Meclisi ile 2020 Meclisi arasında bir benzerlik var mı?

Türkiye Yol Ayrımında...

Bir yandan, kurucu babalarının hedeflediği bir Türkiye Cumhuriyeti tasarımı; öte yandan ümmetçi monokrat ve yanlıları. İşte, bu ayrışmayı yansıtan cümleler:

“Sonuç olarak; eşitlik-yurttaşlık-özgürlük, hukuk-demokrasi-hukuk devleti vb. Cumhuriyet ile özdeşleşen kavramlar yerine, “fütüvvet ehli bir nesil”, bilim yerine, “mutlak hakikat” konuyor.” (Müslüman Kardeşler/Gannuşi/İbn Haldun (“inancımızın mutlak hakikatleri: topyekûn bir eğitim-öğretim reformu”/ başlıklı yazım, 22.10.20).

2020’de demokratik hukuk devleti için anayasa arayış çabalarına yönelik iğrenç saldırılar ne ifade ediyor? Ülkenin anayasal ve siyasal tarihine kasteden ümmetçi monokrasi yanlıları ile Cumhuriyet’in kurucu değerlerini sahiplenen ve ileriye götürmek isteyenler arasındaki ayrışmayı.

MEB, ‘MIŞ’ GİBİ YAPTI

Eğitim Sen Ordu Şubesi’nin “2020’de Eğitim Raporu”na göre MEB bu yıl da sorunlara kalıcı çözüm üretmek yerine ‘miş’ gibi yaptı. Özellikle kırsal kesimlerdeki öğrencilerin neredeyse tamamı eğitimden uzak kaldı, eğitim emekçilerinin problemleri ise bu yıl da görmezden gelindi.

Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim-Sen) Ordu Şubesi, 2020’de Eğitim Raporu’nu yayımladı. Covid-19’un ülkede görüldüğü mart ayından bu yana 2020 yılında eğitimde yaşanan eşitsizliklerden bahsedilen raporda, salgından ve buna bağlı olarak uzaktan eğitim uygulamalarından yararlanma konusunda en mağdur olan kesimlerin yoksullar, göçmenler, mülteciler, çocuk işçiler, kız çocukları ve özel eğitime gereksinimi olan çocuklar olduğuna dikkat çekildi.

Ayrıca, Mart 2020’de neredeyse küresel olarak uzaktan eğitime geçilmesi ile sağlık krizinin aynı anda bir ‘eğitim krizine’ de dönüştüğü aktarıldı. Raporda, şu ifadeler yer aldı: “5 milyardan fazla öğrenci ve 63 milyon civarında eğitimci bu süreci uzaktan sürdürmek ve eğitim kurumlarından ayrı kalmak durumunda kaldı. Uzaktan eğitime UNICEF’in ülkelere aldıkları verilere göre 463 milyondan fazla öğrenci katılmadı. Bu rakam dünya genelinde okullara kayıtlı öğrencilerin yüzde 31’ini oluşturmaktadır.”

Raporda öne çıkan değerlendirmeler şöyle:

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

► MEB sınıfta kaldı: Milli Eğitim Bakanlığı, salgın döneminde eğitim konusunda sınıfta kaldı. MEB çocuğun üstün yararı, öğrencilerin ve eğitim emekçilerinin sağlığı yerine salgın koşullarında eğitimden bir başarı öyküsü çıkarmaya çalıştı. Gerçek sorunları bu nedenle gündemine dahi almadı. Mart ayı ile başlayan uzaktan eğitim uygulamalarında aradan 9 aydan fazla bir süre geçmiş olmasına rağmen hâlâ sorun yaşanıyor olmasının veya eksiklerin bulunmasının kabul edilebilir bir tarafı yok.

► 2020 kayıp yıl oldu: Milli Eğitim Bakanı'nın söylediğinin aksine uzaktan eğitim tam bir sorunlar yumağı. 2020 yılı bu anlamda tam bir kayıp yıl oldu. 6 milyona yakın öğrencinin uzaktan eğitime erişemediği, erişenlerin ise yüzde 64'ünün cep telefonundan bu eğitime eriştiği bir ortamda 'sorun yok' denilemez.

n Öğretmenler mağdur edildi: Eğitim emekçileri açısından 2020 yılı beklentilerin gerçekleşmediği, sorunlarının çözülmediği ve var olanlara yeniden eklendiği, öğretmenlere verileceği söylenen 3600 ek göstergeden söz dahi edilmediği bir yıl oldu. Mart 2020'de ataması yapılan öğretmen arkadaşlar Haziran 2020 tarihine kadar göreve başlatılmadı. Siyasi iktidarın tercihinden dolayı ücretli ve sözleşmeli öğretmen arkadaşlarımız salgın koşullarında mağdur edildi. Salgından kaynaklı yaşamını yitiren arkadaşlarımız oldu.

► Öncelik özel okullara: 2020 yılı MEB tarafından özel okulların salgın koşullarında korunduğu bir yıl oldu. MEB, öğrenci nakillerini dondurmak başta, aldığı kararlarla özel okulların bu dönemde zarar görmesine engel olmaya çalıştı. MEB'in önceliğinin kamu okulları değil de özel okullar olması 2020 yılının en belirgin yönlerinden biriydi.

Köylerde Eğitime Erişilmedi

2020 yılında eğitim konusunu BirGün'e değerlendiren Ordu Eğitim Sen Şube Başkanı Sezgin Yılmaz, özellikle kırsal kesimlerde öğrencilerin eğitime erişemediğini kaydetti: "Köy okulları dediğimiz okullarda yüzde yüze yakın öğrenci eğitime erişemedi. Erişenlerin de çoğu cep telefonu ile erişti. Hatta bunun da dönüşümlü şekilde kullanıldığını biliyoruz. Örneğin üç dört kardeş var evde, hepsi okula gittiği için telefonu dönüşümlü kullanmak zorunda kaldılar."

Yılmaz, sözlerini şu ifadelerle noktaladı: "Bakanlığın ara dönemde ihtiyaçları karşılayacağını düşündük ama eylül ayında okullar açıldığında yine aynı eksikliklerin olduğunu gördük. Hâlâ da bu eksiklikler devam ediyor. Çocukların uzaktan eğitime erişemeyip de sınava girdiklerinde burada bir eşitsizlik olacağını düşündüğümüzden sınavların iptalini istedik. Ortaokullarda iptal edilirken liselerde ertelendi. Bunun yine eşitliği sağlamayacağını düşünüyoruz."

ADALETSİZLİK PANDEMİSİ YAŞIYORUZ

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı Muharrem Erkek, 2020 yılı adaletsizlik envanterini açıkladı.

Genel Başkan Yardımcısı Erkek, CHP Genel Merkezinde düzenlediği basın toplantısında şu değerlendirmelerde bulundu:

2020 yılını tamamlarken biz de 2020 yılının bir adalet envanterini, daha doğrusu 2020 yılında büyüyen adaletsizlikleri sizlerin aracılığıyla kamuoyuyla paylaşmak istedik.

2020'de Covid-19 süreciyle beraber adaletsizlik pandemisini de yaşadık. Evet, bir adaletsizlik pandemisiyle karşı karşıyayız. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi adı altında popülist, otoriter bir rejim inşa edildi. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi adında bir sistem dünyada da literatürde de yok. Bu sistem literatürde nasıl geçiyor, doğrusu ne, gerçek ne? Patronlu başkanlık sistemi, hiper başkanlık sistemi, monokrasi, tek adam rejimi. Evet, literatürde geçen isimler bunlar. Bugün Türkiye'nin yaşadığı ve sorunlarının ağırlaşmasına sebep olan sistem de bu. Ve 2020 yılında da adaletsizlikleri büyüten bir saray rejimiyle karşı karşıyayız. Türkiye'nin bu yaşadığı dönem adaletsizlikleri, haksızlıkları, hukuksuzlukları büyüten bir saray rejimi olarak tarihte yerini alacak. Çünkü yasama, yürütme, yargı yetkileri bir kişide toplandı, egemenlik şahsileşti. Olması gereken yasama, yürütme, yargı yetkilerinin farklı organlarda olması. Ama yaşanan tam tersi. Özellikle yargı yani adaleti tecelli ettirmekle görevli olan yargı Hakimler Savcılar Kurulu eliyle ele geçirildi ve öyle bir durumdayız ki bugün maalesef ülkemizin itibarını, ülkemize duyulan güveni de temelinden sarsan uygulamalarını görüyoruz saray hükümetinin. İşte en son AHİM kararı. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bizim yargı sistemimizin, bizim hukuk sistemimizin bir parçasıdır. Çünkü biz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine imza atmışız Türkiye olarak. Çünkü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel başvuruyu kabul etmişiz ülke olarak ve en önemlisi o mahkemenin yargılama yetkisini kabul etmişiz. Şimdi İçişleri Bakanı çıkıp diyor ki, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararının bizim için bir anlamı yok. Bu ne demektir? Benim devlet olarak attığım imzanın bir anlamı yok demektir. Bunu söyleyen bir anlayış dünyaya güven verebilir mi, ekonomik krizleri, yargı krizlerini aşabilir mi? Ne acıdır ki, devletin en tepesindeki bu ülkeye yöneten kişiler işte Cumhurbaşkanı gibi, İçişleri Bakanı gibi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini yabancı bir mahkeme olarak görüyor. Hâlbuki biraz önce de vurguladım bizim yargı

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

sistemimizin bir parçası. Biz yargıç gönderiyoruz o mahkemeye ve yargılama yetkisini kabul etmişiz. Peki, Anayasa Mahkemesi? Anayasa Mahkemesi kararları da uygulanmıyor maalesef.

Yani 2020 yılında da adaletsizlikler büyüdü, vatandaşların adil yargılanma hakkı, ifade özgürlüğü, düşünce ve kanaat özgürlüğü, basın özgürlüğü gibi haklar ciddi tehdit altında kalmaya devam etti.

Basın özgür değilse toplum özgür değildir. Basının özgür olmadığı bir ülkede hiçbir şeyi çöremezsiniz. Adaleti de sağlayamazsınız. Bugün maalesef Basın İlan Kurumu bir kişinin özel şirketi gibi çalışıyor ve basına kestiği cezalarla maalesef basın özgürce yazmasın, basın siyasetçilerin, muhalefetin düşüncelerini paylaşmasın ve basın bizim hâkimiyetimiz altında olsun isteniyor.

Unutulmasın ki sansür otoriter rejimlerin her zaman doğuştan kardeşi olmuştur. Bugün yaşadığımız da Basın İlan Kurumu eliyle, RTÜK eliyle uygulanan sansürdür. RTÜK siyasilere dönüşüyor. O da iktidarın, sarayın bir kurulu haline geldi. RTÜK'e yapılan başvurulara bakın, bir yandaş kanalla ilgili 102 bin 500 şikâyet yapılmış, bunların yalnızca iki tanesi işleme konmuş. Hâlbuki özgür gazetecilik, televizyonculuk yapmak isteyen, muhalefette görülen kanallara uygulanan cezalara bakın, 2020 yılında yaklaşık 10 milyon lira ceza kesilmiş. Muhalefette olduğu için, iktidar eleştirildiği için. Oysa basının görevlerinden biri de yönetenleri, iktidarı eleştirmektir, denetlemektir. Ama bunu yapan basın, bunu yapan televizyonlar, gazeteler Basın İlan Kurumu ve RTÜK eliyle maalesef cezalandırılıyor. Nasıl yargı silah olarak kullanılıyorsa muhalefete karşı, basına karşı da RTÜK ve Basın İlan Kurumu silah olarak kullanılıyor.

Gazetecilik, iktidar tarafından 2020 yılında da suç olarak görülmeye devam etti. Gazeteciler gazetecilik yaptıkları için casus oluyorlar, terörist oluyorlar, vatan haini oluyorlar. Birçok gazeteci ağır ve haksız davalarla, ağır ve haksız cezalarla karşı karşıya kaldılar, kalmaya da devam ediyorlar. Bir örnek, örneğin Oda TV bugün itibarıyla 299 gündür kapalı ve kapalı kalmaya da devam edecek gibi duruyor. İfade özgürlüğü alanında yine 2020'de de çok ağır ihlallerle karşılaştık. Partimizin yayınlarına yasaklar getirildi, toplatılma kararları getirildi. Düşünebiliyor musunuz bir siyasi parti muhalefet yapıyor, düşüncelerini halkla paylaşacak, gerçekleri halkla paylaşacak, muhalefet yapacak, siyasi faaliyette bulunacak ama bunlara yargı silah olarak kullanılıp engeller konuyor.

İstanbul İl Başkanımız Canan Kaftancıoğlu, güçlü bir kadın, siyaset yapan bir kadın, ağır cezalarla karşılaştı. Bir şeyi hatırlatmak istiyorum, çünkü çok çabuk unutuyoruz. Canan Kaftancıoğlu İstanbul İl Başkanı seçildikten tam iki gün sonra hakkında soruşturmalar başlatıldı. Daha önce hiçbir soruşturma yoktu. İstanbul İl Başkanı seçildikten iki gün sonra, her şey öyle başladı. Tweetleri sebebiyle, düşünceleri, eleştirileri sebebiyle çok ağır cezalarla karşı karşıya kaldı. Ama her zaman söylüyoruz, ne Canan Kaftancıoğlu, ne 81 İl Başkanımız, ne İlçe Başkanlarımız, ne Parti Meclisi Üyelerimiz, ne Milletvekillerimiz hiçbir Cumhuriyet Halk Partili bir santim dahi geri adım atmayacak. Çünkü bizim verdiğimiz mücadele demokrasi mücadelesi. Bedel ödenmesi gerekiyorsa da biz bunu kararlılıkla ödeyeceğiz.

Başka davalar; Osman Kavala davası. Osman Kavala'nın tutukluluğu 3 yılı aştı. Düşünebiliyor musunuz hakkında bir mahkeme kararı, bir ceza kararı, bir mahkûmiyet hükmü olmadan bir insanı 3 yılı aşkın bir süredir cezaevinde tutmak. Bu anlayış, bu zihniyet Türkiye'de hukuk reformu yapacak. Aslında Osman Kavala'yı cezalandırmıyorlar, Canan Kaftancıoğlu'nu cezalandırmıyorlar Türkiye'yi cezalandırıyorlar çünkü Türkiye güven kaybediyor, itibar kaybediyor.

Cumhurbaşkanına hakaret davaları; aslında AK Parti Genel Başkanına hakaret davaları. Böyle bir sistemde zaten böyle bir ceza maddesi olur mu? Cumhurbaşkanı siyasi parti Genel Başkanı. Hadi güçlendirilmiş parlamenter sistemin temsil noktasındaki Cumhurbaşkanı için böyle bir madde düşünülebilir ama bu sistemde bir siyasi parti Genel Başkanı için böyle bir madde zaten olamaz Anayasaya aykırı, hukuka aykırı Türk Ceza Kanunu'nun bu maddesi. Binlerce insan yargılandı, binlerce insan ceza aldı ve ne gariptir ki Adalet Bakanlığı Cumhuriyet Başsavcılıklarına yazı yazarak bu davaları takip ediyor biliyor musunuz? Başsavcılıklarda Adalet Bakanlığının bu yazısını ekleyerek mahkemelere yazı yazıyor. Şimdi o mahkemeler Cumhurbaşkanı hakaret davalarında özgürce nasıl karar verebilir? Yargının üzerindeki baskılar, yargının üzerindeki vesayet 2020'de çok daha arttı. Bugün aslında Türkiye'nin yaşadığı da sivil vesayet.

Değerli basın mensupları, başka adaletsizlikler, başka hak ihlalleri. Örneğin toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkı Anayasada güvence altına alınmış haklarımızdan biri. Uygulanabiliyor mu? Madenciler, işçiler yürümek istiyor engelleniyor. Baro Başkanları yürümek istiyor engelleniyor. İnsanların demokratik protesto hakkı vardır meydanlarda, engelleniyor ama öbür taraftan Cumhurbaşkanı mitingler yapıyor, insanların üzerine çaylar atıyor orada maalesef hiçbir sorun yok. Toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkı da temelinden sarsılmış durumda.

Davalar; adaletin tecelli etmediği davalar. Örneğin 10 Ekim Gar Katliamı Davası. Soma Maden Faciasıyla ilgili dava. Çorlu Tren Katliamıyla ilgili devam eden dava. Bu davalarda gerçek sorumlular yargı önüne çıkarılmıyor. Gerçek sorumlular bizzat saray rejimi tarafından korunuyor. Ama Çorlu tren kazasında evladını kaybeden bir

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

anne gerçekleri haykırdığı için, isyan ettiği için maalesef hakkında dava açılıyor, sanık olarak yargılanıyor. Böyle bir saray düzeniyle, saray rejimiyle karşı karşıyayız.

Çevre hukuksuzlukları 2020’de daha da büyüdü. Kaz dağlarında yaşananlar, Salda gölü, Dipsiz göl 2020’de ön plana çıkan yaşadığımız çevre adaletsizlikleri, hukuksuzlukları. Çevreciler terörist olarak ilan ediliyor. Çevre mücadelesi yapmak isteyenler toprağını, havasını, suyunu, ekosistemi, geleceğimizi korumak isteyenler bizzat saray rejimi tarafından engelleniyor, gözaltılar, cezalar ve maalesef baskılarla çevre mücadelesine de ağır darbeler vuruldu.

Kadına şiddet 2020’de maalesef daha da arttı. 2020 yılında en az 275 kadın erkek cinayetine kurban gitti. En az 275 kadın yaşamını yitirdi. Son 5 yılda hakkında koruma kararı olmasına rağmen 100 kadın yaşamını yitirdi. Koruma kararına rağmen. Neden? Çünkü İstanbul Sözleşmesini zayıflatan, İstanbul Sözleşmesini uygulamayan bir saray rejimiyle karşı karşıyayız.

OHAL Komisyonu. OHAL Komisyonu’nun adaletsizlikleri de 2020’de büyüdü. Binlerce dava bekletiliyor. Ceza mahkemelerinde beraat eden, yargıda aklanan insanlar OHAL komisyonunu aşamıyor, görevlerine iade edilmiyor. Binlerce insan haksız, hukuksuz bir şekilde aş, iş, ekmek maalesef kazanamıyor, çalışmıyor. Görevlerine iade edilmiyor.

Yasalarla yaratılan 2020’deki adaletsizlikler maalesef yine çok fazla oldu. Yasalarla derken zaten yasa teklifleri sarayda hazırlanıyor. Sarayın, Cumhurbaşkanının Genel Başkanı olduğu partinin milletvekilleri yalnızca el kaldırıyor. TBMM, siyasi güç merkezi olması gereken Meclis 2020’de daha çok itibarsızlaştırıldı, işlevsizleştirildi. Örneğin, infaz düzenlemesi yapıldı. Aslında bu bir özel aftı. Birileri için özel af uygulandı. Böyle bir infaz düzenlemesiyle büyük adaletsizlik yaratıldı. Barolar parçalandı, barolar bölündü yasal düzenlemelerle. Ve en son STK’lara ve derneklere kayyum atanmasının önü açıldı yasayla. İçişleri Bakanı’nın vesayeti oluşturuldu sivil toplum üzerinde. Demek ki çok korkuyorlar. Her zaman söylüyoruz, sarayın duvarları arasında korku her geçen gün büyüyor. Korktukça daha da otoriterleşiyorlar, otoriterleştikçe hataları da çoğalıyor.

Muhalefet üzerindeki baskılar. Belediyelerimizi çalıştırmamak için ellerinden gelen her türlü hukuksuzluğu yapıyorlar. Yasa çıkartma güçleri var ya, kararname yapma yetkileri var ya her türlü hukuksuzluğu. Düşünebiliyor musunuz, halkın belediyelere yaptığı bağışlara bloke koydular, aşevlerini kapattılar. Aşevlerinde insanların yemek yemesini engellediler neden? CHP’li belediyeler, daha doğrusu muhalefetteki belediyeler başarılı olmasın. Böyle bir anlayış, böyle bir merkezi yönetim anlayışıyla karşı karşıya Türkiye. Kanal İstanbul’u dayatıyorlar. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız halka gerçekleri anlatmak istiyor soruşturma açmaya kalkıyorlar, engeller koymaya çalışıyorlar. Ne engel koyarlarsa koysunlar belediyelerimiz hepsini aşıyor ve halka dokunmaya, onlara ulaşmaya devam ediyor. Süt dağıtmak istiyor çocuklara belediye başkanlarımız, engeller getiriyorlar. Yardımda bulunmak istiyorlar ihtiyaç sahibi ailelere, engeller getirmeye çalışıyorlar. Ama bunların hepsini aşıyoruz. Seçilmiş belediye başkanlarını görevden alıyorlar. Seçmenin iradesini yok sayıyorlar, kayyum uygulamalarını dayatıyorlar.

Muhalefet üzerindeki baskılar, Enis Berberoğlu milletvekilimiz Anayasa Mahkemesi kararına rağmen mecliste yok bugün. Devletin çivisi çıkmış durumda. Eğer Anayasa Mahkemesi kararları uygulanmıyorsa, eğer Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları uygulanmıyorsa devletin çivisi çıkmış demektir. Anayasa Mahkemesi, Meclis, yargı organları, herkes üzerine düşeni yapmalı. Asıl beka sorunu budur. Devletin temeli adalettir. Adaleti çürütürseniz asıl beka sorunuyla milleti karşı karşıya bırakırsınız. Tabi yargı temel görevi olana adaleti tecelli ettirmeyince sosyal adaletsizlik de büyüyor. Hukuk devleti olmadığınız zaman demokratik bir devlet olamazsınız. Çünkü demokrasinin güvencesi bağımsız ve tarafsız bir yargıdır. Sosyal adaletsizler öyle büyüdü ki 2020’de kuru ekmek tartışmaları yapıldı. Eskiden altınla, dövizle, başka alım güçleriyle tartışmalar yapılırdı şimdi kuru ekmek. Diyorlar ki, saray rejimini temsil edenler, sarayda oturanlar, bu saray düzenini savunanlar millete dönüp diyorlar ki “kuru ekmek yiyorsanız aç değilsiniz”. Ama ilk seçimde öyle bir ders alacaklar ki bu millettten bunu kendileri bile anlayamayacak.

Asgari ücret tartışmaları; asgari ücretle çalışan bir insan evi kiraysa, kirası, elektriği, suyu, ulaşımı bütün bu giderleri çıktıktan sonra acaba nasıl beslenebilir? Asgari ücretle çalışan bir ailenin çocukları nasıl yeterli protein alabilir, nasıl sağlıklı beslenebilir? Ama saray hiç bunların derdinde değil artık. Halk aç ve işsiz ama saray tok. Sarayda hiçbir sorun yok hepsinin bir eli yağda, bir eli balda ve sarayda yaşadıkları için halktan o kadar kopmuşlar ki işsizliğin, açlığın, yoksulluğun ne boyutta olduğunu farkında değil. Bugün işsizlik sebebiyle insanlar intihar ediyor. Bu gerçeklerin üzerini örtmeye çalışıyorlar.

Ve tam bir baskı. Basının üzerinde, muhalefetin üzerinde, özgür düşünen insanların üzerinde. Şunu göremiyorlar değerli basın mensupları, başkalarına baskıyla dayattığınızda en temiz inançlar bile akla karşı işlenmiş birer suç

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

haline gelir. Baskıyla dayatılan hiçbir şey akla ve ahlaka uygun değildir baskıyla dayatılıyorsa. Bunu maalesef anlayamıyorlar.

Yeni yıla giriyoruz değerli basın mensupları. Bu büyüyen adaletsizleri göreceksiniz ilk seçimde, seçim zamanında olabilir, erken olabilir o bizim yetkimizde değil ama ilk seçimde bu düzeni savunanlar, bu adaletsizlikleri savunanlar mutlaka ve mutlaka gidecekler. Ne yaparlarsa yapsınlar, hangi baskıyı kurarlarsa kursunlar yolculur Abbas bağlasan durmaz. Ve biz ilk seçimde başarılı olacağız, adayımız seçilecek ve seçilecek adayımızla birlikte göreceksiniz vatandaşın ağır sorunlarını, dertlerini kısa sürede çözeceğiz. Devleti de liyakat ve adalet temelinde yapılandıracağız. Daha sonra da toplumsal bir uzlaşmayla özgür bir ortamda yapacağımız anayasa değişiklikleriyle güçlendirilmiş parlamenter sistemi getireceğiz.

Geldiğimiz noktada değerli basın mensupları, her alanda adaletsizlik pandemisi egemen oldu. Asıl mücadele bununla yapılmalı. Onun için ben yeni yıla girerken sizlerin aracılığıyla başta sağlık çalışanlarımız olmak üzere herkesin yeni yılını kutluyorum. Adaletli, sağlıklı bir yıl diliyorum. Yeni yılda da maske, mesafe, temizliğe çok dikkat etmeye devam edelim. Ama bir şeye daha dikkat edelim lütfen bu saray rejimiyle aramıza da siyasi mesafe koymayı unutmayalım.

Fahrettin Altun'un başvurusu üzerine Basın İlan Kurumu bu cezayı kesmiş Birgün Gazetesi'ne. Zaten söylüyoruz Basın İlan Kurumu herhalde Fahrettin Altun'un özel şirketi haline gelmiş o ne isterse hemen anında yerine getiriliyor. Ne yapılmak isteniyor çok açık söyleyelim. Gazeteciler bizi arıyorlar düşüncelerimizi alıyorlar ve bunu yazıyorlar. Türkiye öyle bir noktaya geldi ki, herhalde anayasada yazılı olan düşüncüyü açıklama ve yayma hürriyeti de ortadan kaldırıldı. Muhalefet yapmayın diyorlar. Gazetecilere diyorlar ki, aramayın muhalefetten kimseyi, düşüncelerini almayın, haber yapmayın, yazmayın. Ben her zaman söylüyorum, bakın gazetecilere her türlü baskıyı kurabilirsiniz, gazetecileri hapsedebilirsiniz de ama onların düşüncelerini, yazılarını, haberlerini hapsedemezsiniz. Ne yaparlarsa yapsınlar yaşadıklarımızın neden olduğunu hepimiz biliyoruz. Şunu da söyleyeyim yeri gelmişken, Basın İlan Kurumu, RTÜK gibi kurumların basına ceza, yaptırım uygulama yetkisi olmamalı. RTÜK, Basın İlan Kurumu bir usulsüzlük tespit ederse bunu yargıya intikal ettirmeli verecekse bir karar, ceza, yaptırım yargı vermeli. Öbür türlü ne oluyor mevcut uygulamada? Zaten RTÜK iktidarın kontrolünde, Basın İlan Kurumu ve RTÜK... RTÜK siyasilere oluyor biliyorsunuz. Basın İlan Kurumu ve RTÜK iktidarın kontrolünde, güdümünde basına karşı onları bir silah olarak kullanıyor. Ama biz göreceksiniz önümüzdeki ilk seçimden sonra basın özgürlüğü içinde gereken tüm önlemleri alacağız. Medya patronları bizim iktidarımızda örneğin kamu ihaleleri alamayacaklar, başka işlerle uğraşmayacaklar. Medya patronları kamudan ihale aldığı zaman işte yaşananları görüyorsunuz.

İKTİDARIN "HAK" ANLAYIŞI: "HASTALAR OLMASA SAĞLIK SİSTEMİMİZ ÇOK İYİ!"

Ne yazık ki en temel hasta hakkı olan, "Hizmetten Genel olarak Faydalanma Hakkı"nın ihlal ediliyor.

"Sağlıkta Dönüşüm" adı altında hizmetlerin yekpare özelleştirildiği, kamu anlayışının tasfiye edildiği bir süreçten geçiyoruz. Bu süreç doğal olarak hasta hekim ve sağlık emekçileri arasındaki bireysel ve toplumsal ilişkiyi de olumsuz yönde etkiliyor.

Piyasanın emrine sunulan sağlık hizmetleri her geçen gün yurttaşın cebindeki mali yükü artırırken, kolay erişilebilen ve nitelikli sağlık hizmeti alabilen yurttaşlarımızın sayısı da aynı oranda hızla azalıyor.

Unutulmamalıdır ki, sağlık çalışanlarının hastaya ve hastanın da sağlık çalışanlarına karşı görev ve sorumlulukları karşılıklıdır. Daha iyi bir sağlık ortamı için "haklar" ve "görevler" bütüncül bir anlayışla ele alınmalıdır.

Oysa bugün sağlık emekçilerimiz cansiperane biçimde Koronavirüs salgını ile mücadele ederken, sürecin siyasi propaganda malzemesi haline dönüştürüldüğünü, iktidar aygıtının hasta ve sağlık çalışanlarının en temel ihtiyaçlarını bile karşılamaktan uzak bir tutum içine girdiğine tanık oluyoruz.

Ne yazık ki şeffaflığın unutulduğu, kelime oyunlarının ön plana çıktığı, vaka-hasta ayırımının yapıldığı bu süreçte hastalar en temel hakkı olan tedavi hakkından yararlanamıyorlar.

Koronavirüs şüphelisi yurttaşlar test olamazken, teşhis konan hastalar kalacak yer olmadığı gerekçesiyle hastanelere kabul edilmiyorlar. Yoğun bakımlarda yer bulunamazken, yoğun bakıma ihtiyaç duyan hastalar ambulansla şehirde hastane hastane gezdirilerek boş yatak aranıyor.

Covid-19 hastalarına bakacak personel olmadığı için hastaneler sağlıklı hasta yakınlarını bu hastaların yanında refakatçi olarak kalmaya zorluyor. Sağlıklı bireylere bulaşan virüs onlar kanalıyla daha da yayılıyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Pandemi gerekçesiyle ameliyatlar yapılamıyor. Ameliyat edilebilecek şanslı hastalar içinse başka sorunlar beliriyor. Zira medikal malzemelerle ilgili yaşanan ödeme sıkıntısı nedeniyle ameliyat malzemesi bulmak başlı başına bir dert olarak göze çarpıyor.

Doğal olarak, artan döviz kurları nedeniyle SGK'nın karşılamadığı malzemeleri alabilmek de ancak parası olanın "hakkı" oluyor.

Hasta Hakları Gününde aile hekimleri rutin taramalarını yapamadığı için kanser, obez gibi takibi gereken hastalar ciddi sorunlar yaşıyorlar.

Ne acıdır ki, gelişmiş ülkelerin hiçbir sorun yaşamadığı "Grip aşısı" ülkemizde kaos ortamına dönüşmüş durumda! Grip aşısı planlaması yapılmadığı için kronik hastalara aşı yapılamıyor.

Geçen yıl risk grubu kabul edilen hastalar bu sene risk grubundan çıkartılarak aşıya erişimleri engelleniyor. Tedavi hizmetlerindeki sorun önleyici ve korucu sağlık hizmetlerinde de yaşanıyor.

Pandemi süreci bakanlık tarafından doğru yönetilmediği için hekimler ve sağlık çalışanları tükenmişlik içerisinde istifa etmek zorunda kalıyorlar. Bu istifalar nedeniyle yurttaşların tedavi imkanları da ortadan kalkıyor.

Bakanlık yeni personel almadığı için de sağlığa erişim hakkı her geçen gün daha da zorlaşıyor.

Öte taraftan "sağlıkta dönüşüm" ile yaratılan tahribatının iş barışını yok ettiğini, sağlıkta şiddeti körüklediğini ve hastaları "ihbarcı", sağlık emekçilerini ise "zanlı" haline dönüştürdüğünü üzülenek görüyoruz.

Sonuç olarak, yurttaşların hasta olmasının bile yasaklandığı bir dönemden geçiyoruz.

liyakatsiz kadroların elinde plansızlığın kurbanı olan sağlık sistemi ve yurttaşlarımız derin bir krizin içindedir. Süreç hızla, "şu hastalar da olmasa, sağlık sistemimiz aslında çok güzel" denilen kahredici bir evreye doğru ilerliyor.

İktidarın kamu sağlık hizmetlerine yeterli kaynağı ayırmaması, özelleştirmeyi teşvik etmesi ve koruyucu sağlık alanı yerine daha çok kâr getiren tedavi edici hizmetlere ağırlık vermesi, toplum sağlığını bozuyor.

Kısacası hem sağlık emekçileri için hem de yurttaşlarımız için tünelin ucunda derin bir karanlık gözüküyor!

PANDEMİ YOĞUN BAKIM SÜRECİ İLE İLGİLİ SIKINTILARI ORTAYA ÇIKARDI

Tüm dünya ile birlikte ülkemizi de etkileyen pandemi sürecinde yoğun bakımların durumları endişe yaratmaktadır.

Konunun yoğun bakım yatağı olarak gündeme getirilmesi buz dağının görünen yüzünün bile olmadığı ortadadır.

29 Temmuz 2020 tarihinde ilk defa ağır hasta sayısı Covid-19 tablosunda açıklanmıştır. Bu tarihte 542 olan ağır hasta sayısı, aralık ayında günlük ortalama 5 bin 900'leri geçmiştir. Yine 29 Temmuz'da 963 olan hasta sayısı aralık ayı günlük ortalamasında 6 bine yükselmiştir.

Yoğun bakımlarda yalnızca yatak sayısı artırmak ile pandemi ile mücadele edilemeyeceği açıktır.

Uzman sayısı artmadan yoğun bakım sayısının artması çözümü zorlaştırıyor

Pandemi sürecinde yoğun bakımların yatak sayısına indirgenmesin en büyük hatadır. Yoğun bakım uzmanı olmadığı için, yeni açılan hastanelerde, pratisyen doktorlar ve yoğun bakımla alakası olmayan branş hekimlerinin, özellikle araştırma görevlilerinin, görevlendirilmeleri bu yoğun bakımlar için sıkıntı oluşturmaktadır. Etkin tedavi imkanı kalmamaktadır.

Asıl önemli olan yoğun bakımda gerekli sağlık hizmetinin nitelikle verilmesidir. Bu yüzden önemli olan yoğun bakım uzmanı, doktor sayısı, yoğun bakım hemşiresi, tekniker ve teknisyen sayıdır. Ve maalesef bu sayılar yetersizdir.

Uzman eksikliği nedeniyle yeni açılan hastanelerde, pratisyen doktorların ve yoğun bakımla alakası olmayan branş hekimlerinin görevlendirilmeleri yoğun bakımlar için sıkıntı oluşturuyor. Hemşire olmadan, personel olmadan, yoğun bakım şartlarını sağlamayan yerler yoğun bakıma çevrilmeye çalışılmaktadır. Bu nedenle etkin bir tedavi sağlanamamaktadır.

Sorunlar

1- Salgın tedavi ederek önlenemez!

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Pandeminin başından beri kamuoyunda tartışılan en önemli konu yoğun bakım yatak sayıları olmuştur. Ancak salgınlar tedavi edilerek önlenemez, yoğun bakımda önlenemez, hastane yatağı arttırılarak da önlenemez...

Salgınlar, halk sağlığı tedbirleri alınarak önlenemez. Ancak bir algı operasyonu yaşanmaktadır. COVID sorununu yoğun bakımcular çözecek algısı vardır. Bu halk sağlığı sorunu, yoğun bakımcuların sırtına koyulmak istenmiştir.

Sürecin yönetiminde ciddi sıkıntılar vardır. Bir pandemi yönetmek için, halk sağlığını yönetmek gerekmektedir. Fakat Bilim Kuruluna halk sağlıkçıları değil, enfeksiyon hastalıkları uzmanları, son dönemde de yoğun bakım uzmanları çağrılmaktadır.

2- Yoğun Bakımlar tamamen dolu

Yoğun bakım doluluk oranları resmi olarak yüzde yetmiş, yetmiş beş arasında açıklanmaktadır. Uzmanlara göre yüzde yetmiş beş yoğun bakım doluluğu demek, yüzde yüzün üzerinde dolu demek aslındadır. Çünkü servis hastasını iyi tedavi edebilmek için yoğun bakım yataklarının zaten yüzde yirmi beşinin boş olması gerekmektedir. Her an o hastalar yoğun bakıma inebilmektedir.

Diğer taraftan da ameliyat sonrası ya da spesifik yoğun bakım üniteleri mevcuttur. Kardiyoloji, nöroloji yoğun bakım ünitesi gibi. Bu tip Covid hastası almayan yoğun bakımların varlığı doluluk yüzdesini yüzde 75'lere indirmektedir.

Hastanın yoğun bakıma inmesi gerekiyor ancak yer olmadığı için transferler yolu ile yakın illere gitmek zorunda kalınmaktadır.

Yoğun bakıma girmek için sıra beklenmektedir. Bu da yoğun bakımların yüzde yüzden fazla olduğunun kanıtıdır. Boşalan her hasta yatağına, teklif edilen birden fazla hasta olmaktadır.

Yük devlet hastanelerinde

Bakanlık verilerine göre yoğun bakımlarda, Covid hastalarının yüzde doksan birinin bakımı devlet hastaneleri ve şehir hastaneleri gerçekleştirilmiştir. Covid hastalarının yüzde yedisini üniversite hastaneleri, diğer kısmını ise özel hastaneler karşılamaktadır.

3- Sağlıkçılar hastalanıyor

Ağır hasta artışı ile birlikte, sağlık çalışanları ile onların eşleri ve çocukları hızla hastalanmaktadır. Sağlıkçılar arasındaki hastalanma oranları, diğer sağlık çalışanlarını tükenmişlik hissiyle karşı karşıya bırakmaktadır.

On kişilik bir yoğun bakım ekibi için hastanede ay başında yapılan liste, ayın 10'unda 8'e, 15'inde 7'ye düşmektedir. Çalışan sayısı azalırken yoğun bakımda kalan sayıları aynı ve bu kadar iş ile azalan personel ilgilenmek zorunda kalmaktadır.

Kırk binin üzerinde hastalığa yakalanan sağlıkçı vardır. Bunların bir kısmı ikinciye, hatta üçüncüye hastalığı geçirmektedir. Böyle giderse hastanelerde sağlıkçılara da vatandaşa da bakacak sağlık çalışanı bulunamayacaktır.

4- Yoğun Bakım açmak çözüm değil!

Tüm uzmanlar yoğun bakımın yoğun bakım yatağına indirgenmesinden rahatsızlık duymaktadır.

Pandeminin başından beri yoğun bakım yatakları, ventilatör sayıları, yoğun bakım terimleri konuşulmuştur. Ancak yoğun bakım personeli konuşulmamıştır.

Asıl önemli olan yoğun bakımda gerekli sağlık hizmetinin nitelikle verilmesidir. Bu yüzden önemli olan yoğun bakım uzmanı, doktor sayısı, yoğun bakım hemşiresi, tekniker ve teknisyen sayıdır.

Covid hastalarına da diğer hastalara da gerek hastane yataklarında, gerek yoğun bakım yataklarında, yeterli sayıda ve yeterli elemanla destek verilmelidir.

Yoğun bakım uzmanı, anestezi ve yoğun bakım ile ilgili branşlar dışında diğer hekimler de yoğun bakım hizmeti akmaması için hizmet vermeye çalışmaktadır.

Ancak özellikle yeni açılan hastanelerde, pratisyen doktorlar ve yoğun bakım ile alakası olmayan branş hekimlerinin, özellikle araştırma görevlilerinin, görevlendirilmeleri bu yoğun bakımlar için sıkıntı oluşturmaktadır.

Sağlık Bakanı Bütçe konuşmasında Sağlık Bakanlığına bağlı erişkin yoğun bakım yatak sayısının pandemi öncesi 12.009 iken 20.248'e çıktığını açıklamıştır. 2018 Sağlık yılına göre üniversite hastanelerinde 4.049, özel

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

hastanelerde ise 8,851 yatak bulunmaktaydı. Yeni açılanlarla birlikte ülkemizde şuan 33 binden çok erişkin yoğun bakım yatak sayısı vardır.

Sağlık Müdürlüklerinden hastaneler aranarak, “on tane yoğun bakım açacaksınız, yirmi tane açacaksınız” denmekte, sadece rakam telaffuz edilmektedir.

Hemşire olmadan, personel olmadan, yoğun bakım şartlarını sağlamayan yerlerde, kronik yoğun bakımlar ya da başka bir yerler yoğun bakıma çevrilmeye çalışılmaktadır. Bu nedenle etkin bir tedavi sağlanamamaktadır.

Özellikle İstanbul’da şu an yoğun bir şekilde yoğun bakım üniteleri arttırılmaktadır. Diğer küçük hastanelerden, anestezi uzmanları kaydırılmaktadır. İki, üç tane anestezi uzmanı bulunuyor, görevlendiriliyor, yanına da biraz personel, hemşire takviyesi yapılarak, burası yoğun bakımdır deniliyor. Bu şekilde yoğun bakım açılması çok sakıncalıdır. Buna karşı çıkan anestezi uzmanlarının, hemşirelerin, teknikerlerin, teknisyenlerin görev yeri değiştirilmiştir.

Pandemi nedeniyle hızla, telaşa yeni yoğun bakım ünitelerinin açılmaya başlanması, yetmişmiş eleman sıkıntısı çözümü zorlaştırmaktadır.

Yoğun bakımlarda devşirme sağlık çalışanları yardım etmeye çalıştıklarında, asıl orada çalışanların iş yükünü daha da fazla arttırmaları.

Yoğun Bakım sayısını arttırmamız hasta sayısını arttırmamız anlamına gelmektedir. Artan hasta sayısı ile birlikte, o zaman sağlık çalışanlarında hızlı çözülme başlamaktadır ve tükenmişlik durumu hızlı çözülme için daha da etkilemektedir.

Yoğun bakım sayısını arttırmak personel konsantrasyonunu azaltarak, hasta bakım kalitesini, dolayısıyla ölüm oranlarını arttırmaktadır, kalitesiz bakımı arttırmaktadır. Onun için odaklanılması gereken yer, sağlık hizmet sunumunu arttırmak değil, sağlık hizmeti gereksinimi azaltacak tedbirler almaktır.

Bu yapılan hastalar acilde ölmesin, yoğun bakımlarda ölsün anlamına gelmektedir ve hastalar için çok ciddi sakıncadır.

5- Yoğun Bakım Uzmanı yok

Yoğun bakım uzman sayısı Türkiye’de çok azdır.

Türkiye’de şu anda dört yüz civarı yoğun bakım uzmanı ve iki yüz kadar yoğun bakım yan dal asistanı mevcuttur. Altı yüz otuz yoğun bakım ve yan dal araştırma görevlisi ile pandemi öncesi yirmi yedi bin yataklık bir portföye hasta bakmaya çalışılmaktadır. Şuan bu sayı 33 binden çoktur.

Yoğun Bakım uzmanları dışında anestezi uzmanları yoğun bakımların iş yükünü karşılamaya çalışılmaktadır. Anestezi uzmanlarının asli görevi yoğun bakımlarda çalışmak olduğu, ihtisas süresinin bir yılını yoğun bakımlarda geçirdikleri için şu an 3 bin anestezi uzmanı ve iki bin anestezi asistanı, Covid yoğun bakımlarda görev yapmaktadırlar.

Üniversite hastanelerinde ise ağırlıklı olarak yan dal uzmanları, uzmanlık öğrencileri, anesteziyoloji uzmanları ve anesteziyoloji uzmanlık öğrencileri, iç hastalıkları uzmanları ve iç hastalıkları uzmanlık öğrencileri Covid yoğun bakımda çalışmaya devam etmektedir.

6- Yoğun Bakım hemşiresi yok

Konuşulması gereken asıl konu yoğun bakım hemşiresi sayısıdır.

Sağlık Bakanlığı en son 2016 yılında 12 bin 600 yoğun bakım hemşiresi sayısı açıklamıştır. Sağlık Bakanlığı net sayıyı açıklamamaktadır. Şu anda yaklaşık 25 bin yoğun bakım hemşiresi olduğunu tahmin edilmektedir.

Yoğun bakımların sadece üçüncü düzey yatakları için bile şu anda 50 binden fazla sayıda yoğun bakım hemşiresine ihtiyaç duyulmaktadır.

Yoğun bakım hemşirelerinin sayılarının hızla arttırılması gerekmektedir. Ancak Bakanlık uzmanların tüm uyarılarına rağmen, pandeminin başından beri bu konuda hiçbir çalışma yapmamıştır.

En son Sağlık Bakanı 7 bin hemşire ataması açıklaması yapmıştır. Ancak bu hemşirelerin yoğun bakım alanında çalışmaları mümkün değildir. Mezun olmuş, yeni atanmış hemşirelerin yoğun bakım hemşiresi olarak hizmet verebilmesi için dünya ortalaması 5 yıldır. Türkiye’de bu süre çok hızlandırılarak, 2 yıldır.

Ancak sadece pandemide değil pandemi öncesi de yetiştirilen hemşireler yoğun bakımda durmak istememektedir. Hemşireleri yoğun bakımda tutmanın yolunu bulunmalıdır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bu yol söz verilen 3600 ek göstergeden geçmektedir. Bu yol emekliliğe yansiyacak tek kalem maaş ödemesinden geçmektedir.

Bakanlığın ek ödeme açıklamalarına rağmen, özellikle üniversite hastanelerinde görev yapan yoğun bakım hemşirelerine 7 lira ek ödeme yatmıştır. Marttan beri evlerine gidemeyen, aylarca çocuklarını göremeyen hemşirelerle adete dalga geçilmiştir.

7- Acilden yoğun bakıma geçiş süresi çok uzun

Pandemide kritik hasta bakımı açısından acil servisler ve akabinde yoğun bakımlar merkez olmak zorundadır.

Tüm dünyada önemli bir kriter vardır. Yoğun bakıma alınacak hasta, genel olarak acil serviste yoğun bakıma alınmaktadır. Bir hastanın acil servisten yoğun bakıma geçme süresi dünyada bu ortalama 2-24 saat arasında değişirken, Pandemide bu durum Türkiye’de 3-4 güne çıkmış vaziyettedir.

Doğru istatistik yatağın dolu ya da boş olması değil, acilde yoğun bakım ihtiyacı olan hastanın ne kadar beklediğidir.

Acil servisten yoğun bakıma geçiş süresi hasta için en kritik dönemdir. Bu dönem Türkiye’de şuan 3-4 gündür. Bunun için acil servislerin kritik hasta bakımı için güçlendirilmesi gerekmektedir.

Acil servisler pandemi öncesinde de zaten çok zayıf durumdaydı. Pandemi süreci daha da zorlu olmuştur.

Acildeki, yoğun bakıma aktarılamayan hasta için donanım sağlanması gerekmektedir.

8- Yoğun bakım derecelendirilmesi yapılmalıdır

Yoğun bakımda yatak bekleyen hastalar, hep aynı grup hastalar değildir. İstanbul’da şu an yaşanan sıkıntı solunum cihazı ve entübe olan hastalardan ziyade yüksek oksijen alması gereken veya noninvaziv mekanik ventilasyonla desteklenebilecek durumdaki hastalardır.

Ancak gerekli yapı olmadığı için bu tip hastalar yoğun bakım yataklarını işgal etmektedir. Çünkü yüksek oksijen tedavisinin veya noninvaziv mekanik ventilasyon tedavisinin sağlanacağı daha farklı üniteler tespit edilmelidir.

Acil servislerde resüsitasyon bölümleri üç yataklı, acil müdahale gerektiren; yani kabaca solunum sıkıntısı çeken hastaların bakıldığı bir yerdir. Buralar adeta yoğun bakım gibi çalışmıştır. Bu üç kişilik yere en son hasta sedyeleri yerine yoğun bakım yatakları çekilerek üç kişilik yerlere altı hasta yatırıldığı olmuştur.

Acil servislerde, kritik ve yoğun bakım entegrasyonunu sağlayacak bir sisteme ihtiyaç duyulmaktadır. Yoğun bakımın derecelendirilme gerekmektedir. Yoğun bakımdaki önceliklerin çok daha iyi tespit edilip, bir model oluşturup, hazırlık yapılması gerekmektedir.

9- Performans sistemi kaldırılmalıdır

Performans sistemi başlı başına sağlıkçıları tüketen bir sistemdir.

Bu sistem vatandaşa yeterli sağlık hizmetinin verilmesinin önündeki en büyük engeldir.

Pandemi kahramanı sağlıkçıları insanca ve insan onuruna yakışır şekilde yaşayabilecekleri, tek kalemde yatacak, emekliliğe yansiyacak bir ücret istemektedir. Hemşire ve sağlık çalışanları kendilerine söz verilen 3600 ek göstergeli istemektedir.

Sağlık sektörü olarak algılandığı sürece pandemi öncesinde olduğu gibi, sırasında ve sonrasında da tüm sorunlar artarak devam edecektir.

Sağlıkçıları bakanlığın açıkladığı performans adı altında ek ödeme verileceği açıklanmıştır. Sağlıkçıların talebi olmayan bu para için de çok büyük ayrımcılık yapılmıştır. Ancak, yedi lira ile yirmi iki bin lira arasında değişen adaletsiz bir dağılım olmuştur. Aynı işi yapan yan yana çalışan sağlık emekçilerinin bir kısmı 7 lira alırken, küçük bir kısmı da 22 bin lira almıştır.

Performans sistemi yüzünden her ay ne kadar maaş alacağını hiç bilememektedir sağlık çalışanları. Maaşları üç parçadan oluşmaktadır. İlki, devletin yatırdığı, emekliliğe yansiyen kısmı. İkinci kısmı denge tazminatı. Bir de performans ödemesidir.

Bu sistemle hekimlere, sağlık çalışanlarına muhasebe yaptırılmaktadır.

Bu sistemin değiştirilmesi tüm sağlık çalışanlarının en büyük beklentisidir.

10- Bakanlık ve sivil toplum birlikte hareket etmelidir

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Pandeminin başından beri tıp alanındaki sivil toplum örgütleri ve bilimsel derneklerin yetişmiş insan gücünden yararlanılmamaktadır.

Etkin ve hızlı yoğun bakım hizmeti için STK ve bilimsel derneklerin yetişmiş insan gücünden yararlanmak şarttır.

Salgın başladığında, uzmanların personelin eğitmesi gerektiği açıklamalarına kulak tıkanmıştır.

11- Birikmiş sağlık talebine çözüm yok

Covid 19 nedeniyle birikmiş sağlık talebi de, göreceli acil olan kanser hastaları için ve diğerleri için henüz bir çözüm yoktur.

Covid hastalarına destek verirken diğer hastaların da unutulmaması gerekmektedir.

Bu ileriye dönük olarak ve şu anda değişik problemler oluşturmaktadır.

Enfarktüs ile gelenler, ileri kanserle gelenler, şeker hastalığı komplikasyonu ile gelenler giderek artmaktadır. Ve Covid salgınına kontrol etsek bile ileriye yönelik olarak özellik kanser ölümlerinin çok artması beklenmektedir.

Covid hastalarına, gerek hastane yataklarında, gerek yoğun bakım yataklarında, yeterli sayıda ve yeterli elemanla destek verilmelidir. Ancak diğer hastalar unutulmamalıdır. Süreç maalesef diğer hastaların unutulduğunu göstermektedir.

Estetik ameliyatlar yapılıyor

Pandemi nedeniyle birçok ameliyat yapılmazken, 1 Haziran'daki açılım ile elektif ameliyatları yapılmaya başlanmıştır. İleride risk oluşturabilecek durumdaki bir çok hasta ameliyat olamazken, bir tarafta da burun ameliyatı, estetik nedenlerle ameliyatlar devam etmektedir.

Estetik ameliyatlar nedeniyle ameliyathaneler aynı yoğunluğuyla devam etmektedir. İlerleyen süreçte yine yoğun bakımda, ve başka kliniklerde sağlık personeline ihtiyaç duyulduğu zaman, buralarda çalışan sağlık emekçileri tüketmiş olacaktır. Bu yanıltan bir an önce vazgeçilmelidir.

12- İlaç kullanım sıkıntısı

Yaratılan şehir efsaneleri nedeniyle Covid-19 ilaçlarını kullanmak istemeyen bir çok hasta mevcuttur. Vatandaşlarımızın farklı kaynaklardan edindikleri bu bilgi kirliliği nedeniyle tedaviye yaklaşımları da sıkıntılı olmaktadır. Bu hastalar evde hastalığı atlatabilecekken, ilaç kullanmadıkları için hastanelerde bakım altına alınmak zorunda kalmaktadır.

Bu bilgi kirliliğini de bir şekilde çözmek gerekmektedir.

13- Tekniker ve teknisyen sorunları

Anestezi tekniker ve teknisyenleri tükenmektedir. Yoğun bakımlarda anestezi teknikeri ve teknisyenleri de görevlendirilmektedir.

Covid sürecinde anestezi teknikerleri yoğun bakımlar dışında, sürüntü almakta, triajda, hasta naklinde, filyasyon ekiplerinde görev almaktadır.

Anestezi tekniker ve teknisyenleri aldıkları eğitimin yoğun bakımlarda çalışmak için yeterli olmadığını ifade etmektedir.

Bir günlük eğitimlerle yoğun bakımlarda çalışmaya zorlanan teknikerler yetişmiş eleman sıkıntısının önemini ortaya koymaktadır. Halen yoğun bakım servisleri, acil servisler ve ameliyathaneler için yeterli eğitim olanakları sağlanmadan tekniker ve teknisyenler bu alanlarda çalıştırılmaktadır.

Bu eğitimlerin yetersiz olduğunu ifade edenler ise sürgünlerle, cezalarla karşı karşıya kalmaktadır.

14- Fatura sağlıkçılara mı kesilecek?

Sağlık çalışanlar, ilerleyen zamanlarda pandeminin kötü sonuçlarının tamamen sağlık çalışanlarının üzerine yıkılması ya da sağlık çalışanları yetersiz bulunarak halk karşısında yine ötekileştirilmesi ve şu anda da olduğu gibi ilerleyen zamanlarda şiddete açık hale getirilmesi sorunu ile karşı karşıyadır.

Sonuç

Pandemi süreci bir halk sağlığı sürecidir.

Ülkemizde bu süreç yoğun bakımların, yoğun bakımda çalışanların üzerine atılmış durumdadır.

Yaşananlar yoğun bakım yatak sayısını artırarak çözülecekmiş gibi yanlış bir algı yaratılmıştır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Uzmanların pandemiyin başından beri söyledikleri maalesef bakanlık ve bürokrasi tarafından ciddiye alınmamıştır.

Yaşanan süreç hasta olanların yoğun bakımda tedavi olması üzerine yanlış bir kurgu ile oluşturulmuştur.

Pandemilerde asıl olan halk sağlığı tedbirleri alınarak çözülmeye çalışılmasıdır.

Bu yanlış kurgulanan süreç nedeniyle yeterli uzman, hekim, hemşire, tekniker, teknisyen olmadan sağlıkçıların insan üstü çabalar ile yürütülen bir pandemi vardır.

Bu süreç sağlıkçıların tükenmesini engellemek üzerine hiçbir çabanın olmadığı bir süreçtir.

Yoğun bakımların tamamen dolduğu, yoğun bakımlarda hizmet veren sağlık çalışanlarının hastalığa yakalandığı, şehit olduğu bir pandemi sürecini yaşıyoruz.

Dünyada acil servisten yoğun bakıma geçiş süresi 2-24 saat arasında değişirken, sağlıkta devrim yaptığını iddia eden AKP iktidarında ülkemizde 3-4 güne çıkmış durumdadır.

Sağlık çalışanları, ilerleyen zamanlarda pandemiyin kötü sonuçlarının tamamen sağlık çalışanlarının üzerine yıkılması tedirginliği altındadır. Bakanlığın, hükümetin ve bürokrasinin tüm engellemelerine rağmen, Pandemi kahramanı sağlık çalışanlarının insan üstü çabaları ile halkımıza sağlık dağıtırken, yarın hükümetin başarısızlığının faturasının kendilerine çıkabileceğini ısrarla dile getirmektedir.

Performans sistemi pandemi öncesi olduğu gibi pandemi sırasında ve sonrasında da başlı başına sağlıkçıları tüketen bir sistemdir. Bu sistem vatandaşa yeterli sağlık hizmetinin verilmesinin önündeki en büyük engeldir. Sağlıkçılara en büyük teşekkür bu sistemden vazgeçilmesidir.

Yaşanan Covid 19 nedeniyle birikmiş sağlık talebi de, göreceli acil olan kanser hastaları için ve diğerleri için bir çözüm yoktur. Covid hastalarına destek verirken diğer hastaların da unutulmaması gerekmektedir.

Birçok hastalık şikayeti artmaktadır. Ve Covid salgını kontrol etsek bile ileriye yönelik olarak özellikle kanser ölümlerinin çok artması beklenmektedir.

Diğer taraftan ileride risk oluşturabilecek durumdaki birçok hasta ameliyat olamazken, bir tarafta da burun ameliyatı, estetik nedenlerle ameliyatlar devam etmektedir.

Estetik ameliyatlar nedeniyle ameliyathaneler aynı yoğunluğuyla devam etmekte, sağlık çalışanları pandemi sürecinde bu işlere zorunlu bırakılmaktadır.

AŞILAMADA BİRÇOK ÜLKENİN GERİSİNDE KALDIK

CHP'li Murat Emir, birçok ülkenin milyonlarca doz satın aldığı BioNtech'in Covid-19 aşısından Türkiye'nin sadece 550 bin doz sipariş verebildiğini belirterek, "Sağlık Bakanlığı sürekli Çin aşısını methediyor ama bunu bilimsel verilere dayandıramıyor. Türkiye aşılama çalışmalarında birçok ülkenin gerisinde" dedi.

ABD'li Pfizer ile Alman BioNTech firmaları tarafından geliştirilen Covid-19 aşısından, Avrupa Birliği (AB) 300 milyon, ABD 200 milyon, Japonya 120 milyon, İngiltere 40 milyon doz satın almak için sözleşme imzalarken Türkiye ise ilk etapta yalnızca 550 bin dozluk sözleşme imzaladı.

AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ise açıklanan tarihlerde ülkeye bir türlü getirilemeyen Çin'li ilaç şirketi Sinovac'ın geliştirdiği koronavirüs aşısından ise ilk etapta sadece 4,5 milyon doz alındığını açıkladı.

Aşı tartışmalarını değerlendiren CHP Ankara Milletvekili Dr. Murat Emir, Türkiye'nin Covid-19 aşısında ve aşılama çalışmalarında dünyanın gerisinde olduğunu vurgulayarak, "Sağlık Bakanlığı, bu beceriksizliğinin üstünü de, uluslararası onaylı Alman aşısı için riskli diyerek örtmeye çalışıyor" diye tepki gösterdi.

Çin Aşısından Bir Adım Önde

CHP'li Murat Emir, ABD'li Pfizer ile Alman BioNTech firmaları tarafından geliştirilen Covid-19 aşısının, ABD'de, Kanada'da ve Avrupa'da onaylandığını, uluslararası seviyede onaya sahip olduğunu belirterek şunları söyledi:

"Pfizer ile BioNTech'in geliştirdiği aşı ile ABD'de geliştirilen Moderna'nın koronavirüs aşısı, Çin aşısına kıyasla bir adım önde. Türkiye uzunca bir süre Çin'den Covid-19 aşısı alınacağını belirterek bunun üzerinde durdu. Toplamda 50 milyon doz geleceği açıklanan aşının hangi takvimle getirileceği ve uygulanacağı uzunca bir süre açıklanmadı. Aşının getirilme aşamasında da ertelemeler ve gecikmeler oldu. Türkiye'nin aşı kaynağını çoktan çeşitlendirmesi gerekiyordu. BioNTech'in aşısı için önden hazırlık yapılmalıydı, birçok ülke aylar önce ön sözleşme imzaladı ve sipariş verdi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

60 Yaş Üzerine Biontech'in Aşısı Kullanılmalı

Sağlık Bakanlığı, şu anda alabildiği tek aşı olan Çin aşısını sürekli metheden ama bunun bilimsel olarak kaynağını da açıklayamayan bir pozisyonda. Çin aşısının 60 yaş üzerindeki için etkinliği çalışılmış değil. 60 yaş üzerindeki kişiler ve kronik rahatsızlığı olanlar tüm dünyada olduğunu gibi BioNTech'in aşısıyla aşılanmalı. Ayrıca, Türkiye'de aşılanmanın mevcut sağlık altyapısıyla yapılacağı anlaşılıyor, çünkü aşılama merkezi kurulacağı yönünde bir açıklama yok. Zaten aşı da hızla gelemeyecek bunu Sağlık Bakanlığı da görüyor."

Bilgi Kirliliğine Son Verilmeli

CHP'li Emir, hem Pfizer ile BioNTech firması tarafından geliştirilen hem Çin'den alınan koronavirüs aşısı için aşılanma takviminin açıklanmasının gerektiğini belirterek, "Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, koronavirüs aşılara ilişkin bilgileri bazı gazetecilerin kulağına fısıldayarak değil kamuoyuyla aşılanma takvimlerini, planlarını paylaşarak açıklamalı. Bu bilgi kirliliğine son verilmeli" dedi.

COVID SONRASI DÖNEMDE DAHA EŞİT TOPLUMLAR MÜMKÜN MÜ?

Birleşmiş Milletler'in 75'inci yıldönümü kapsamında düzenlenen toplantıda pandemi sonrası yeni dönemde bu soruya yanıt aradı.

Birleşmiş Milletler'in 75'inci yıldönümü kapsamında Globesight ve **Birleşmiş Milletler Türkiye** ortaklığında **23 Aralık** tarihinde çevrim-içi gerçekleştirilen yuvarlak masa toplantısında "Yeni Dönemde Kadın Liderliği: COVID sonrası dönemde daha eşit toplumlar mümkün mü?" konusu tartışıldı.

Açılış konuşmasında BM Türkiye Mukim Koordinatör Vekili AlvaroRodriguez "Pandemi zaten pek çok alanda var olan toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini derinleştirdi. Ancak aynı zamanda pandemi eşitsizlikleri ele almak ve daha adil bir dünya inşa etmek için fırsat sağlıyor" diye konuştu.

Rodriguez "Kadınları karar alma ve liderlik pozisyonlarında daha iyi konumlandırarak politikalar, sistemler ve araçlar büyük önem taşıyor. Kadınlarla ilgili konular inovasyon gündemi ve toplumsal girişimciliklerin parçası olmalı" dedi.

Daha sonra söz alan BM Kadın Birimi UN Women Türkiye Direktörü Asya Varbanova "Pandemiden toparlanırken daha iyi, daha eşit, daha kapsayıcı ve sürdürülebilir bir dünya inşa edebiliriz. Pandemi sonrası şimdiki ve gelecek nesillerdeki kadınlar ve kız çocuklarının hayatlarını dönüştürme fırsatına sahibiz. Bu fırsatı boşa harcamayalım" ifadesini kullandı.

BM Kalkınma Programı UNDP Mukim Temsilcisi ClaudioToması ise sağlık krizi olarak başlayan pandeminin hızla bir bakım krizi ve kadına karşı şiddet gölge pandemisine dönüştüğüne dikkat çekti. Toması "COVID-19 pandemisi bize sürdürülebilir ve güçlü toplumlar için toplumsal cinsiyet eşitliğine ne kadar çok ihtiyacımız olduğunu gösterdi" diye vurguladı.

Globesight Direktörü AgnèsHière de "Toplumsal cinsiyet eşitliği sadece hükümet politikalarıyla ilgili değil aynı zamanda konulara pratik çözümler getirmekle ilgilidir. Sivil toplumun bu alanda çok önemli bir rolü vardır" diye konuştu.

AgnèsHière "2020 zor bir yıldır, 2021 umarım krizden çıkıp toplumsal cinsiyet konularına çözüm bulduğumuz bir yıl olur" dedi.

BM75 diyalogu olarak düzenlenen etkinlikte açılış konuşmalarının ardından Pamukkale Üniversitesi'nden Çağla Ünlütürk Ulutaş yaptığı konuşmada COVID sonrası kadın istihdamının kamu politikalarının odağında yer almasının önemine dikkat çekti.

Ulutaş, her sektörden ve her büyüklükteki girişimin toplumsal cinsiyet eşitliğini ana akımlaştırmanın bir dönüşüm stratejisi benimsemesi gerektiğini vurguladı.

Koç Holding Sürdürülebilirlik Koordinatörü ve TUSİAD Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu üyesi Ebru Tezcan "Covid-19 Salgınının Kadın Çalışanlar Açısından Etkileri" araştırması konusunda bilgi verdi. Araştırma sonuçlarına göre COVID-19 döneminde ortaya çıkan sorunlar içinde kadın çalışanlar yüzde 99 oranında artan ev işleri ve bakım sorumluluğunu dile getiriyorlar. Aynı sorun erkek çalışanlar tarafından ise yüzde 25 oranında dile getiriliyor.

TÜRKONFED Başkan Yardımcısı Reyhan Aktar da yaptığı konuşmada kadın girişimciliğinin de pandemi döneminde özel önlem paketlerine ihtiyacı olduğunu belirtti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Yuvarlak masa toplantısı Globesight Türkiye Temsilcisi Duygu Ercan Mörel, UNDP Toplumsal Cinsiyet Uzmanı Aslı Çoban ve UN Women Proje Analisti Ülkem Önal moderatörlüğünde STEM, finans, iş

dünyası ve yenilikçilik sektörlerinde kadınların liderlik ettiği eşitlik amaçlı girişimler ve iş dünyasının toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmalarında bugünü ve yarını konuşuldu.

Etkinliğe toplumsal cinsiyet eşitliği alanında liderlik yapan özel sektör, sivil toplum ve uluslararası organizasyon yetkilileri katıldı.

BM TÜRKİYE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları yoksulluğun son erdirilmesi, çevrenin korunması, iklim krizine karşı önlem alınması, refahın adil paylaşımı ve barışı hedefliyor. Sürdürülebilir kalkınma amaçlarından biri de toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak ve tüm kadınlar ile kız çocuklarını güçlendirmek olması.

1. Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik her türlü ayrımcılığın her yerde sona erdirilmesi
2. Kamu alanları ve özel alanlarda, bütün kadınlara ve kız çocuklarına yönelik, kadın ticareti, cinsel ve her türlü istismarı da kapsayan şiddetin her türünün ortadan kaldırılması
3. Çocuk evliliği, erken yaşta zorla evlendirilme ve kadın sünneti gibi bütün zararlı uygulamaların ortadan kaldırılması
4. Ücretsiz bakım ve ev işlerinin kamu hizmetleri, altyapı ve sosyal koruma politikalarının sağlanması ve hane ve aile içinde sorumluluğun ulusal açıdan uygun bir biçimde paylaşılmasının geliştirilmesi yoluyla tanınması ve değer görmesi
5. Kadınların siyasi, ekonomik ve sosyal hayatın karar verme süreçlerine tam ve etkin bir biçimde katılımlarının ve kadınlara karar verme mekanizmalarında, her düzeyde lider olabilmeleri için eşit fırsatlar tanınmasının güvence altına alınması
6. Uluslararası Nüfus ve Kalkınma Konferansı Eylem Programı, Pekin Eylem Platformu ve bunların gözden geçirme konferansları sonucunda ortaya çıkan konferans çıktılarına uygun olarak cinsel sağlık ve üreme sağlığı haklarına evrensel erişimin sağlanması
 - a. Kadınların ekonomik kaynaklara ulaşma, toprak ve diğer mülk türlerine sahip olma ve üzerlerinde kontrol kurabilme, finansal hizmetler, miras ve doğal kaynaklara erişimleri gibi konularda ulusal yasalara uygun olarak eşit haklara sahip olmaları için reformlar yapılması
 - b. Kadınların güçlenmelerinin ilerletilmesi için özellikle bilgi ve iletişim teknolojileri olmak üzere etkinleştirme teknolojisinin kullanımının geliştirilmesi
 - c. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin ilerletilmesi ve kadınların ve kız çocuklarının her düzeyde güçlenmeleri için sağlam politikaların ve yasal olarak uygulanabilir mevzuatların kabul edilmesi ve güçlendirilmesi

PANDEMİ, DAYANIŞMA VE TOPLUMSAL CİNSİYET

“SU Gender” pandemi konusunu toplumsal cinsiyet ekseninde tartışan araştırmalar, fikir yazıları, raporlar, savunuculuk aktiviteleri gibi birçok alanda hem Türkiye’yi hem de uluslararası alanı kapsayan bir izleme faaliyeti sürdürdü. İzleme çalışması Mart- Eylül arasında altı aylık süreyi kapsıyor. Bu raporla

pandemi sürecinde yaşanan deneyimleri, sorunlara karşı üretilen çözümleri ve hali hazırda çözüm/dayanışma bekleyen alanları dört ana başlık altında derlemeye çalıştı:

- (1) Pandemi Gölgesinde Toplumsal Cinsiyet Temelli Eşitsizlikler
- (2) Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddet ve Pandemi
- (3) Haklara Erişim ve Pandemi
- (4) Ekonomik Özgürlükler ve Pandemi

Raporda yer alan bazı veriler şöyle:

(1) Pandemi Gölgesinde Toplumsal Cinsiyet Temelli Eşitsizlikler

Devletler politika üretiminde kanıt dayalı çalışmalıdır. Veri, görünmezi görünür kılabilir, dolayısıyla pandemi bize bir konuya her açıdan bakmanın önemini gösterdi. Bu yüzden devletler cinsiyetçi olmayan verilerle kanıt dayalı politika üretmeye her alanda başlamalıdır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

(2) Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddet ve Pandemi

Pandemi döneminde kadına yönelik şiddet devam ederken, şiddeti önlemek amacıyla imzalanan İstanbul Sözleşmesi'nin kaldırılması üzerine tartışmalar da uzun bir süre gündemde kaldı. SAHA'nın yürüttüğü araştırmada 6284 sayılı kanun ve İstanbul Sözleşmesi kadınlara soruldu.

- Kadınların %73,9 gibi bir çoğunluğunun bu kanundan ve sözleşmeden haberdar olduğu belirtildi.
- Kadınların %68,1'i şiddet anında veya sonrasında başvuracakları yardım hatlarından haberdar olduklarını belirttiler. Kadınların hangi başvuru mekanizmalarını bildikleri ise raporlanmadı.
- Destek mekanizmalarından haberdar olduğunu belirten kadınların %98,5'i bu mekanizmalara başvurmadıklarını söyledi.
- Başvurmama nedeni bu araştırmada tam olarak açıklanmazken, Birleşmiş Milletler Kadın Birimi'nin "COVID-19 Sırasında Kadınlar İçin Adalet" (Justice for Women Amidst COVID-19) raporuna göre şiddete uğrayanların çoğu COVID-19'un yayılma tehlikesinden korktuğu için karakola gitmiyor veya kolluk kuvvetleri bu kişilerin şikayetlerini almayı geri plana atıyor.

(3) Haklara Erişim ve Pandemi

Pandemi süresince, sağlık ve eğitim haklarına erişimi toplumsal cinsiyet ekseninde değerlendiren raporda;

- Küresel çerçevede kadınların sağlık hizmetlerine erişimi incelendiğinde, salgına yakalanma korkusu sebebiyle rutin meme kanseri veya rutin jinekoloji kontrollerine gitmedikleri tespit edildi.
- BM Kadın Birimi'nin Türkiye'de yürüttüğü çalışmada raporlandı. Bu çalışmaya göre kadınların %54'ü pandemi döneminde stres ve tedirginlik yaşadıklarını belirtti. Kadınlar için aynı zamanda ev işi, bakım sorumlulukları ve çocukları var ise çocuklarının eğitimiyle ilgilenmek ciddi bir psikolojik yorgunluğa sebep oldu.
- Bunlara ek olarak bazı kadınların şiddet failleriyle aynı evde kalmak zorunda olması, kadınların omuzlarına yüklenen çocuk ve yaşlı bakımı sorumluluğunun giderek artması, kadınların kariyer ve aile dengesini sağlamak zorunda kalmaları, bu süreçte yaşadıklarını paylaşamamaktan ötürü gitgide yalnızlaşmalarına ve psikolojik sıkıntılar yaşamalarına sebep oldu.
- Sağlık çalışanı olarak yaşadıkları psikolojik açıdan zorlayıcı durumun yanı sıra birçok kadın sağlık çalışanı evlerdeki bakım sorumluluklarını da üstlenmeye devam ediyor.
- Uzaktan eğitim hakkında Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF)'nin Ağustos ayında yayımladığı rapora göre; dünya çapında okul çağında olan çocukların en az üçte biri, yaklaşık 463 milyon çocuk, uzaktan eğitime erişim sağlayamadı. Özellikle yoksul hanelerdeki çocukların eğitime erişimi ciddi bir sorun olarak karşımıza çıkıyor. Yoksul hanelerde eğitime erişim sıkıntısı çocukların ev işlerine yardım etmesi, tarımcılıkta fiziksel güç olarak kullanılması veya ailelerin eğitime devamlılığı öncelik olarak görmemesi şeklinde üç başlıkta özetleniyor. **Bu durumdan en büyük hasarı gören çoğunlukla kız çocukları oluyor.**
- Engeli olanların hali hazırda hayatlarının farklı alanlarında yaşadıkları zorluklar pandemi sürecinde yoğunlaştı. Pandeminin birçok insanı karantinaya girmeye ve evden çalışmaya mecbur etmesiyle beraber engeli olan bireylerin eriştikleri rutin sağlık hizmetlerinde, psikolojik destek ve sosyal hizmetlerde aksamalar oldu.

(4) Ekonomik Özgürlükler ve Pandemi.

Kadınlar aynı anda hem ev içindeki yaşamsal faaliyetleri hem de kendi ücretli işlerini yürüttüklerinde, rutin düzende de 'çift vardiya' çalışmak durumunda kalıyorlar. Pandemiye ise bu durumun artış gösterdi. Bu bölümde derlenen artan bu ücretsiz emeğe toplumsal cinsiyet açısından bakan yazılar ve raporlara göre;

- CARE International'ın toplumsal cinsiyet üzerine pandemi döneminde yayımladığı araştırma **dünya çapında bakım emeğinin %76,2'sini kadınların gerçekleştirdiğini** raporladı.
- Türkiye'de de sivil toplum örgütleri ve araştırma merkezleri tarafından benzer çalışmalar yürütüldü. KONDA'nın yürüttüğü araştırmalarda **2018 ve 2020 verileri kıyaslandığında kadınların ev içi işlere ayırdıkları emek 2 katından fazla arttı.**
- Buna paralel olarak, BM Kadın Birimi'nin Nisan ayında Türkiye'de 1.508 kişiyle yürüttüğü çalışmada kadınların pandemi öncesi döneme göre ev içi işlere daha fazla zaman ayırdıklarını belirttiler.
- Birleşmiş Milletler'in raporunda aynı zamanda yalnızca kadınların değil, evdeki kız çocukların da oğlan çocuklara kıyasla ev işlerine daha fazla katkıda bulunduğu belirtildi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Pandemi gibi toplumsal felaketlerde, işten çıkarmaların ve ücretsiz çalışmaların artmasıyla hane geliri düşüyor ve ev için yapılan harcamalarda ekonomik planlama yapılması gerekiyor. Bu durumda **kadınlar eve alınamayan bazı gıdaları (ekmek, salça, yoğurt, peynir gibi) hane içinde üretiyor.**

- Kadınların ev içindeki bakım emeğini arttıran faktörlerden bir tanesi de pandemi döneminde hastaneye erişimin kısıtlı olması, ev içinde karantinaya girilmesi ve hastaların öncelikli olarak evde bakılması olarak ön plana çıkıyor. **Bulaşın olmaması için evdeki temizlik ve dezenfeksiyon faaliyetlerinin artmasıyla da kadınlar temizliğe daha fazla vakit ayırıyorlar.**

- Pandemi dönemindeki sağlık, eğitim ve ekonomik gelişmelerle bu yük kadınların ev içi emeğini arttırırken, aynı zamanda da toplumsal cinsiyet rollerini belirginleştiriyor.

HÜKÜMETİN “2020 CİNSİYET EŞİTLİĞİ” KARNESİ

Ocak ayında;

-27 kadın cinayeti ve 7 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti.

-Yıldız Teknik Üniversitesi profesörü Bedri Gender, Elazığ depremin gerekçesinin çocuk yaşta evlendirmenin yasaklanması olduğunu açıkladı. İlgili kişi hakkında üniversite tarafından inceleme başlatıldı.

-“Deve sidiği şifalıdır” şeklinde garip açıklamalar yapan Yalova Üniversitesi’nde öğretim görevlisi olan Doç. Dr. Ebubekir Sifil, bu defa da erkeğin birden fazla eşinin olabileceğini söyledi, bunun meşru olduğunu iddia etti.

-Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, üniversiteler ve ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından desteklenen bir bilim projesinin afişinde “erkek öğrencilere yöneliktir” yazdı ve kız öğrencileri yok saydı.

-Düzce Kaynaşlı Belediye Başkanı Birol Şahin, Türkiye A Millî Kadın Voleybol Takımı hakkında kadın düşmanı açıklamalar listesine bir yenisini ekledi ve kadın sporcuların kendini teşhir ettiğini iddia etti ve “Dünya şampiyonu olsan ne yazar. Dinimize göre kadınlar kendi aralarında spor yapabilirler, erkekler huzurunda açık saçık olarak değil” dedi.

-Dünyanın dört bir yanında gerçekleştirilen Las Tesis eyleminde kadınlara karşı şiddet uygulanan “tek” ülkenin Cumhurbaşkanı, başka ülkelerdeki polisler hakkında “coplarla bayanları dövüyorlar, bunları ekranlardan izledik. Türk polisi yapsa dünyayı ayağa kaldırırılar” dedi.

Şubat ayında;

-22 kadın cinayeti ve 12 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti.

-Diyanet İşleri Başkanlığı'nın sözde kadına şiddetle mücadele kapsamında kurduğu aile ve dini rehberlik bürolarına başvuran kadınlara, akla ziyan tavsiyelerde bulunduğu ortaya çıktı. Basındaki habere göre; görevli kişi, şiddet nedeniyle boşanmak isteyen bir kadına “Dayanılmaz hale geldiyse, büyüklerinizle istişare edin. Biz diyoruz ki aile büyükleriyle sıkıntıyı aşmaya çalışın” diyor. Şiddete maruz kalındığında ise polisi aramak yerine “Uygun dille sebebinizi sorun. Çok büyük bir sorun değil bu, konuşarak çözebilirsiniz.” önerisinde bulunuyor. “Şiddet gördüğümde ne yapmam gerekir?” diye soran kadına ise “Vurursa tepki vermeyin, oradan uzaklaşın. Odanıza çekilin. ‘Nasıl istiyorsan öyle yapayım’ diye olayı örtmeye çalışın, ama uygun zamanda açın. Suçlayıcı dille konuşmayın. Konuşmanın sonunda ‘Peki, polisi aramak gerekir mi?’ diye sorulduğunda ise telefondaki kişi “Yok, bu tür şeyleri çözersiniz inşallah. Allah’a emanet olun...” diyor.

-Adalet Bakanlığı'nın ikinci yargı paketi çalışmasına göre, aile uyuşmazlıklarına da zorunlu arabuluculuk getirilmesi hedefleniyor. Boşanmalarda şiddet varsa arabuluculuk olmaması gerektiği halde, “mahkemelerin iş yükünün hafifletilmesi” gerekçe olarak sunuluyor.

-TÜİK'in bu ay açıkladığı rapora göre; son 1 sene içinde evlilik oranı azalırken, boşanma oranları arttı. Geçen sene öldürülen 474 kadından 114'ü boşanmak veya ayrılmak gibi kendi hayatlarına dair karar almak isterken öldürüldü.

Mart ayında;

-29 kadın cinayeti ve 9 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti.

-Covid-19 salgını ile birlikte karantina önlemleri ile başlayan eve kapanma uygulamaları, birçok sorunu beraberinde getirdi. Kadınların iş yükü daha da arttı.

-Televizyonda yayınlanan bir programda konuşan İlahiyatçı Ali Rıza Demircan, korona virüsün nedeninin “evlilik dışı ilişki ve eşcinsellik” olduğunu iddia etti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

-Korona virüs salgını nedeniyle başlayan uzaktan eğitim programında çocuklara Adnan Menderes'in idam sahnesi detaylı şekilde izletildi, yayınlanan görüntüler kamuoyu tarafından büyük tepki çekti. Tepkilerin ardından açıklama yapan Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk ise, görüntülerin 'denetleme ihtiyacı duymadığı' bir ekip tarafından hazırlandığını ifade etti.

-TRT EBA TV yayınlarındaki kadın öğretmenler, kıyafetleri bahane edilerek, kadın düşmanı tartışmalarının hedefi haline geldi. Yine EBA TV'de öğrencilere cinsiyetçi bir eğitim verildi. Videoya göre "masayı hazırlama" ve "ütü yapma" gibi ev işleri, erkek seslendirmesiyle komut olarak veriliyor ve kadın oyuncu tarafından bu işler yerine getiriliyor.

-Düşünce kuruluşu Freedom House'un hazırladığı "Dünyada Özgürlükler 2020" raporuna göre; Türkiye son 10 yılda dünya genelinde özgürlüklerin en çok gerilediği ikinci ülke oldu.

Nisan ayında;

-20 kadın cinayeti ve 20 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti.

-Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İstanbul İl Müdür Yardımcısı Nail Noğay, "Çocuklarım aç, nasıl evde kalayım" diyen kadına düşmanca bir tutum sergileyerek "Geber" cevabını verdi. Kamuoyunun tepkisi sonrasında görevden alındı.

-Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, camide yaptığı bir konuşmasında homofobik ve cinsiyetçi ifadeler kullandı. Erbaş tarafından yayımlanan "Ramazan Günlükleri" isimli kitapta da üniversite gençleri özel hayatlarıyla ilgili konularda hedef gösterildi.

-Diyanet'in açıklamasının ardından Almanya'da yaşayan Metin Çakır isminde bir tıp doktoru, eşcinselliği hastalık olarak nitelendirdi. Tepkilerin ardından hastane, doktoru görevden aldığını belirtti.

Mayıs ayında;

- 21 kadın cinayeti ve 18 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti.

- Gazi Üniversitesi Dekanı Orhan Acar, çevrimiçi eğitim sırasında kamera ve mikrofونunun kapalı olduğunu zannedip "çaktırma kızların resimlerini de görüyoruz" dedi. Gazi Üniversitesi, dekan hakkında soruşturma başlatınca, Orhan Acar görevinden istifa etti.

-AKP'li İstanbul Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyesi Hamdullah Arvas, Muğla'da katledilen Zeynep Şenpınar'ın ardından kadın düşmanı bir açıklamada bulundu. Kadın cinayetlerini meşrulaştırmaya çalışarak "Hikaye aynı, özgürlük düşkünü bir kadın ve gayrimeşru yaşantısı içinde geçen bir ölüm hikayesi" dedi. Aynı akşam binlerce kadın sosyal medyada ona gereken cevap verdi.

-Diyanet İşleri Başkanlığı çevrimiçi olarak yayımladığı "Aile Hayatımız" isimli bir dokümanda, kadınlarla erkeklerin birlikte dans etmemelerini, el ele halay çekmemelerini, horona durmamalarını öğütledi ve bunların İslam'a aykırı olduğunu iddia etti.

Haziran ayında;

-27 kadın cinayeti ve 23 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti.

-Bir kadın, evli olduğu erkeğin şiddetinden kaçarak başvurduğu karakolun yönlendirdiği sığınma evine yerleşti. Aynı karakolda görevli olan ve evli olduğu erkeğin arkadaşı olan polis memuru, şiddet uygulayıcısı erkeğe sığınma evinin adresini verdi.

-Cumhurbaşkanı Erdoğan Onur Ayı hakkında yaptığı bir açıklamada, toplumsal cinsiyet eşitliği için mücadele eden kişilere ithafen "Bu tür marjinal akımları destekleyenler bizim gözümüzde aynı sapkınlığın ortaklarıdır" dedi.

Temmuz ayında;

-36 kadın cinayeti ve 11 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti.

-Kadınların can simidi olan İstanbul Sözleşmesi aleyhine birçok açıklama yapıldı.

AKP Genel Başkanvekili Numan Kurtulmuş, "Nasıl usulünü yerine getirerek imzalanmışsa, usulünü yerine getirerek sözleşmeden çıkılır" dedi.

AKP Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, "Kadın erkek eşitliği koca bir tantanadır. İstanbul Sözleşmesi, başka toplumsal sıkıntıların kapısını araladı" dedi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Eski AKP milletvekili Yasin Aktay, "Bu sözleşmenin etkinliği arttıkça, kadına yönelik şiddette de bir artış olduğunu görebiliyoruz" dedi.

Ağustos ayında;

-27 kadın cinayeti işlendi ve 23 kadın şüpheli şekilde öldü.

-Spiker Melih Şendil, "Futbol o kadar ataerkil bir oyun ki, mesela kadınlara voleybol oynamak çok yakışıyor ama şahsen benim düşüncem kadınlar futbolda olmamalı. Basketbol da bence erkek oyunu" ifadelerini kullandı. Tepkiler sonrası özür diledi.

-Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın Aile Eğitim Programı için hazırladığı "Aile ve Evlilik Hayatı" belgesinde, "Günümüzde çiftler aşk duygusunu çabucak tüketmekte ve aşkın bitmesini boşanma sebebi olarak görmektedirler" ifadeleri kullanıldı.

Eylül ayında;

-16 kadın cinayeti ve 20 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti.

-Sakarya'nın Akyazı ilçesi'nde bulunan dergâhta çocuk istismarı olayı ortaya çıktı. Tutuklanan Uşşaki tarikatı lideri Fatih Nurullah'ın, her şeyi itiraf ettiği ses kaydı bulundu. Nurullah, olayın büyütülmemesi için çocuğun babasına 70 bin lira vermeyi teklif etti. Baba şikâyetten vazgeçmeyince, müritler tarafından sert bir şekilde darp edildi.

Ekim ayında;

-21 kadın cinayeti ve 8 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti.

-GATA'nın Başhekim Yardımcısı Ali Edizer, Medeni Kanun'u hedef alarak erkeklere "ikinci eş almayı" önerdi. Gelen tepkiler üzerine, Edizer görevinden alındı.

-Resmi Gazete'de yayımlanan 2021 Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda sadece kadınlara yönelik açılması planlanan bir "kadın üniversitesi" projesi yer aldı.

Kasım ayında;

-29 kadın cinayeti ve 10 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti.

-Bütçe tartışmaları gündemi kaplarken bütçenin genelinin halka ait olmadığı, kadın ve çocuklar açısından ise hiçbir önlem alınmadığı görüldü. Bütçe görüşmelerinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın katıplığını, adı Nadira Kadirova'nın şüpheli ölümüyle anılan Şirin Ünal yaptı. Kadın dernekleri buna büyük tepki gösterdi.

-SMA hastası çocukların aileleri, Sağlık Bakanlığı yetkilileriyle görüşmek için Ankara'ya geldiler. Aileler bakanlığa dahi yaklaştırılmadı. Güvenlik güçleri; "Demagoji yapmayın. Burada konuşmakla bir şey olmaz" dedi.

-Türkiye İzmir depremini konuşurken, AKP Genel Başkanı Erdoğan '3 çocuk temennisinde' bulundu; "Her fırsatta söylediğim 3 çocuk temennisi hayati öneme sahiptir" dedi.

Aralık ayında;

-15 kadın cinayeti ve 1 şüpheli kadın ölümü gerçekleşti.

-Pandemi nedeniyle zorunlu olarak kısa çalışma ödeneğinden faydalanan hamile işçiler, eğer yasada değişiklik yapılmazsa, 90 prim gününü dolduramadıkları için analık ödeneğinden yararlanamayacaklar.

-Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi (DİSK-AR) 2020 Asgari Ücret Raporu'nu açıkladı. Rapora göre kadınların yarısı asgari ücret ya da bu ücretin altında çalışıyor. Özel sektörde ise her dört kadından üçü asgari ücret civarında ve altında ücret alıyor.

-Uşak'ta kadınlara yapılan çıplak arama, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin gündemindeydi. AKP Grup Başkanvekili Özlem Zengin, Türkiye'de çıplak aramaların olmadığını ve Meclis'in terörize edildiğini söyledi. Buna karşın birçok kadın görüntülü ve sözlü beyanda bulunarak çıplak aramaya maruz kaldığını belirtti.

-Sakarya Üniversitesi Öğretim Üyesi Ebubekir Sofuoğlu, "üniversiteler fuhuş yuvası" dedi. Kadınların ve kamuoyunun büyük tepkisine yol açan bu açıklama sonrasında, Savcılık Sofuoğlu hakkında resen soruşturma başlattı.

-"Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi" değişikliği yasalaştı. Kanun'a göre; terörle mücadele kapsamında soruşturma açılan dernek yöneticileri, İçişleri Bakanlığınca

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

görevden alınabilir, dernek faaliyetleri durdurulabilir ve uzaklaştırılan kişiler yerine kayyum atanabilir. Düzenleme, yardım toplama şartlarına aykırı faaliyetler için oldukça yüklü miktarda idari para cezaları öngörüyor.

-Ve dün bir günde üç kadın katledildi. Rakamlardan değil, insan hayatından bahsediyoruz.

Pandemiyle mücadele edilen 2020 yılı, kadınlar açısından çok daha zor bir yıl oldu. En az 297 kadın katledildi, 161 kadın da şüpheli şekilde öldü. Aldıkları göstermelik cezalarla adeta sırtları sıvazlanan katiller, can almaya devam etti. Kadınlar, en çok ateşli silahlarla, evlerinde ve sokak ortasında öldürüldü. Ölüm, kadınlara hep en yakınlarından geldi. Kadını her defasında eve hapseden, itaat etmeye zorlayan zihniyet, katillerini de üretti.

Kadınların ve çocukların hayatlarını tek tipleştirmeye çalışan bu zihniyetle, ilk önce biz kadınlar hesaplaşacağız, çünkü asla ödün vermeyeceğimiz haklarımız var! Her gün yaşam çığlığını büyüten ve örgütlü gücüyle yeniden ayağa kalkan kadın mücadelesi var! Tercihimiz eşit, özgür, demokratik, adil bir yaşamdan yana...

Cumhuriyet Halk Partisi Kadın Kolları olarak; Türkiye'nin her bir köşesinde örgütleniyoruz. Hızla artan kadın üyelerimizle, her geçen gün sesimizi çoğaltıyoruz. Şiddet gören, yalnızlaştırılan kadın ve çocuklara YaşamHak destek hattımızla ulaşıyoruz. Onlara "Yalnız değilsin biz varız" diyoruz. Kadın dernekleriyle kenetlenerek, örgütlü mücadelemizi büyütüyoruz. 2021 yılında, dipten gelen bir dalgayla kadınların, ülkemizin kaderini değiştireceğine inanıyor, hepimizi en içten dileklerimizle selamlıyoruz.

ÇİFTÇİLERE NEFES ALDIRACAK TEKLİF

CHP Genel Başkan Yardımcısı Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca, borç yükü ve faizler altında ezilen çiftçiler için TBMM'ye kanun teklifi sundu. Gülizar Biçer Karaca'nın yasa teklifi gerekçesinde ithalata dayalı tarıma ve yarattığı sorunlara vuru yapılarak teklif gerekçesi şu şekilde açıklanıyor: "Son yıllarda artan girdi fiyatları, pazarlama sorunları ve yaşanan doğal afetler nedeniyle ekonomik geliri azalan ve krediye daha fazla ihtiyaç duyan çiftçilerin, Covid-19 salgını ile sorunları daha fazla artmıştır. Ülkemizde Mart ayında başlayan Covid-19 salgını nedeniyle alınan çeşitli kararlar çerçevesinde bankalar vadesi gelen kredilerde erteleme ve yapılandırma yapmış, ayrıca Temmuz ayı sonuna kadar icra işlemleri durdurulmuştur. Ağustos ayından itibaren de icra işlemleri yeniden başlatılmıştır. Özellikle yapılandırma işlemlerinde çiftçilerin, Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından talep edilen peşinatı ödeyememesi ve bankaların riskli gördükleri çiftçilere yapılandırma yapmaması nedeniyle son aylarda başlatılan icra işlemleri artış göstermiştir." Yılın son kanun teklifini üreticiyi desteklemek için TBMM'ye sunduğunu belirten Gülizar Biçer Karaca'nın teklifi TBMM Genel Kurulu'na getirilip yasalarsa çiftçilerin kredi faizleri silinecek, 31 Aralık 2020 tarihine dek Tarım Kredi Kooperatiflerince verilen kredi ödemeleri 2 yıl ertelenecek.

Fazilerin Silinmesi Ve Yapılandırma

Kanun teklifi ile Tarım Kredi Kooperatiflerinin ve Ziraat Bankası'nın 31/12/2020 tarihine kadar kullandırmış olduğu tarımsal amaçlı kredilerin işlemiş ve işleyecek olan bütün faizlerinin silinmesi amaçlanıyor. Aynı zamanda yapılacak düzenleme ile kanun kapsamına giren 31/12/2020 tarihine kadar kullandırılmış tarımsal amaçlı kredilerin anapara üzerinden yapılandırılması ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin 31.12.2020 tarihine kadar verdiği kredilerin ödemelerinin 31/12/2022 tarihine kadar ertelenmesi hedefleniyor.

Çiftçi Devletten 211 Milyar TL Alacaklı

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifini TBMM'ye sunan Gülizar Biçer Karaca, borçlanmalar için şunları dile getirdi: Türkiye, tarımda kendi kendine yeten bir ülke iken, birçok tarımsal ürünü dışarıdan alan bir ülke konumuna düşmüştür. 2006 yılında yürürlüğe giren Tarım Kanunu'nun 21. Maddesi "tarımsal desteklemelere ayrılacak pay gayrisafi milli hasılanın %1'inden az olamaz" düzenlemesini getirmiştir. Ancak aradan geçen 14 yılda tarımsal desteklemelere bütçeden ayrılan pay hiçbir zaman %1'i bulmamıştır. 2006 yılından bugüne kadar çiftçinin Tarım Kanunu'nun 21. Maddesi gereği devletten alacağı miktar 211 milyar TL'yi bulmuştur. Hak ettiği tarımsal desteklemeleri alamayan çiftçiler aynı zamanda kur artışı neticesinde artan girdi maliyetleri ile mücadele ederken diğer yandan tarımsal ithalatta gümrük vergilerinin sıfırlanması ile karşılaşmışlardır. Türkiye'de üretilen ürünlerin ithal ediliyor olması ve yerli çiftçilerin desteklenmiyor olması neticesinde tarım sektörünü ayakta tutmaya çalışan çiftçiler borçlanmak zorunda bırakılmışlardır.

2021, Çiftçinin, Emekçinin Yüzünün Güldüğü Bir Yıl Olsun

Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik buhranın faturasını üreten kesimlerin ödediğini söyleyen Gülizar Biçer Karaca, "Borç yükü ve faizler altında ezilen üreticilerin dayanacak gücü kalmadı. Tarım politikalarında köklü değişikliğe gidilmeli. Pandemi döneminde daha fazla mağduriyet yaratmamak için çağrımız tüm

milletvekillerinedir... Gelin 2021'e müjdeli haberlerle başlayalım, çiftçimizin yüzünü güldürecek teklifi yasallaştıralım" çağrısı yaptı.

RTÜK, 2020'DE ON BİNLERCE ŞİKÂYETİ GÖRMEZDEN GELDİ; BİR YILDA BİR CEZA!

Muhalf kanalları 'ceza yağmuruna' tutan RTÜK, 2020'de yandaş medyadaki on binlerce ihlal iddiasını görmezden geldi. RTÜK Üyesi Taşcı'nın raporuna göre ATV hakkında 102 bin şikâyet yapıldı, tek ceza verildi.

Yıl boyunca çok sayıda tartışmalı konuyla gündeme gelen Radyo ve Televizyon Kurulu'nun (RTÜK) 2020 karnesi, muhalif kanallara yönelik baskıyı bir kez daha ortaya çıkardı. CHP'li RTÜK Üyesi İlhan Taşcı, kurumun 2020 yılında verdiği ve 'veremediği' cezaları gündeme getirdi. Rapora göre yıl boyunca yandaş kanallara yalnızca 400 bin TL para cezası verilirken muhalif kanallara bunun 25 katına denk düşen 10 milyon TL'lik ceza kesildi. Hakkında 102 bin 500 şikâyet yapılan ATV'ye yalnızca bir kez idari para cezası verildi. RTÜK, aynı dönemde muhalif kanallara 54 kez yaptırım kararı aldı. İlhan Taşcı, "Bu tablo Başkan Ebubekir Şahin'in eseridir. Şahin, Saray'ın ve iktidarın sesi olan kanalları korumayı, eleştirenleri de cezalandırmayı görev olarak görüyor" dedi.

RTÜK'ün koruyup kolladığı kanallar ile cezalandırılan muhalif kanallara ilişkin çarpıcı verilerin yer aldığı rapora göre A Haber, Kanal 7, TV Net, TGRT Haber'le ilgili bir yıl boyunca hiçbir dosya görüşülmedi. ATV'ye verilen 400 bin TL'lik para cezası, beyan ettiği reklam geliri üzerinden hesaplandı. Türkiye'deki televizyonlar arasında en yüksek reklam gelirin sahip kanal olarak 'ATV' kayıtlara geçti.

Muhaliflere Milyonluk Cezalar

Taşcı'nın raporunda aynı dönemde, TELE 1 hakkında 16 idari para cezası, sekiz gün boyunca iki program durdurma ve bir kez de beş günlüğüne ekran karartma olmak üzere 19 ceza verildiği kaydedildi.

Üst Kurul, Halk TV'ye 12 kez idari para cezası, 10 gün boyunca süren iki program durdurma, bir kez de beş günlüğüne ekran karartma olmak üzere 15 yaptırım kararına imza attı. KRT'ye de bu dönemde üç kez idari para cezası verildi. Fox TV'ye ise RTÜK tarafından dokuz kez idari para cezası verilirken bir kez de ana haber bülteninin durdurulmasına hükmedildi. Eleştirel yayınlar yapan kanallara bir yılda kesilen cezaların toplam tutarı 10 milyon TL'ye ulaştı.

Eleştirmenin Bedeli

Raporu hakkında değerlendirmelerde bulunan RTÜK Üyesi İlhan Taşcı, ceza adaletsizliğinin yayıncıları, televizyonlardaki düşünsel çölleşmenin de izleyicileri bıktırdığını vurgulayarak "Üç aşağı beş yukarı benzer içerikleri üreten yayıncılara nasıl olur da RTÜK 1 yıl içerisinde birine göstermelik, nazarlık niyetine 1 ceza keserken ötekilerine 54 ceza keser?" diye sordu. Bu kanallar arasındaki temel farkın sadece iktidarı haberlerinde övenler ile yerenler olduğuna dikkat çeken Taşcı, "RTÜK aracılığıyla verilen mesaj açık: Seni yaşatmayacağım, halkın haber alma hakkına kulak tıkayacağım, iktidarı eleştireni yaşatmayacağım; Saray'ın sesi olanları da koruyup kollayacağım, reklamlara boğacağım. 2020, RTÜK açısından iktidarı eleştirmenin, sorgulamanın ekonomik bedelinin en ağır, haksız, adaletsiz şekilde ödetildiği bir yıl oldu" dedi.

Saray'ı Kollamakla Geçti

RTÜK'ün 'şikâyette birinci, cezada ise sonuncu' olduğunu bildiren Taşcı, şunları söyledi: "RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin 1 yıl boyunca sadece Saray'ı ve iktidarı, onun medyasını koruyup kollamaya çalışmıştır. Onlar da biliyor ki; verilen reklamlara, sağlanan imkânlarla karşın, Saray'ın ve iktidarın kanalları değil, gerçekleri aktarmaya çalışan, özgün kanallar daha çok izleniyor. Yayıncılar, RTÜK yönetiminin tasarlayarak, planlayarak belli kanalları koruyup kollamasından, onlara haksız kazanç sağlama yolunu açmasından ve rekabet ortamını iktidara yakın olanlar lehine bozmasından bıkip usanmış durumda. Özellikle de kamu kaynakları belli kanallar için seferber edilmiş durumda."